

(Έχουν ενσωματωθεί οι διατάξεις των : Ν.10/1975, Ν. 410/1976, Ν.1272/1982, Ν.1366/1983, Ν.1419/1984, Ν.1500/1984, Ν.1609/1986, Ν.2172/1993, Ν.2207/1994, Ν.2331/1995, Ν.2408 /1996, Ν.2479/1997, Ν.2721/1999, Ν.2915/2001, Ν.2928/2001, Ν.2948/2001, Ν.3064 /2002, Ν.3090/2002, Ν.3189/2003, Ν.3160/2003, Ν.3242/2004, Ν.3251/2004 , Ν.3327/2005, Ν.3346/2005, Ν.3500/2006 , Ν.3625/2007, Ν.3658/2008, Ν.3663/2008, Ν.3674/2008, Ν.3691/2008, Ν.3719/2008, Ν.3727/2008, Ν.3772/2009 , Ν.3849/2010, Ν.3875/2010, Ν.3896/2010, Ν.3904/2010, Ν.3920/2011, Ν.3943/2011, Ν.4049/2012, Ν.4055/2012, Ν.4072/2012)

ΠΟΙΝΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

ΔΕΥΤΕΡΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

(Άρθρα 134-473)

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ ⁽¹⁾

Άρθρο 134

Έσχατη προδοσία

1. Τιμωρείται με την ποινή της ισόβιας ή πρόσκαιρης κάθειρξης: **Α)** όποιος αποπειράται να αποστερήσει με οποιοδήποτε τρόπο το Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή αυτόν που ασκεί την προεδρική εξουσία από την εξουσία που έχουν κατά το Σύνταγμα ⁽²⁾ **Β)** όποιος αποπειράται με σωματική βία ή με απειλές σωματικής βίας: **α)** να παρεμποδίσει κάποιον απ' αυτούς από την άσκηση της συνταγματικής εξουσίας του ή να τον εξαναγκάσει να επιχειρήσει πράξη που απορρέει από αυτή την εξουσία και **β)** να μεταβάλει το πολίτευμα του Κράτους.

2. Με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τιμωρείται όποιος, εκτός από την περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου: **α)** επιχειρεί με βία ή απειλή βίας ή με σφετερισμό της ιδιότητάς του ως οργάνου του Κράτους να καταλύσει ή να αλλοιώσει ή να καταστήσει ανενεργό, διαρκώς ή προσωρινά, το δημοκρατικό πολίτευμα που στηρίζεται στη λαϊκή κυριαρχία ή θεμελιώδεις αρχές ή θεσμούς του πολιτεύματος αυτού· **β)** επιχειρεί με τα μέσα που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο και με τρόπο πρόσφορο να διαπράξει την ομαλή λειτουργία του πολιτεύματος, να αποστερήσει ή να παρακωλύσει τη Βουλή, την Κυβέρνηση ή τον Πρωθυπουργό από την ενάσκηση της εξουσίας που τους παρέχει το Σύνταγμα ή να τους εξαναγκάσει να εκτελέσουν ή να παραλείψουν πράξεις που απορρέουν από την εξουσία αυτή· **γ)** ασκεί ή άσκησε την εξουσία που ο ίδιος ή άλλος κατέλαβε με τους τρόπους και με τα μέσα που προβλέπει το άρθρο αυτό.

3. Όποιος αποπειράται να θανατώσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή εκείνον που ασκεί την προεδρική εξουσία τιμωρείται με θάνατο ή ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 134^α

Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος ⁽³⁾

Θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του πολιτεύματος θεωρούνται στο πλαίσιο του προηγούμενου άρθρου: **α)** η ανάδειξη του Αρχηγού του Κράτους με εκλογή· **β)** το δικαίωμα του λαού να εκλέγει τη Βουλή με γενικές, άμεσες, ελεύθερες, ίσες και μυστικές

¹ Ο τίτλος του κεφαλαίου «Προσβολές του Πολιτεύματος» καταχωρείται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν.1366/1983

² Το ισχύον κείμενο που μεταγλωττίστηκε αναφέρει : "Ο αποπειρώμενος ν' αποστερήσει διάταξη' οιοδήποτε τρόπου τον Βασιλέα ή τον ασκούντα την βασιλικήν εξουσίαν της εκ του Συντάγματος εξουσίας αυτού.". Κατά το άρθρο 5 του Ν.10/1975 , όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται ο «Βασιλεύς» νοείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

³ Το άρθρ. 134α προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 3 Νόμ. 1366/1983

ψηφοφορίες μέσα στα συνταγματικά χρονικά πλαίσια **γ)** το κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης **δ)** η αρχή του πολυκομματισμού **ε)** η αρχή της διάκρισης των εξουσιών, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα **στ)** η αρχή της δέσμευσης του νομοθέτη από το Σύνταγμα και της εκτελεστικής και της δικαστικής εξουσίας από το Σύνταγμα και τους νόμους **ζ)** η αρχή της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και **η)** η γενική ισχύς και προστασία των ατομικών δικαιωμάτων που προβλέπει το Σύνταγμα.

Άρθρο 134β ⁽⁴⁾

Δεν τιμωρούνται ως συμμετοχοί στις πράξεις του άρθρου 134 δημόσιοι υπάλληλοι ή λειτουργοί που άσκησαν τα καθήκοντά τους όσο διήρκεσε ο σφετερισμός της λαϊκής κυριαρχίας ή η παράνομη κατάλυση, η μεταβολή ή η αδράνεια του δημοκρατικού πολιτεύματος, αν η άσκηση των καθηκόντων τους ήταν αναγκαία αποκλειστικώς για τη συνέχιση της λειτουργίας του κράτους και δεν έγινε με σκοπό τη διατήρηση της εξουσίας από τους σφετεριστές της.

Άρθρο 135

Προπαρασκευαστικές πράξεις εσχάτης προδοσίας ⁽⁵⁾

1. Όποιος δημόσια ή με τη διάδοση εγγράφων, εικόνων ή παραστάσεων προκαλεί με πρόθεση ή προσπαθεί να διεγείρει άλλους στο να επιχειρήσουν πράξεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 134 τιμωρείται με κάθειρξη.
2. Όποιος συνωμοτεί με άλλον με σκοπό να εκτελέσουν πράξη από εκείνες που αναφέρονται στο άρ. 134 ή με συνεννοήσεις με ξένα κυβέρνηση προπαρασκευάζει την εκτέλεση μιας απ' αυτές τις πράξεις, τιμωρείται με κάθειρξη.
3. Οποιαδήποτε άλλη προπαρασκευαστική ενέργεια με πρόθεση μιας από τις αναφερόμενες στο άρθρο 134 πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.
4. Συνωμοσία υπάρχει όταν δύο ή περισσότεροι συναποφασίσουν να τελέσουν πράξη εσχάτης προδοσίας ή αναλάβουν αμοιβαία υποχρέωση να τελέσουν τέτοια πράξη.

Άρθρο 135^α

Προσβολές κατά της ζωής φορέων πολιτειακών λειτουργημάτων ⁽⁶⁾

Όποιος αποπειράται να θανατώσει τον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους ή αρχηγό κόμματος που αναγνωρίζεται από τον Κανονισμό της Βουλής, τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 136 ⁽⁷⁾

Στις περιπτώσεις του άρ.135 το δικαστήριο μπορεί, μαζί με την ποινή της φυλάκισης, να επιβάλει και στέρξη των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61). Αν αυτός που καταδικάστηκε είναι αλλοδαπός, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την απέλασή του από το κράτος (άρθρο 74).

Άρθρο 137 ⁽⁸⁾

1. Στις περιπτώσεις του άρ.134 παρ. 1 και 2 και 135, ο δράστης μένει ατιμώρητος, αν με δική του θέληση παρεμπόδισε την επέλευση του αποτελέσματος που επιδίωξε με την πράξη του.

⁴ Το άρθρ. 134β προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 4 Νόμ. 1366/1983

⁵ Το άρθρ. 135 προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 5 Νόμ. 1366/1983

⁶ Το άρθρ. 135^α προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 6 Νόμ. 1366/1983

⁷ Το άρθρ. 136 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. 7 Νόμ. 1366/1983

⁸ Το άρθρ. 137 προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 8 Νόμ. 1366/1983

2. Αν στις περιπτώσεις του άρθρου 134 ο δράστης συντέλεσε αποφασιστικά στην αποκατάσταση του Δημοκρατικού Πολιτεύματος, τιμωρείται με ποινή μειωμένη. Το δικαστήριο όμως μπορεί, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις περιστάσεις, να κρίνει την πράξη του ατιμώρητη.

Άρθρο 137^A

Βασανιστήρια και άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ⁽⁹⁾

1. Υπάλληλος ή στρατιωτικός, στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση ή η εξέταση αξιόποινων πράξεων ή πειθαρχικών παραπτωμάτων ή η εκτέλεση ποινών ή η φύλαξη ή η επιμέλεια κρατουμένων, τιμωρείται με κάθειρξη, εάν υποβάλλει σε βασανιστήρια κατά την εκτέλεση αυτών των καθηκόντων πρόσωπο που βρίσκεται στην εξουσία του με σκοπό: **α)** να αποσπάσει από αυτό ή από τρίτο πρόσωπο ομολογία κατάθεση, πληροφορία ή δήλωση ιδίως αποκήρυξης ή αποδοχής πολιτικής ή άλλης ιδεολογίας· **β)** να τιμωρήσει· **γ)** να εκφοβίσει αυτό ή τρίτα πρόσωπα.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται υπάλληλος ή στρατιωτικός, που με εντολή των προϊσταμένων του ή αυτοβούλως σφετερίζεται τέτοια καθήκοντα και τελεί τις πράξεις του προηγούμενου εδαφίου.

2. Βασανιστήρια συνιστούν, σύμφωνα με την προηγούμενη παρ. κάθε μεθοδευμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης επικίνδυνης για την υγεία ή ψυχικού πόνου ικανού να επιφέρει σοβαρή ψυχική βλάβη, καθώς και κάθε παράνομη χρησιμοποίηση χημικών, ναρκωτικών ή άλλων φυσικών ή τεχνικών μέσων με σκοπό να κάμψουν τη βούληση του θύματος.

3. Σωματική κάκωση, βλάβη της υγείας, άσκηση παράνομης σωματικής ή ψυχολογικής βίας και κάθε άλλη σοβαρή προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, που τελείται από τα πρόσωπα, υπό τις περιστάσεις και για τους σκοπούς που προβλέπει η παρ.1, εφόσον δεν υπάγεται στην έννοια της παρ.2, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Ως προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας θεωρούνται ιδίως: **α)** η χρησιμοποίηση ανιχνευτή αλήθειας· **β)** η παρατεταμένη απομόνωση· **γ)** η σοβαρή προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας.

4. Δεν υπάγονται στην έννοια του άρθρου αυτού πράξεις ή συνέπειες συμφυείς προς τη νόμιμη εκτέλεση ποινής ή άλλου νόμιμου περιορισμού της ελευθερίας ή προς άλλο νόμιμο μέτρο δικονομικού καταναγκασμού.

Άρθρο 137B

Διακεκριμένες περιπτώσεις ⁽¹⁰⁾

1. Οι πράξεις της πρώτης παραγράφου του προηγούμενου άρθρου τιμωρούνται με κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών:

α) αν χρησιμοποιούνται μέσα ή τρόποι συστηματικού βασανισμού, ιδίως κτυπήματα στα πέλματα του θύματος (φάλαγγα) ή ηλεκτροσόκ ή εικονική εκτέλεση ή παραισθησιογόνες ουσίες·

β) αν έχουν ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του θύματος·

γ) αν ο δράστης τελεί τις πράξεις κατά συνήθεια ή κρίνεται από τις περιστάσεις τέλεσης ως ιδιαίτερος επικίνδυνος·

δ) αν ο υπαίτιος ως προϊστάμενος έδωσε την εντολή τέλεσης της πράξης.

⁹ Το άρθρ. 137 A προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 1 Νόμ. 1500/1984

¹⁰ Το άρθρ. 137 B προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 2 Νόμ. 1500/1984

2. Τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι 10 έτη οι πράξεις της παρ.3 του προηγ. άρθρου, όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις β, γ και δ της προηγούμενης παραγράφου.

3. Αν οι πράξεις του προηγ. άρθρου επέφεραν το θάνατο του θύματος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 137Γ

Παρεπόμενες ποινές⁽¹¹⁾

Καταδίκη για πράξεις των άρθρων 137^Α και 137Β συνεπάγεται αυτοδίκαιη αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων, διαρκή σε περίπτωση καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη, δεκαετή τουλάχιστο σε περίπτωση κάθειρξης και πενταετή τουλάχιστο σε περίπτωση φυλάκισης, εφόσον άλλη διάταξη δεν προβλέπει βαρύτερη αποστέρηση. Επίσης συνεπάγεται ανικανότητα απόκτησης των ιδιοτήτων που προβλέπονται στη περίπτωση 1 του άρ.63, διαρκή σε περίπτωση καταδίκης σε κάθειρξη και δεκαετή σε περίπτωση καταδίκης σε φυλάκιση.

Άρθρο 137Δ

Γενικές διατάξεις⁽¹²⁾

1. Κατάσταση ανάγκης ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα των πράξεων των άρθρων 137^Α και 137Β.

2. Προσταγή προϊσταμένου, που αφορά τις πράξεις των άρ. 137^Α και 137Β ουδέποτε αποκλείει τον άδικο χαρακτήρα τους.

3. Σε περίπτωση που οι πράξεις των άρθρων 137^Α και 137Β, τελούνται υπό καθεστώς σφετερισμού της λαϊκής κυριαρχίας, η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει μόλις αποκατασταθεί η νόμιμη εξουσία.

4. Ο παθών των πράξεων των άρθρων 137^Α και 137Β δικαιούται να απαιτήσει από το δράστη και από το δημόσιο, οι οποίοι ευθύνονται εις ολόκληρο, αποζημίωση για τις ζημιές που υπέστη και χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Άρθρο 138

Επιβουλή της ακεραιότητας της χώρας

1. Όποιος επιχειρεί με σωματική βία ή με απειλές σωματικής βίας να αποσπάσει από το ελληνικό κράτος έδαφος που ανήκει σ' αυτό ή να συγχωνεύσει έδαφος του ελληνικού κράτους σε άλλη πολιτεία τιμωρείται με θάνατο.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 135 και 137 έχουν και εδώ εφαρμογή.

Άρθρο 139

Προσβολή εναντίον της διεθνούς ειρήνης της χώρας

1. Όποιος συνεννοείται ή διαπραγματεύεται με ξένη κυβέρνηση με σκοπό να προκαλέσει πόλεμο ή εχθροπραξίες εναντίον του ελληνικού κράτους ή κάποιου συμμάχου του, τιμωρείται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη.

¹¹ Το άρθρ. 137 Γ προστέθηκε ως άνω από το άρθρ. 3 Νόμ. 1500/1984

¹² Το άρθρ. 137 Δ προστέθηκε ως άνω από το άρθρ.4 Νόμ. 1500/1984

2. Αν εξαιτίας των ενεργειών αυτών ξέσπασε πραγματικά ο πόλεμος ή άρχισαν οι εχθροπραξίες τιμωρείται με ισόβια κάθειρξη ή με θάνατο.

Άρθρο 140

Όποιος με πράξεις εχθρικές, που η κυβέρνηση δεν τις εγκρίνει ή με μηχανορραφίες εκθέτει με πρόθεσή του το ελληνικό κράτος ή κάποιο σύμμαχό του σε κίνδυνο πολέμου ή εχθροπραξιών τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν εξαιτίας των ενεργειών αυτών ξέσπασε πραγματικά ο πόλεμος ή άρχισαν οι εχθροπραξίες, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 141

Όποιος με πρόθεσή του και με οποιεσδήποτε ενέργειες εκθέτει το ελληνικό κράτος ή σύμμαχό του ή κατοίκους τους σε κίνδυνο αντιποίνων ή εκθέσει σε κίνδυνο διατάραξης φιλικές σχέσεις του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του με ξένο κράτος, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι τριών ετών. Αν τα αντίποινα επήλθαν πραγματικά εξαιτίας των ενεργειών του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.

Άρθρο 142

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των άρθρων 139 - 141 τιμωρείται, στις περιπτώσεις των άρθρων 139, 140 με φυλάκιση μέχρι τριών ετών και στις περιπτώσεις του άρθρου 141 με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 143

Στρατιωτική υπηρεσία στον εχθρό

Ο Έλληνας υπήκοος που σε καιρό πολέμου κατά του ελληνικού κράτους υπηρετεί σε εχθρικό στρατό ή παίρνει όπλα κατά της ελληνικής πολιτείας ή των συμμάχων της τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 144

Υποστήριξη της πολεμικής δύναμης του εχθρού

1. Όποιος σχετικά με πόλεμο που ξέσπασε ή που επίκειται κατά της ελληνικής πολιτείας ενεργεί παράνομα και εν γνώσει με τρόπο που μπορεί να ενισχύσει τις πολεμικές δυνάμεις της ελληνικής πολιτείας ή των συμμάχων της τιμωρείται με ποινή θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη.
2. Ο ξένος υπήκοος που παρέχει στον εχθρό τα απαραίτητα για τον πόλεμο ή δάνειο, δεν τιμωρείται εκτός αν κατά το χρόνο της πράξης, κατοικούσε στην Ελλάδα ή σε έδαφος κατεχόμενο από την Ελλάδα ή αν όσα έδωσε στον εχθρό προέρχονται από αυτά τα εδάφη.
3. Όποιος σε έδαφος του κράτους που σε καιρό πολέμου βρίσκεται κάτω απ' εχθρική επιδρομή ή κατάληψη ευνοεί τις πολιτικές βλέψεις του εχθρού πάνω σ' αυτό το έδαφος ή ενεργεί εν γνώσει με τρόπο που μπορεί να μειώσει την πίστη των πολιτών προς το ελληνικό κράτος, τιμωρείται με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη.

Άρθρο 145

Παράβαση συμβάσεων

1. Όποιος σχετικά με πόλεμο που ξέσπασε ή που επίκειται κατά της ελληνικής πολιτείας παραλείπει ολικά ή μερικά να εκτελέσει σύμβαση που αφορά τις ανάγκες των πολεμικών δυνάμεων της πολιτείας ή των τυχόν συμμάχων της τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η παράλειψη προήλθε από αμέλεια, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
2. Τα εγκλήματα αυτά τιμωρούνται μόνο με αίτηση του Υπουργού της Δικαιοσύνης.

Άρθρο 146

Παραβίαση μυστικών της Πολιτείας

1. Όποιος με πρόθεσή του και παράνομα παραδίδει ή αφήνει να περιέλθουν στην κατοχή ή τη γνώση άλλου έγγραφα, σχέδια ή άλλα πράγματα ή ειδήσεις που τα συμφέροντα της πολιτείας ή των συμμάχων της επιβάλουν να τηρηθούν απόρρητα απέναντι σε ξένη κυβέρνηση, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
2. Σε καιρό πολέμου ο υπαίτιος τιμωρείται με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 147

Όποιος γίνεται από αμέλεια υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο, αν αυτά τα σχέδια, τα έγγραφα, τα πράγματα ή οι ειδήσεις του είναι εμπιστευμένα, υπηρεσιακώς ή του είναι προσιτά χάρη στη δημόσια υπηρεσία του ή χάρη σε εντολή της αρχής ή τα έμαθε λόγω μιας σύμβασης από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 145 του Κώδικα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 148

Κατασκοπεία

1. Όποιος με πρόθεσή του και παράνομα πετυχαίνει να περιέλθουν στην κατοχή του ή στη γνώση του αντικείμενα ή ειδήσεις από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 146 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
2. Αν όμως ο υπαίτιος ενήργησε με σκοπό να χρησιμοποιήσει τα ανωτέρω αντικείμενα ή ειδήσεις για να τα διαβιβάσει σε άλλον ή να τα ανακοινώσει έτσι ώστε να μπορούν να εκθέσουν σε κίνδυνο το συμφέρον του κράτους και ιδίως την ασφάλειά του ή κάποιου από τους συμμάχους του τιμωρείται με ποινή κάθειρξης και σε καιρό πολέμου με ισόβια κάθειρξη ή θάνατο.

Άρθρο 149

1. Όποιος: **α)** χωρίς δικαίωμα καταρτίζει εικόνες ή σχέδια οχυρώσεων πλοίων, δρόμων, καταστημάτων ή άλλων έργων ή στρατιωτικών τόπων ή **β)** για το σκοπό αυτό μπαίνει κρυφά ή με απάτη στα μέρη αυτά, αν η προσέλευση εκεί απαγορεύεται στο κοινό, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από ειδική διάταξη.
2. Όποιος εισέρχεται στα πιο πάνω μέρη κρυφά με απάτη τιμωρείται γι' αυτό και μόνο με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 150

Νόθευση αποδεικτικών

Όποιος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει ή κρύβει έγγραφα ή άλλα αντικείμενα που μπορούν να χρησιμεύσουν για την απόδειξη δικαιωμάτων ή την υποστήριξη συμφερόντων του ελληνικού κράτους ή συμμάχου του απέναντι σε άλλο κράτος τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 151

Κατάχρηση πληρεξουσιότητας

Όποιος ως πληρεξούσιος του ελληνικού κράτους, ή συμμάχου του, διεξάγει με κάποια με κάποια άλλη κυβέρνηση υποθέσεις του εντολέα του με πρόθεση κατά τέτοιο τρόπο που μπορεί να προκύψει βλάβη για τον εντολέα τιμωρείται με κάθειρξη.

Άρθρο 152

Γενική διάταξη

Στις περιπτώσεις των άρθρων 142, 145, 147, 148, 149, το δικαστήριο μπορεί μαζί με τη φυλάκιση να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 63 αριθμ. 1.

ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΞΕΝΩΝ ΚΡΑΤΩΝ

Άρθρο 153

Προσβολή κατά ξένου κράτους και του αρχηγού του

1. **α)** Όποιος γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις των άρθρων 134 και 135 κατά ξένου κράτους που βρίσκεται σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, καθώς και **β)** όποιος με πρόθεση βαιοπραγεί ή αποπειράται βαιοπραγία κατά του αρχηγού ξένου κράτους που βρίσκεται σε ειρήνη με την Ελλάδα κι είναι αναγνωρισμένο απ' αυτήν, καθώς και όποιος προσβάλλει δημόσια με οποιοδήποτε τρόπο την τιμή του τιμωρείται με φυλάκιση· η τιμωρία επιβάλλεται αν η πράξη δεν τιμωρείται από άλλη διάταξη νόμου με βαρύτερη ποινή, αν η αμοιβαιότητα είναι εξασφαλισμένη, τόσο κατά το χρόνο εκτέλεσης της πράξης, όσο και όταν επιβάλλεται η τιμωρία. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση της ξένης κυβέρνησης.
2. Όποιος στην Ελλάδα γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις της παρ.1, υπό στοιχ. β' εναντίον αρχηγού τέτοιου ξένου κράτους κατά το χρόνο της παραμονής του στη χώρα, τιμωρείται ανεξάρτητα από αμοιβαιότητα· καταδιώκεται αυτεπαγγέλτως, αν έγινε υπαίτιος βαιοπραγίας ή αποπειράθηκε να τελέσει τέτοια βαιοπραγία όπως αναφέρεται πιο πάνω.
3. Οι προσβολές της τιμής που αναφέρονται σ' αυτό το άρθρο παραγράφονται μετά έξι μήνες· απόδειξη της αλήθειας δεν επιτρέπεται.
4. Στην περίπτωση της παραγράφου 1, στοιχ. α', του άρθρου αυτού εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 137.

Άρθρο 154

Προσβολή της τιμής διπλωματικών αντιπροσώπων

Όποιος γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις του προηγούμενου άρθρου, παρ.1, στοιχ. β', εναντίον πρεσβευτή διαπιστευμένου στην ελληνική πολιτεία ή άλλου διπλωματικού αντιπροσώπου ξένου κράτους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται με αυστηρότερη ποινή από άλλη διάταξη του νόμου. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος ή αίτηση της κυβέρνησής του.

Άρθρο 155

Προσβολή συμβόλων ξένου κράτους⁽¹³⁾

Όποιος για να εκδηλώσει μίσος ή περιφρόνηση, αφαιρεί, καταστρέφει παραμορφώνει ή ρυπαίνει την επίσημη σημαία ή έμβλημα της κυριαρχίας ξένου κράτους, που τελεί σε ειρήνη με την Ελλάδα και είναι αναγνωρισμένο από αυτήν ή διακόπτει ή ηχητικά παρεμποδίζει τη δημόσια ανάκρουση του εθνικού του ύμνου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι

¹³ Το άρθρ. 155, αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 5 του άρθρ. 33 του Νόμ. 2172/16-16 Δεκ. 1993 (ΦΕΚ Α' 207)

έξι (6) μηνών ή με χρηματική ποινή εφόσον η αμοιβαιότητα είν' εξασφαλισμένη τόσο κατά το χρόνο εκτέλεσης της πράξης, όσο και κατά το χρόνο εκδίκασής της. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση της ξένης κυβέρνησης.

Άρθρο 156

Προσβολή της ουδετερότητας

Με φυλάκιση ή με χρηματική ποινή, τιμωρείται όποιος παραβιάζει απαγορευτική διαταγή που εκδίδεται από την Κυβέρνηση και που δημοσιεύτηκε στην «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» με σκοπό να τηρηθεί η ουδετερότητα κατά τη διάρκεια κάποιου πολέμου. Η δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από αίτηση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

I. Εγκλήματα κατά Πολιτικών σωμάτων και της Κυβέρνησης

Άρθρο 157

Βία κατά πολιτικού σώματος ή της Κυβέρνησης ⁽¹⁴⁾

1. Όποιος με βία ή με απειλή βίας επιβάλλει στη Βουλή ή την Κυβέρνηση ή σε μέλος τους την εκτέλεση, παράλειψη ή ανοχή πράξη που ανάγεται στα καθήκοντά τους τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν η πράξη στρέφεται κατά αρχηγού αναγνωρισμένου κατά τον κανονισμό της Βουλής πολιτικού κόμματος.
2. Ο υπαίτιος των παραπάνω πράξεων εναντίον νομαρχιακών, δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή άλλου συμβουλίου τοπικής αυτοδιοίκησης ή μέλους τους τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
3. Όποιος δημόσια περιυβρίζει τη Βουλή τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Αν η περιύβριση τελέστηκε εναντίον κάποιου από τα συμβούλια της παρ.2 επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Η ποινική δίωξη γίνεται ύστερα από αίτηση της Βουλής ή του Συμβουλίου.
4. Το δικαστήριο μπορεί μαζί μ' αυτές τις ποινές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και θέσεων του άρθρου 63 αριθμ. 1.

Άρθρο 157^A

Βία κατά πολιτικού κόμματος ⁽¹⁵⁾

1. Όποιος εκτελεί πράξεις βίας κατά γραφείων πολιτικών κομμάτων που λειτουργούν νόμιμα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.
2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 167 έχει εφαρμογή και σ' αυτή την περίπτωση.
3. Αν με τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους έχουν προκληθεί φθορές, αυτές χαρακτηρίζονται ως διακεκριμένες και επισύρουν κατά του υπαιτίου τις ποινές του άρθρου 382.

¹⁴ Οι τίτλοι ενότητας και το άρθρο 157 τροποποιήθηκαν ως άνω με το άρθρ. 3 Νόμ. 410/1976

¹⁵ Το άρθρο 157 Α προστέθηκε με το άρθρ. 4 Νόμ. 410/1976

Άρθρο 158

Νόθευση εκλογής ή ψηφοφορίας

1. Όποιος με οποιοδήποτε τρόπο με πρόθεση προκαλεί την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος σε εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή ή κάποια επιτροπή της, ή όποιος νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμα της εκλογής ή της ψηφοφορίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
2. Ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις αυτές σε εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από νομαρχιακό, δημοτικό, ή κοινοτικό συμβούλιο ή άλλο συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή κάποια επιτροπή τους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
3. Το δικαστήριο μπορεί μαζί με τις ποινές αυτές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63 αριθμ. 1.

Άρθρο 159

Δωροδοκία ⁽¹⁶⁾

1. Όποιος σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή ή κάποια επιτροπή της ή από νομαρχιακό, δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιτροπή κάποιου από αυτά, προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε βουλευτή ή σε σύμβουλο των παραπάνω συμβουλίων ή σε μέλος των επιτροπών αυτών δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να μην λάβουν μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να ψηφίσουν με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρούνται οι βουλευτές ή οι σύμβουλοι ή τα μέλη επιτροπών που σχετικά με κάποια από τις εκλογές ή ψηφοφορίες της παρ. 1 αυτού του άρθρου δέχονται την παροχή ή υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν τους οφείλονται ή απαιτούν τέτοια ως αντάλλαγμα για να μην λάβουν μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία ή για να ψηφίσουν με ορισμένο τρόπο.
3. Επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών στον υπαίτιο των πράξεων των παραγράφων 1 και 2, αν η αξία των δώρων, ωφελημάτων ή ανταλλαγμάτων υπερβαίνει το συνολικό ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ευρώ.» ⁽¹⁷⁾
- «4. Οι διατάξεις των άρθρων 238, 263 παρ. 1 και 263B έχουν εφαρμογή και στα εγκλήματα των προηγούμενων παραγράφων.» ⁽¹⁸⁾

Άρθρο 160

Διατάραξη συνεδριάσεων

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή συνεδρίασης της Βουλής ή κάποιας επιτροπής της ή τη διατάρασσει προκαλώντας θόρυβο ή αταξία με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.
2. Όποιος με κάποιον από τους παραπάνω τρόπους με πρόθεση παρεμποδίζει ή διατάρασσει συνεδρίαση νομαρχιακού, δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή άλλου

¹⁶ Το άρθρο 159 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο παρ. 1 του Ν.3666/10.6.2008 ΦΕΚ Α-105.

¹⁷ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁸ Η παρ. 4 του άρθρου 159 προστέθηκε ως άνω από το άρθρο 14 παρ.2 του Ν.3849/2010 (ΦΕΚ Α-80/26.05.2010)).

τοπικής αυτοδιοίκησης ή κάποιας επιτροπής τους τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

II. Εγκλήματα κατά τις εκλογές

Άρθρο 161

Βία κατά εκλογέων

Όποιος με βία ή με απειλές βίας παρεμποδίζει κάποιον εκλογέα από την ενάσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή επιβάλλει την ενάσκησή του ή την ψηφοφορία υπέρ ή κατά κάποιου υποψηφίου σε εκλογές βουλευτών ή νομαρχιακών, δημοτικών ή κοινοτικών αρχών τιμωρείται με φυλάκιση. Το δικαστήριο μπορεί εκτός από τη ποινή να επιβάλλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθμ. 1.

Άρθρο 162

Εξαπάτηση εκλογέων

Όποιος με ψευδείς ειδήσεις ή συκοφαντικές διαδόσεις που ανάγονται στο πρόσωπο κάποιου υποψηφίου ή με άλλο τρόπο εξαπατά εκλογέα είτε για να μην ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα, είτε για να μεταβάλει το εκλογικό του φρόνημα σε κάποια από τις εκλογές που αναφέρονται στο άρθρο 161 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 163

Παραβίαση της μυστικότητας της ψηφοφορίας

Όποιος, σε μυστική εκλογή, κατορθώνει με οποιονδήποτε τρόπο να μάθει είτε ο ίδιος είτε τρίτος τη ψήφο που έδωσε ο εκλογέας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 164

Νόθευση της εκλογής

1. Όποιος ψηφίζει χωρίς να έχει το δικαίωμα σε κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161 ή ψηφίζει κατ' επανάληψη ή δίνει πολλαπλή ψήφο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο και με πρόθεση προκαλεί την παραγωγή μη γνήσιου αποτελέσματος της εκλογής, ή όποιος νοθεύει το γνήσιο αποτέλεσμά της, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Αν ο υπαίτιος εκτελούσε υπηρεσία κατά την εκλογή, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 161 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 165

Δωροδοκία κατά τις εκλογές

1. Όποιος σχετικά με κάποια από τις εκλογές του άρθρου 161, από την προκήρυξή της και έως το πέρας της ψηφοφορίας προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε εκλογέα δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρ. 161 εφαρμόζεται και σ' αυτήν την περίπτωση.

2. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και χρηματική ποινή τιμωρείται ο εκλογέας που σχετικά με κάποια από τις εκλογές του άρ.161 και κατά το χρόνο που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο δέχεται την παροχή ή υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του

οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα, για να παραλείψει την άσκηση του εκλογικού του δικαιώματος ή για να το ασκήσει με ορισμένο τρόπο.

Άρθρο 166

Διατάραξη της εκλογής

Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη διεξαγωγή κάποιας εκλογής που αναφέρει το άρθρο 161 ή τη διαταράσσει προκαλώντας θόρυβο ή αταξία με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΣΒΟΛΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 167

Αντίσταση ⁽¹⁹⁾

1. Όποιος μεταχειρίζεται βία ή απειλή βίας για να εξαναγκάσει κάποια αρχή ή υπάλληλο να ενεργήσουν πράξη που ανάγεται στα καθήκοντά τους ή να παραλείψουν νόμιμη πράξη, καθώς και όποιος βιαιοπραγεί κατά υπαλλήλου ή προσώπου που έχει προσληφθεί ή άλλου υπαλλήλου που έχει προστρέξει για να τον υποστηρίξει ενώ διαρκεί η νόμιμη ενέργειά του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Σε κάθε περίπτωση αποκλείεται η μετατροπή ή η αναστολή της ποινής.

2. Αν οι πράξεις που προβλέπει η προηγούμενη παράγραφος έγιναν από πρόσωπο που οπλοφορεί ή φέρει αντικείμενα με τα οποία μπορεί να προκληθεί σωματική βλάβη ή έχει καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του ή έγιναν από περισσότερους, καθώς και αν το πρόσωπο κατά του οποίου στράφηκε η πράξη διέτρεξε σοβαρό προσωπικό κίνδυνο επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 168

Προσβολές κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας

1. Όποιος βιαιοπραγεί κατά του προσώπου του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Όποιος προσβάλλει την τιμή του Προέδρου της Δημοκρατίας ή εκείνου που ασκεί την προεδρική εξουσία ή τον δυσφημεί δημόσια ή όταν είναι παρών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

3. Το αξιόποino των εγκλημάτων των παραγρ. 1 και 2 παραγράφεται μετά έξι μήνες.

Άρθρο 169

Απείθεια

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος, ύστερα από νόμιμη πρόσκληση, αρνείται σε κάποιον από τους υπαλλήλους του άρθρου 13 παρ. α', χωρίς αντίσταση την υπηρεσία ή συνδρομή που οφείλεται κατά το νόμο ή την είσοδο σε οποιοδήποτε μέρος για να επιχειρηθεί κάποια νόμιμη υπηρεσιακή ενέργεια.

¹⁹ Το άρθρ. 167 αντικατεστάθη ως άνω με το αριθ. 5 Νόμ. 410/1976

Άρθρο 170

Στάση

1. Όποιος με πρόθεση συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους που διαπράττει με ενωμένες δυνάμεις κάποια από τις πράξεις του άρ. 167 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.
2. Οι υποκινητές της στάσης, καθώς και εκείνοι που μεταχειρίστηκαν σωματική βία ή απειλές σωματικής βίας ή βιαιοπραγήσαν τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν άλλη διάταξη νόμου δεν τιμωρεί την πράξη με βαρύτερη ποινή.

Άρθρο 171

Θρασύτητα κατά της αρχής

1. Όποιος μετέχει σε δημόσια συνάθροιση στο ύπαιθρο που απαγορεύτηκε νόμιμα από την αρμόδια αρχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.
2. Όταν πλήθος συγκεντρωμένο στο ύπαιθρο κληθεί νόμιμα από τον αρμόδιο πολιτικό ή στρατιωτικό υπάλληλο να διαλυθεί καθένας από τους συγκεντρωμένους που δεν απομακρύνεται από τη συνάθροιση μετά την τρίτη πρόσκληση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 172

Ελευθέρωση φυλακισμένου

1. Όποιος με πρόθεση ελευθερώνει φυλακισμένο ή άλλον που κρατείται με διαταγή της αρχής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.⁽²⁰⁾
2. « Όποιος γίνεται από αμέλεια υπαίτιος κάποιας από αυτές τις πράξεις τιμωρείται με φυλάκιση, αν ήταν για οποιονδήποτε λόγο υπόχρεος να φυλάξει εκείνον που απέδρασε. Μένει εντελώς ατιμώρητος αν με δική του προσπάθεια συλληφθεί, μέσα σε δεκαπέντε ημέρες, αυτός που απέδρασε.»⁽²¹⁾

Άρθρο 173

Απόδραση κρατουμένου

1. Αν αποδράσει φυλακισμένος ή άλλος κρατούμενος με διαταγή της αρμόδιας αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η παραπάνω ποινή εκτελείται ολόκληρη μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος που απέδρασε.
2. Οποιοσδήποτε άλλος συμμετείχε στην απόδραση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.⁽²²⁾

«Αν ο συμμετέχων στην απόδραση έχει την ιδιότητα του σωφρονιστικού ή αστυνομικού υπαλλήλου, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»⁽²³⁾

²⁰ Σχόλια: Η παρ.1 αντικ., ως άνω, από το άρθρ. 2 παρ.4 του Ν.2479/97-ΦΕΚ 67 τ.Α '

²¹ Σχόλια: Η παρ.2 αντικ., ως άνω, από το άρθρ. 24 του Ν.3772/2009

²² Σχόλια: Η παρ.2 αντικ. ,ως άνω, από το άρθρ. 2 παρ.5 του Ν 2479/97-ΦΕΚ 67 τ.Α '

²³ Σχόλια: Το εντός «» εδάφιο της παρ.2 προστέθηκε με το άρθρο 24 του Ν.3772/2009. Στη συνέχεια οι παρ. 3 και 4 του ιδίου άρθρου και νόμου ορίζουν: 3. Ο υπάλληλος ο οποίος κατέχει ή χρησιμοποιεί κινητό τηλέφωνο εντός του χώρου διαβίωσης και προαυλισμού των κρατουμένων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, με οποιονδήποτε τρόπο, προμηθεύει με κινητό τηλέφωνο κρατούμενο σε κατάσταση κράτησης.

Άρθρο 174

Στάση κρατουμένων

1. Φυλακισμένοι ή άλλοι κρατούμενοι με διαταγή της αρχής που με ενωμένες δυνάμεις: **α)** επιχειρούν βία να αποδράσουν **β)** επιτίθενται με έργα κατά των υπαλλήλων της φυλακής ή του κρατητηρίου ή κατά εκείνων στους οποίους έχει ανατεθεί η φύλαξη ή η επίβλεψη **γ)** επιχειρούν με τη βία ή με απειλή να εξαναγκάσουν κάποιον από αυτούς σε πράξη ή παράλειψη τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα χρόνια. ⁽²⁴⁾
2. Όποιος από αυτούς βιαιοπραγήσει κατά κάποιου από τα παραπάνω πρόσωπα τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα χρόνια. ⁽²⁵⁾
3. Οι παραπάνω ποινές εκτίονται ολόκληρες μετά την έκτιση της ποινής που επιβλήθηκε ή που θα επιβληθεί για την πράξη για την οποία ήταν κρατούμενος ο υπαίτιος.

Άρθρο 175

Αντιποίηση

1. Όποιος με πρόθεση αντιποιείται την άσκηση κάποιας δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.
2. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται και για την αντιποίηση της άσκησης δικηγορίας, καθώς επίσης και για την αντιποίηση άσκησης υπηρεσίας λειτουργού της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού ή άλλης θρησκείας γνωστής στην Ελλάδα.

Άρθρο 176

Όποιος δημόσια και χωρίς δικαίωμα φορεί στολή ή άλλο διακριτικό σημείο δημοσίου, δημοτικού, κοινοτικού ή θρησκευτικού λειτουργού από εκείνους που αναφέρει η παρ.2 του άρθρου 175 ή παράσημο ή τίτλο που δεν δικαιούται να φέρει νόμιμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 177

Παραβίαση κατάσχεσης

Όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή υφαιρεί κατασχεμένο πράγμα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 178

Παραβίαση σφραγίδων που έθεσε η αρχή

Όποιος με πρόθεση και αυθαίρετα θραύει ή βλάπτει σφραγίδα που έθεσε η αρχή για την κατάσχεση ή για τη φύλαξη κλεισμένων πραγμάτων ή εγγράφων ή για τη βεβαίωση της ταυτότητάς τους ή ματαιώνει με οποιονδήποτε τρόπο μια τέτοια σφράγιση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

4. Η πράξη της προηγούμενης παραγράφου αποτελεί πειθαρχικό παράπτωμα και τιμωρείται με την ποινή της προσωρινής ή οριστικής παύσης. Η πράξη αυτή επιφέρει αυτοδικαίως τη μετάθεση του σωφρονιστικού υπαλλήλου σε άλλο κατάστημα κράτησης, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων.

²⁴ Σχόλια: Η παρ.1 αντικ. ,ως άνω, από το άρθρ. 2 παρ.6 του Ν 2479/97-ΦΕΚ 67 τ.Α '

²⁵ Σχόλια: Η παρ.2 αντικ. ,ως άνω, από το άρθρ. 2 παρ.57 του Ν 2479/97-ΦΕΚ 67 τ.Α ' Στη συνέχεια η παρ. 8 του ίδιου άρθρου ορίζει τα εξής : «Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των κακουργημάτων των δύο προηγούμενων παραγράφων του άρθρου αυτού είναι το Τριμελές Εφετείο»

Άρθρο 179

Παραβίαση φύλαξης της αρχής

Όποιος με πρόθεση καταστρέφει, βλάπτει ή με οποιονδήποτε τρόπο αφαιρεί από την εξουσία της αρχής έγγραφα ή άλλα πράγματα που βρίσκονται στη φύλαξή της ή που αυτή τα παρέδωσε στη φύλαξη άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 180

Βλάβη επίσημων κοινοποιήσεων

Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με πρόθεση και αυθαίρετα αφαιρεί, βλάπτει ή παραμορφώνει τις επίσημες κοινοποιήσεις που η αρχή έχει δημόσια τοιχοκολλήσει ή εκθέσει.

Άρθρο 181

Προσβολή συμβόλων του ελληνικού Κράτους ⁽²⁶⁾

Όποιος, για να εκδηλώσει μίσος ή περιφρόνηση, αφαιρεί καταστρέφει παραμορφώνει ή ρυπαίνει την επίσημη σημαία του Κράτους ή έμβλημα της κυριαρχίας του, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

Άρθρο 182

Παραβίαση περιορισμών διαμονής

1. Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών τιμωρείται όποιος παραβιάζει τους περιορισμούς που του έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής κι τις σχετικές υποχρεώσεις του.

«2. Αλλοδαπός ο οποίος απελάθηκε σε εκτέλεση απόφασης δικαστηρίου, αν παραβιάσει την απαγόρευση επιστροφής του στη χώρα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών, η οποία δεν μετατρέπεται σε χρηματική ποινή σε καμία περίπτωση και για οποιονδήποτε λόγο, ούτε αναστέλλεται με οποιονδήποτε τρόπο σύμφωνα με τα άρθρα 99 έως 104. Η άσκηση ενδίκων μέσων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.» ⁽²⁷⁾

ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΠΙΒΟΥΛΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Άρθρο 183

Διέγερση

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει δημόσια σε απείθεια κατά των νόμων ή των διαταγμάτων ή εναντίον άλλων νόμιμων διαταγών της αρχής τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 184

Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει σε διάπραξη κακούργηματος ή πλημμελήματος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

²⁶ Σχόλια: Το άρθρ. 181 αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 6 του άρθρ. 33 του Νόμ. 2172/16-16 Δεκ. 1993 (ΦΕΚ Α' 207)

²⁷ Στο άρθρο 182 του Ποινικού Κώδικα η ισχύουσα διάταξη αριθμείται ως παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 2 ως άνω με το άρθρο 23 παρ.3 του Ν.4055/2012 (Α-51)

Άρθρο 185

Όποιος εγκωμιάζει δημόσια και με οποιονδήποτε τρόπο έγκλημα που διαπράχθηκε και έτσι εκθέτει σε κίνδυνο τη δημόσια τάξη τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 186

Πρόκληση και προσφορά για την εκτέλεση κακουργήματος ή πλημμελήματος

1. Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο κακούργημα, καθώς και όποιος προσφέρεται ή αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. «Όποιος προκαλεί ή παροτρύνει με οποιονδήποτε τρόπο κάποιον να διαπράξει ορισμένο πλημμέλημα, καθώς και όποιος προσφέρεται γι' αυτό και όποιος αποδέχεται τέτοια πρόκληση ή προσφορά, τιμωρείται με την ποινή που προβλέπεται για το σχεδιαζόμενο πλημμέλημα ελαττωμένη κατά το άρθρο 83.

Για την ποινική δίωξη του αδικήματος αυτού, απαιτείται έγκληση του προσώπου κατά του οποίου σχεδιαζόταν η τέλεση του πλημμελήματος, αν το υπό εκτέλεση πλημμέλημα δίδεται κατ' έγκληση.» ⁽²⁸⁾

3. Οι ποινές των προηγούμενων παραγράφων επιβάλλονται αν η πράξη δε τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

4. Οι πράξεις του άρθρου αυτού μπορεί να μείνουν ατιμώρητες αν ο υπαίτιος ανακάλεσε με δική του θέληση την πρόκληση, την προσφορά ή την αποδοχή.

Άρθρο 187

Εγκληματική Οργάνωση ⁽²⁹⁾

1. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα (οργάνωση) «που επιδιώκει» ⁽³⁰⁾ τη διάπραξη περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 207 (παραχάραξη), 208 (κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων), 216 (πλαστογραφία), 218 (πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση), 264 (εμπρησμός), 265 (εμπρησμός σε δάση), 268 (πλημμύρα), 270 (έκρηξη), 272 (παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες), 277 (πρόκληση ναυαγίου), 279 (δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων), 291 (διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών), 299 (ανθρωποκτονία με πρόθεση), 310 (βαριά σωματική βλάβη), 322 (αρπαγή), 323 (εμπόριο δούλων), 323Α (εμπορία ανθρώπων), 324 (αρπαγή ανηλίκων), 327 (ακούσια απαγωγή), 336 (βιασμός), 338 (κατάχρηση σε ασέλγεια), 339 (αποπλάνηση παιδιών), 348Α (πορνογραφία ανηλίκων), 351 (σωματεμπορία), 351Α (ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής), 374 (διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπής), 375 (υπεξαίρεση), 380 (ληστεία), 385 (εκβίαση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 404 (τοκογλυφία), «στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 87 και στο άρθρο 88 του ν. 3386/2005 (ΦΕΚ 212 Α'), όταν οι πράξεις αυτές (διευκόλυνση της παράνομης εισόδου ή εξόδου ή της παράνομης μεταφοράς υπηκόων τρίτων χωρών) τελούνται από κερδοσκοπία,» ⁽³¹⁾ όπως επίσης περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται στη νομοθεσία περί ναρκωτικών, όπλων, εκρηκτικών υλών και προστασίας από υλικά που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες «καθώς και περισσότερων κακουργημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη νομοθεσία για

²⁸ Σχόλια: Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 26 του Ν.3346/2005.

²⁹ Το άρθρο 187 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 2928 της 25/27.6.2001 - ΦΕΚ 141, τ. Α'

³⁰ Στην παρ. 1 του άρθρου 187 η φράση «και επιδιώκει» αντικαταστάθηκε ως άνω με την φράση «που επιδιώκει» με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010.

³¹ Στην παράγραφο 1 η φράση «παραβάση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 87 για διαρκή δράση προς τούτο» αντικαταστάθηκε ως άνω με τη φράση εντός των «» με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010

την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς», καθώς και περισσότερων εγκλημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται από τη διάταξη του άρθρου 41ΣΤ του ν. 2725/1999, όπως ισχύει» «όπως επίσης και περισσότερων εγκλημάτων που προβλέπονται και τιμωρούνται στο άρθρο 128Θ του ν. 2725/1999. Για τα εγκλήματα του άρθρου αυτού η ιδιότητα του ιατρού, προπονητή ή φυσιοθεραπευτή αποτελεί επιβαρυντική περίπτωση.». ⁽³²⁾⁽³³⁾

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξεως του πρώτου εδαφίου, αν η εγκληματική οργάνωση επιδιώκει την τέλεση περισσότερων αξιόποινων πράξεων σχετικά με την αποφυγή καταβολής νόμιμου φόρου, τέλους, δασμού ή άλλης επιβαρύνσεως κατά την αγορά, πώληση, παραλαβή, παράδοση, μεταφορά, διαμετακόμιση, εμπορία, κατοχή, αποθήκευση, εισαγωγή ή εξαγωγή εμπορεύματος ή και προϊόντος απομίμησης, παραποίησης ή πειρατείας» ⁽³⁴⁾

«2. Όποιος παρέχει ουσιώδεις πληροφορίες ή υλικά μέσα, με σκοπό να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει οργάνωση της προηγούμενης παραγράφου για τη διάπραξη των επιδιωκόμενων από αυτή κακουργημάτων, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών». ⁽³⁵⁾

«3. Όποιος διευθύνει την οργάνωση της πρώτης παραγράφου τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών». ⁽³⁶⁾

«Με την ίδια ποινή τιμωρείται το μέλος της οργάνωσης αν κατά τον χρόνο τέλεσης του εγκλήματος του δευτέρου εδαφίου της πρώτης παραγράφου ήταν δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος υπό την έννοια του άρθρου 263α.» ⁽³⁷⁾

4. Όποιος με απειλή ή χρήση βίας κατά δικαστικών λειτουργών, ενόρκων, ανακριτικών ή δικαστικών υπαλλήλων, μαρτύρων, πραγματογνωμόνων και διερμηνέων ή με δωροδοκία των ιδίων προσώπων ματαιώνει την αποκάλυψη ή τη δίωξη ή την τιμωρία του εγκλήματος της συγκρότησης ή ένταξης σε εγκληματική οργάνωση της παραγράφου 1 τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Όποιος στις παραπάνω περιπτώσεις ματαιώνει την αποκάλυψη ή τη δίωξη ή την τιμωρία όχι μόνο του εγκλήματος της συγκρότησης ή ένταξης σε εγκληματική οργάνωση της παραγράφου 1, αλλά και άλλου εγκλήματος, από εκείνα που απαριθμούνται στην ίδια παράγραφο, τιμωρείται με κάθειρξη και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ μέχρι ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.». ⁽³⁸⁾

5. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της παραγράφου 1, ενώνεται με άλλον για να διαπράξει κακούργημα (συμμορία), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται ο υπαίτιος, αν η κατά το προηγούμενο εδάφιο ένωση έγινε για τη διάπραξη πλημμελήματος το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με το οποίο επιδιώκεται οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος ή η προσβολή της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας ή της γενετήσιας ελευθερίας.

6. Η κατασκευή, προμήθεια ή κατοχή όπλων, εκρηκτικών υλών και χημικών ή βιολογικών υλικών ή υλικών που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες προς εξυπηρέτηση των σκοπών της οργάνωσης της παραγράφου 1 ή της συμμορίας της παραγράφου 3 ή η επιδίωξη οικονομικού ή άλλου υλικού οφέλους των μελών τους συνιστούν επιβαρυντικές περιστάσεις. Η μη τέλεση οποιουδήποτε από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 συνιστά ελαφρυντική περίσταση. Η απλή ψυχική

³² Στο τέλος της παραγράφου 1 της διάταξης του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα προστίθεται φράσης ως άνω με το άρθρο 4 παρ.1 του Ν.4049/2012 (ΦΕΚ Α-35)

³³ Στην παράγραφο 1 της διάταξης του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα, όπως συμπληρώνεται με το άρθρο 3 του παρόντος, προστίθεται τελευταία φράση ως άνω με το άρθρο 12 παρ.1 του Ν.4049/2012 (ΦΕΚ Α-35). Για τις αξιόποινες πράξεις του άρθρου 128Θ του ν. 2725/1999, καθώς και της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 253Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας περί ειδικών ανακριτικών πράξεων και οι διατάξεις για την προστασία μαρτύρων του άρθρου 9 του ν. 2928/2001

³⁴ Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 187 Π.Κ. προστίθεται εδάφιο ως άνω με το άρθρο 320 παρ.9 α του Ν.4072/2012

³⁵ Στο άρθρο 187 Π.Κ. προστίθενται νέες παράγραφοι με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010, με αριθμούς 2, 3 και 8, ενώ οι υπάρχουσες παράγραφοι 2-5 αναριθμούνται σε 4-7.

³⁶ Στο άρθρο 187 Π.Κ. προστίθενται νέες παράγραφοι με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010, με αριθμούς 2, 3 και 8, ενώ οι υπάρχουσες παράγραφοι 2-5 αναριθμούνται σε 4-7.

³⁷ Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 187 Π.Κ. προστίθεται εδάφιο ως άνω με το άρθρο 320 παρ.9 β του Ν.4072/2012

³⁸ Η παρ.4 (πρώην 2) του άρθρου 187 Π.Κ. τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 20 του Ν.3849/2010 (ΦΕΚ Α-80).

συνέργια στα εγκλήματα της συγκρότησης ή συμμετοχής κατά την παράγραφο 1 ή της συμμορίας κατά την παράγραφο 3 δεν τιμωρείται, εφόσον τα μέλη της οργάνωσης ή συμμορίας δεν επιδιώκουν οικονομικό ή άλλο υλικό όφελος.

«Επιβαρυντική περίπτωση συνιστά επίσης η τέλεση της πράξεως του τελευταίου εδαφίου της πρώτης παραγράφου με υλικό αντικείμενο το αργό πετρέλαιο ή άλλο πετρελαιοειδές ή ενεργειακό προϊόν.» ⁽³⁹⁾

7. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτό αξιόποινες πράξεις τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό ή στρέφονταν κατά Έλληνα πολίτη ή κατά νομικού προσώπου που εδρεύει στην ημεδαπή ή κατά του Ελληνικού Κρότους, ακόμη και αν αυτές δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέσθηκαν.

8. « Η διάταξη του άρθρου 238 εφαρμόζεται αντίστοιχα και στα εγκλήματα των παραγράφων 1 έως 4 του παρόντος». ⁽⁴⁰⁾

Άρθρο 187Α

Τρομοκρατικές πράξεις ⁽⁴¹⁾

1. Όποιος, με εξαίρεση των περιπτώσεων που ορίζονται στην παράγραφο 8, ⁽⁴²⁾ τελεί ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω εγκλήματα:

- α') ανθρωποκτονία με πρόθεση (άρθρο 299),
- β') βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310),
- γ') θανατηφόρα βλάβη (άρθρο 311),
- δ') αρπαγή (άρθρο 322),
- ε') αρπαγή ανηλίκων (άρθρο 324),
- στ') διακεκριμένη φθορά ξένης ιδιοκτησίας (άρθρο 382 παρ. 2),
- ζ') εμπρησμό (άρθρο 264),
- η') εμπρησμό σε δάση (άρθρο 265),
- θ') πλημμύρα (άρθρο 268),
- ι') έκρηξη (άρθρο 270),
- ια') παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες (άρθρο 272),
- ιβ') κοινώς επικίνδυνη βλάβη (άρθρο 273),
- ιγ') άρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων (άρθρο 275),
- ιδ') πρόκληση ναυαγίου (άρθρο 277),
- ιέ') δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων (άρθρο 279),
- ιστ') νοθεία τροφίμων (άρθρο 281 παρ. 1),
- ιζ') διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών (άρθρο 290),
- ιη') διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών (άρθρο 291),
- ιθ') τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 181/1974 "Περί προστασίας εξ ιοντιζουσών ακτινοβολιών" (ΦΕΚ 347 Α'),
- κ') τα προβλεπόμενα στα άρθρα 161, 162, 163, 164, 165, 168, 169, 170, 173, 174, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184 και 186 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου που κυρώθηκε με το Ν. 1815/1988 (ΦΕΚ250 Α'),
- κα') τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 15 και στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 17 Ν. 2168/1993 "Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 147 Α'),
- κβ') τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4 του Ν. 2991/2002 "Εφαρμογή Σύμβασης απαγόρευσης χρήσης κ.λπ. χημικών όπλων" (ΦΕΚ 35 Α'), με τρόπο ή σε έκταση ή υπό συνθήκες που είναι δυνατό να βλάψουν σοβαρά μια χώρα

³⁹ Στο τέλος της παραγράφου 6 του άρθρου 187 Π.Κ. προστίθεται εδάφιο, ως άνω με το άρθρο 320 παρ.9 γ του Ν.4072/2012

⁴⁰ Στο άρθρο 187 Π.Κ. προστίθενται νέες παράγραφοι με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010, με αριθμούς 2, 3 και 8, ενώ οι υπάρχουσες παράγραφοι 2-5 αναριθμούνται σε 4-7.

⁴¹ Μετά το άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 1 του Ν. 2928/2001, προστίθεται άρθρο 187Α και το άρθρο 187Α, όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 2928/2001, λαμβάνει τον αριθμό 187Β σύμφωνα με το Ν 3251/2004

⁴² Στο άρθρο 187 Α του Π.Κ. η φράση «με εξαίρεση των περιπτώσεων που ορίζονται στην παράγραφο 8» διαγράφηκε με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010.

ή έναν διεθνή οργανισμό και με σκοπό να εκφοβίσει σοβαρά έναν πληθυσμό ή να εξαναγκάσει παρανόμως δημόσια αρχή ή διεθνή οργανισμό να εκτελέσει οποιαδήποτε πράξη ή να απόσχει από αυτήν ή να βλάψει σοβαρά ή να καταστρέψει τις θεμελιώδεις συνταγματικές, πολιτικές, οικονομικές δομές μιας χώρας ή ενός διεθνούς οργανισμού τιμωρείται:

i) Με ισόβια κάθειρξη αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' είναι ισόβια κάθειρξη. Στην περίπτωση αυτή η πράξη παραγράφεται μετά από τριάντα χρόνια.

Αν επιβληθεί η ποινή της ισόβιας κάθειρξης εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 μέχρι 110, εφόσον ο καταδικασθείς έχει εκτίσει ποινή είκοσι πέντε ετών.

ii) Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' είναι πρόσκαιρη ποινή καθείρξεως.

iii) Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών αν η προβλεπόμενη ποινή για ένα από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' είναι ποινή φυλάκισης.

Αν η τρομοκρατική πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο περισσότερων ανθρώπων εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 94 παράγραφος 1.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 134 έως 137.

«3. Όποιος απειλεί σοβαρά με την τέλεση του κατά την παράγραφο 1 εγκλήματος και έτσι προκαλεί τρόμο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Η απόπειρα του εγκλήματος αυτού δεν είναι αξιόποινη.

4. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος συγκροτεί ή εντάσσεται ως μέλος σε δομημένη και με διαρκή δράση ομάδα από τρία ή περισσότερα πρόσωπα που δρουν από κοινού και επιδιώκουν την τέλεση του εγκλήματος της παραγράφου 1 (τρομοκρατική οργάνωση). Με ποινή μειωμένη (άρθρο 83) τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου, όταν η τρομοκρατική οργάνωση έχει συσταθεί για την τέλεση των πλημμελημάτων της παραγράφου 1. Η κατασκευή, προμήθεια ή κατοχή όπλων, εκρηκτικών υλών και χημικών ή βιολογικών υλικών ή υλικών που εκπέμπουν επιβλαβείς για τον άνθρωπο ακτινοβολίες προς εξυπηρέτηση των σκοπών της τρομοκρατικής οργάνωσης συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. Η μη τέλεση από την τρομοκρατική οργάνωση οποιουδήποτε από τα εγκλήματα του καταλόγου που περιλαμβάνονται στα στοιχεία α' έως κβ' της παραγράφου 1 συνιστά ελαφρυντική περίπτωση.

5. Όποιος διευθύνει την κατά το πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου τρομοκρατική οργάνωση τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών. Με την ποινή του προηγούμενου εδαφίου μειωμένη (άρθρο 83) τιμωρείται όποιος διευθύνει την κατά το δεύτερο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου τρομοκρατική οργάνωση.

6. Όποιος παρέχει κάθε είδους περιουσιακά στοιχεία, υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα ή κάθε είδους χρηματοοικονομικά μέσα, ανεξάρτητα από τον τρόπο κτήσης τους, σε τρομοκρατική οργάνωση ή σε μεμονωμένο τρομοκράτη ή για τη συγκρότηση τρομοκρατικής οργάνωσης ή για να καταστεί κάποιος τρομοκράτης ή τα εισπράττει, συλλέγει ή διαχειρίζεται χάριν των ανωτέρω, ανεξάρτητα από τη διάπραξη οποιουδήποτε εγκλήματος από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, εν γνώσει της μελλοντικής αξιοποίησης τους, παρέχει ουσιώδεις πληροφορίες για να διευκολύνει ή να υποβοηθήσει την τέλεση από τρομοκρατική οργάνωση ή από μεμονωμένο τρομοκράτη οποιουδήποτε από τα κακούργηματα της παραγράφου 1.

7. Όποιος διαπράττει διακεκριμένη κλοπή (άρθρο 374), ληστεία (παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 380), πλαστογραφία (άρθρο 216) που αφορά δημόσιο έγγραφο ή εκβίαση (άρθρο 385) με σκοπό την τέλεση του εγκλήματος της παραγράφου 1 τιμωρείται με

κάθειρξη, εκτός αν η εκβίαση τιμωρείται με μεγαλύτερη ποινή. Αν η πράξη που τελέσθηκε είναι πλημμέλημα, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών ετών.» ⁽⁴³⁾

Άρθρο 187B

Μέτρα επιείκειας ⁽⁴⁴⁾

"1. Αν κάποιος από τους υπαίτιους των πράξεων της συγκρότησης εγκληματικής οργάνωσης ή συμμορίας ή της συμμετοχής σε αυτές κατά τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 187 ή της συγκρότησης τρομοκρατικής οργάνωσης ή της συμμετοχής σε αυτήν κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 187Α καταστήσει δυνατή με αναγγελία στην αρχή την πρόληψη της διάπραξης ενός από τα σχεδιαζόμενα εγκλήματα ή με τον ίδιο τρόπο συμβάλλει ουσιωδώς στην εξάρθρωση της εγκληματικής οργάνωσης ή της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, απαλλάσσεται από την ποινή για τις πράξεις αυτές.

Αν δεν έχει ακόμη ασκηθεί ποινική δίωξη, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών με αιτιολογημένη διάταξη του απέχει από την άσκηση της ποινικής δίωξης και υποβάλλει τη δικογραφία στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με το άρθρο 43 παράγραφος 2 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Αν στην περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου ο υπαίτιος έχει τελέσει κάποιο από τα επιδιωκόμενα εγκλήματα των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 187 ή έχει τελέσει κάποιο από τα εγκλήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 187Α, το δικαστήριο επιβάλλει σε αυτόν ποινή ελαττωμένη κατά το άρθρο 83. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο, εκτιμώντας όλες τις περιστάσεις και ιδίως την επικινδυνότητα της εγκληματικής οργάνωσης, της συμμορίας ή της τρομοκρατικής οργάνωσης, την έκταση της συμμετοχής του υπαίτιου σε αυτήν και το βαθμό της συμβολής του στην εξάρθρωση της, μπορεί να διατάξει την αναστολή της εκτέλεσης της ποινής για τρία έως δέκα έτη, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των άρθρων 99 έως 104." ⁽⁴⁵⁾

3. Για όποιον καταγγέλλει αξιόποινες πράξεις που τελέσθηκαν σε βάρος του από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, αν η καταγγελία πιθανολογείται βάσιμη, μπορεί, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απόσχει προσωρινά από την ποινική δίωξη για παραβάσεις του νόμου περί αλλοδαπών και περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέθηκαν. Αν η καταγγελία αποδειχθεί βάσιμη, η αποχή από την ποινική δίωξη γίνεται οριστική.

4. Η απέλαση αλλοδαπών που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και καταγγέλλουν αξιόποινες πράξεις που τελέσθηκαν από εγκληματική οργάνωση του άρθρου 187, μπορεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών και έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να αναστέλλεται μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση για τις πράξεις που καταγγέθηκαν. Όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή της απέλασης χορηγείται στους αλλοδαπούς άδεια παραμονής κατά παρέκκλιση από την ισχύουσα νομοθεσία περί αλλοδαπών.

Άρθρο 188

Συμμετοχή σε αθέμιτο σωματείο

Όποιος συμμετέχει σε σωματείο του οποίου οι σκοποί αντιβαίνουν σε ποινικές διατάξεις τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

⁴³ Στο άρθρο 187^Α του Π.Κ. οι παράγραφοι 3 έως και 9 αντικαταστάθηκαν ως άνω με τις νέες -3- έως και -7-..

⁴⁴ Το άρθρ. 187Bπροστ. με το άρθρ. 2 του Ν. 2928 της 25/27.6.2001 - ΦΕΚ 141, τ. Α'.

⁴⁵ Οι δύο πρώτες παράγραφοι του άρθρου 187B του Ποινικού Κώδικα τροποποιήθηκαν ως ανωτέρω με το Ν 3251/2004.

Άρθρο 189

Διατάραξη της κοινής ειρήνης

1. Όποιος συμμετέχει σε δημόσια συνάθροιση πλήθους που με ενωμένες δυνάμεις διαπράττει βιαιοπραγίες εναντίον προσώπων ή πραγμάτων ή εισβάλλει παράνομα σε ξένα σπίτια, κατοικίες ή άλλα ακίνητα κτήματα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
2. Οι υποκινητές και εκείνοι που εκτέλεσαν βιαιοπραγίες τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.
3. « Ο υπαίτιος της πράξεως της παραγράφου 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 2 τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν τέλεσαν την πράξη τους με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους.» ⁽⁴⁶⁾
4. Οι ποινές αυτές επιβάλλονται αν η πράξη δε τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 190

Διατάραξη της ειρήνης των πολιτών

Όποιος με απειλές ότι θα διαπραχθούν κακουργήματα ή πλημμελήματα διεγείρει σε ανησυχία ή τρόμο τους πολίτες τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 191

1. Σε φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και σε χρηματική ποινή καταδικάζεται όποιος διασπείρει σε οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ειδήσεις ή φήμες ικανές να επιφέρουν ανησυχίες ή φόβο στους πολίτες ή να ταράξουν τη δημόσια πίστη ή να κλονίσουν την εμπιστοσύνη του κοινού στο εθνικό νόμισμα ή στις ένοπλες δυνάμεις της χώρας ή να επιφέρουν διαταραχή στις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Αν η πράξη τελέστηκε επανειλημμένα μέσω του τύπου, ο υπαίτιος καταδικάζεται τουλάχιστον σε φυλάκιση 6 μηνών κι σε χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων μεταλλικών δραχμών [580,00€].
2. Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 192

Όποιος δημόσια με οποιονδήποτε τρόπο προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε βιαιοπραγίες μεταξύ τους ή σε αμοιβαία διχόνοια και έτσι διαταράσσει την κοινή ειρήνη, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν σύμφωνα με άλλη διάταξη δεν επιβάλλεται αυστηρότερη ποινή.

Άρθρο 193

Έγκλημα σε κατάσταση υπαίτιας μέθης

1. Όποιος εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 35 με πρόθεση ή από αμέλεια, περιάγει τον εαυτό του σε κατάσταση μέθης που αποκλείει κατά το άρθρο 34 την ικανότητα για καταλογισμό και σ' αυτή την κατάσταση γίνεται υπαίτιος πράξης, η οποία αλλιώς θα του είχε καταλογιστεί σαν κακούργημα ή πλημμέλημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών αν η πράξη είναι πλημμέλημα και με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη είναι κακούργημα.

⁴⁶ Η παρ. 3 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 25 παρ. 1 του Ν.3772/2009 και η υπάρχουσα παρ. 3 έλαβε τον αριθμό 4 με την ίδια διάταξη..

2. Αν η πράξη διώκεται μόνο ύστερα από έγκληση, η ποινική δίωξη ασκείται μόνο μετά την υποβολή της.

Άρθρο 194

Πρόσκληση σε συνεισφορά για χρηματικές ποινές

Όποιος με σκοπό την αποδοκιμασία δικαστικής απόφασης με την οποία επιβλήθηκε χρηματική ποινή ή αποζημίωση ή δικαστικά έξοδα προσκαλεί δημόσια σε συνεισφορά για την καταβολή τους ή δημοσιεύει τα ονόματα συνδρομητών για τέτοιο σκοπό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 195

Κατάρτιση ένοπλης ομάδας

Όποιος χωρίς δικαίωμα καταρτίζει ένοπλη ομάδα που δεν αποβλέπει στη διάπραξη εγκλημάτων, την εφοδιάζει με πολεμοφόδια ή αναλαμβάνει την αρχηγία της, καθώς και εκείνος που συμμετέχει σε τέτοια ομάδα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 196

Κατάχρηση εκκλησιαστικού αξιώματος

Ο θρησκευτικός λειτουργός που κατά την ενάσκηση των έργων του ή δημόσια και με την ιδιότητά του προκαλεί ή διεγείρει τους πολίτες σε εχθροπάθεια κατά τις πολιτειακής εξουσίας ή άλλων πολιτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 197

Διατάραξη συνεδριάσεων

1. Όποιος χωρίς να διαταράξει τη κοινή ειρήνη εμποδίζει αυθαίρετα τις συνεδριάσεις υπηρεσιακού συλλόγου συγκροτημένου σύμφωνα με το νόμο για τη διεξαγωγή δημόσιων υποθέσεων ή πολιτικού κόμματος που λειτουργεί νόμιμα ή σώματιού αναγνωρισμένου σύμφωνα με το νόμο ή των αρχών τους ή των αρχών και συμβουλίων κάποιου καθιδρύματος ή τις διαταράσσει σοβαρά με διέγερση θορύβου ή αταξίας ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η πράξη που τελέστηκε αφορά συνεδρίαση δικαστηρίου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

Άρθρο 198

Κακόβουλη βλασφημία

1. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται όποιος δημόσια και κακόβουλα βρίζει με οποιονδήποτε τρόπο το Θεό.

2. «Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1, εκδηλώνει δημόσια με βλασφημία έλλειψη σεβασμού προς τα θεία, τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ». ⁽⁴⁷⁾

Άρθρο 199

Καθύβριση θρησκευμάτων

Όποιος δημόσια και κακόβουλα καθυβρίζει με οποιονδήποτε τρόπο την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού ή άλλη θρησκεία ανεκτή στην Ελλάδα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 200

Διατάραξη θρησκευτικών συναθροίσεων

1. Όποιος κακόβουλα προσπαθεί να εμποδίσει ή με πρόθεση διαταράσσει μία ανεκτή κατά το πολίτευμα θρησκευτική συνάθροιση για λατρεία ή τελετή, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος μέσα σε εκκλησία ή σε τόπο ορισμένο για θρησκευτική συνάθροιση ανεκτή κατ' το πολίτευμα ενεργεί υβριστικά ανάρμοστες πράξεις.

Άρθρο 201

Περιύβριση νεκρών

Όποιος αφαιρεί αυθαίρετα νεκρό ή μέλη του ή την τέφρα του, από εκείνους που έχουν δικαίωμα να τα φυλάξουν ή ενεργεί πράξεις υβριστικά ανάρμοστες σχετικές με αυτά ή με τάφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

Άρθρο 202

Διέγερση αυτών που έχουν υποχρέωση στρατιωτικής υπηρεσίας

1. Όποιος με οποιοδήποτε τρόπο και με πρόθεση προκαλεί ή διεγείρει πρόσωπο που υπηρετεί στο στρατό να παραβεί υπηρεσιακή υποχρέωση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος με πρόθεση προκαλεί ή διεγείρει πρόσωπο που έχει υποχρέωση να στρατευθεί να μην υπακούσει στην πρόσκληση όταν το καλέσουν στο στρατό.

3. Όποιος σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης ή γενικής επιστράτευσης διαπράξει τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγρ. τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

4. Οι ποινές αυτού του άρθρου επιβάλλονται, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

⁴⁷ Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 198 του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ.3α του Ν.4055/2012 (Α-51)

Άρθρο 203

Τεχνητή πρόκληση ανικανότητας για τη στρατιωτική υπηρεσία

1. Όποιος με πρόθεση και για να αποφύγει τη στράτευση καθιστά μόνο ή με τη βοήθεια άλλου τον εαυτό του ανίκανο για την υπηρεσία στο στρατό με ακρωτηριασμό ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, ολικά ή μερικά, διαρκώς ή πρόσκαιρα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.
2. Με την ίδια ποινή φυλάκισης και με χρηματική ποινή, αν με άλλη διάταξη δεν τιμωρείται η πράξη βαρύτερα, τιμωρείται και όποιος με πρόθεση προκαλεί τέτοια ανικανότητα σε άλλον με τη θέλησή του.
3. Όποιος σε καιρό πολέμου, ένοπλης στάσης, ή γενικής επιστράτευσης τελεί τις πράξεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγρ. τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 204

Απάτη για την αποφυγή της στράτευσης

Όποιος μεταχειρίζεται απατηλά μέσα για ν' αποφύγει ο ίδιος ή κάποιος άλλος, ολικά ή μερικά, διαρκώς ή πρόσκαιρα την υποχρέωση για στράτευση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων.

Άρθρο 205

Παράνομη αποδημία

1. Όποιος φεύγει στην αλλοδαπή χωρίς άδεια και για να αποφύγει τη στράτευση, καθώς και όποιος βρίσκεται στην αλλοδαπή και δεν προσέρχεται εγκαίρως για να εκπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.
2. Όποιος φεύγει στην αλλοδαπή χωρίς τη σχετική άδεια που απαιτεί ο στρατολογικός νόμος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 206

Στρατολογία για ξένο κράτος

Όποιος στρατολογεί Έλληνα πολίτη για στρατιωτική υπηρεσία σε ξένο κράτος, καθώς και όποιος τον βοηθάει με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση.

ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Άρθρο 207

Παραχάραξη ⁽⁴⁸⁾

Όποιος παραποιεί ή νοθεύει μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα οποιουδήποτε κράτους ή εκδοτικής αρχής, είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας του είτε κατά το

⁴⁸ Το άρθρο 207 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 8 παρ. 1 του Ν. 2948 της 16/19.10.2001-ΦΕΚ242, τ.Α'.

διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς, με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία σαν γνήσιο, καθώς και όποιος προμηθεύεται, αποδέχεται, εισάγει, εξαγει, μεταφέρει ή κατέχει τέτοιο νόμισμα για τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή».

Άρθρο 208

Κυκλοφορία παραχαραγμένων νομισμάτων

«1. Όποιος με πρόθεση θέτει σε κυκλοφορία παραχαραγμένο μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα οποιουδήποτε κράτους ή εκδοτικής αρχής σαν γνήσιο, είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας του είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή. Σε ιδιαίτερα ελαφρές περιπτώσεις τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.⁽⁴⁹⁾

2. Αν όμως ο υπαίτιος ή αντιπρόσωπός του είχε δεχτεί το νόμισμα σαν γνήσιο, του επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται, αν ο υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια κατοικία.

Άρθρο 208^A ⁽⁵⁰⁾

Όποιος με πρόθεση κατασκευάζει, προμηθεύεται, κατέχει ή θέτει σε κυκλοφορία μεταλλικό νόμισμα ή χαρτονόμισμα είτε κατά είτε πριν από το χρόνο νόμιμης κυκλοφορίας τους είτε κατά το διάστημα κατά το οποίο γίνεται δεκτό προς ανταλλαγή από τους αρμόδιους φορείς και για την κατασκευή του οποίου έχουν χρησιμοποιηθεί νόμιμες εγκαταστάσεις και υλικά, χωρίς όμως την άδεια της αρμόδιας αρχής ή καθ' υπέρβαση του σχετικού δικαιώματος, τιμωρείται με τις ποινές της παραγράφου 1 του άρθρου 208».

Άρθρο 209

Κίβδηλεια

Όποιος με κοπή, τρύπημα ή ρίνισμα ή με άλλον τρόπο ελαττώνει την εσωτερική αξία μεταλλικού νομίσματος με σκοπό να το θέσει σε κυκλοφορία σαν να είχε πλήρη την εσωτερική του αξία, καθώς και εκείνος που προμηθεύεται κίβδηλο νόμισμα για τον ίδιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 210

Κυκλοφορία κίβδηλων νομισμάτων

1. Όποιος με πρόθεση θέτει σε κυκλοφορία νόμισμα κίβδηλο σαν να είχε πλήρη την εσωτερική του αξία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

2. Αν όμως ο υπαίτιος ή ο αντιπρόσωπός του είχε δεχθεί το νόμισμα αυτό σαν γνήσιο του επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή. Η ίδια ποινή επιβάλλεται αν ο υπαίτιος ενήργησε εκτελώντας εντολή εκείνου στον οποίο δόθηκε το νόμισμα σαν γνήσιο, όταν βρίσκεται σε σχέση εξάρτησης με τον εντολέα ή ζει μαζί του στην ίδια κατοικία.

⁴⁹ Η παρ. 1 του άρθρου 208 αντικ. ως άνω, από το άρθρο 8 παρ. 2 του Ν. 2948/2001 - ΦΕΚ 242, τ.Α'

⁵⁰ Το άρθρο 208α προστ. με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν.2948/2001 - ΦΕΚ 242, Τ. Α

Άρθρο 211

Προπαρασκευαστικές πράξεις

"Όποιος με σκοπό να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 207 και 209 κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εργαλεία, αντικείμενα, προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών ή άλλα μέσα, χρήσιμα γι' αυτόν το σκοπό, καθώς και ολογραφήματα ή λοιπά συστατικά στοιχεία του νομίσματος, τα οποία χρησιμεύουν για την προστασία από την παραχάραξη, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή». ⁽⁵¹⁾

Άρθρο 212

Απαλλάσσεται από κάθε ποινή όποιος στις περιπτώσεις του προηγούμενου άρθρου καταστρέφει με την ελεύθερη θέλησή του τα αντικείμενα που αναφέρονται σ' αυτό πριν τα χρησιμοποιήσει.

Άρθρο 213

Δήμευση

1. Η δήμευση των παραχαραγμένων ή κιβδηλών νομισμάτων και των μέσων, σκευών και εργαλείων του άρ.211 διατάσσεται και αν ακόμα δεν διωχθεί και καταδικασθεί ορισμένο πρόσωπο και ανεξάρτητα από το αν αυτά ανήκουν ή όχι στον αυτουργό ή το συναίτιο της παραχάραξης ή κιβδηλείας.

2. Αν όμως ο κύριος των νομισμάτων ή του υλικού από το οποίο κατασκευάστηκαν είναι αποδεδειγμένα αμέτοχος στην παραχάραξη ή την κιβδηλεία, τα νομίσματα αχρηστεύονται ως νομίσματα και αποδίδονται ύστερα από αυτό στον κύριο.

Άρθρο 214

Τραπεζογραμμάτια και άλλοι τίτλοι που εξομοιώνονται μ' αυτά

Για την εφαρμογή των διατάξεων του κεφαλαίου αυτού εξομοιώνονται με το χαρτονόμισμα τα τραπεζογραμμάτια οι ομολογίες που περιέχουν υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού, οι μετοχές, οι προσωρινοί τίτλοι μετοχών, τα τοκομερίδια οι μερισματαποδείξεις ή οι αποδείξεις για την ανανέωση μερισμάτων, αν αυτοί οι τίτλοι είναι στον κομιστή και εκδόθηκαν από κάποιον που είχε το δικαίωμα να τους εκδώσει ή φαίνονται ότι εκδόθηκαν από τέτοιο πρόσωπο.

⁵¹ (Το άρθρο 211 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 8 παρ. 4 του Ν. 2948/2001- ΦΕΚ 242, Τ. Α').

(Σχετικά με τα παραπάνω εγκλήματα η παρ. 5 του άρθρ. 8 του Ν. 2984/2001 ορίζει τα εξής:

5. Αν κάποιο από τα αδικήματα των άρθρων 207, 208, 208Α και 211 του Ποινικού Κώδικα τελείται προς όφελος νομικού προσώπου από οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά, είτε ως μέλος οργάνου νομικού προσώπου και ασκεί διευθυντικές εξουσίες που εμπεριέχουν εξουσία εκπροσώπησης του νομικού προσώπου ή δικαίωμα λήψης απόφασης για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή εξουσιοδότησης για την άσκηση ελέγχου εντός του νομικού προσώπου, επιβάλλεται στο νομικό πρόσωπο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών σωρευτικά ή διαζευκτικά:

α) διοικητικό πρόστιμο μέχρι 50 % επί του ποσού της παράβασης ή σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί αυτό, μέχρι ποσού ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ,

β) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

γ) πρόσκαιρος ή οριστικός αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις.

Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο και όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από το κατά το προηγούμενο εδάφιο φυσικό πρόσωπο κατέστησε δυνατή την τέλεση των αναφερόμενων στο ίδιο εδάφιο ποινικών αδικημάτων προς όφελος του νομικού προσώπου από άλλο φυσικό πρόσωπο που τελεί υπό την εξουσία εκείνου.

Η κατά τα προηγούμενα εδάφια ευθύνη των νομικών προσώπων δεν αποκλείει την ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων) .

Άρθρο 214 Α ⁽⁵²⁾

Για την εφαρμογή των άρθρων 88 έως 93 του παρόντος Κώδικα , τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 207 έως 211 και 214 , λαμβάνονται υπόψη και οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις που εκδίδουν δικαστήρια των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 215

Παράνομη έκδοση ανώνυμων ομολογιών

Όποιος θέτει παράνομα σε κυκλοφορία στην Ελλάδα ανώνυμες ομολογίες που περιέχουν υπόσχεση πληρωμής ορισμένου χρηματικού ποσού τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 215 Α ⁽⁵³⁾

1. Όποιος παράγει , πωλεί εισάγει ή διανέμει για πώληση ή για άλλους εμπορικούς σκοπούς μετάλλια ή μάρκες τα οποία : α) φέρουν στην όψη τους όρους «ευρώ» ή «λεπτά ευρώ» ή το σύμβολο του ευρώ, ή β) έχουν μέγεθος εντός των ορίων αναφοράς, όπως αυτά προσδιορίζονται σύμφωνα με την περίπτωση στ' του άρθρου 1 του Κανονισμού 2182/2004 του Συμβουλίου της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2004 (Ε.Ε.Λ.373/1/21.12.2004) ή γ) φέρουν στην όψη τους οποιοδήποτε σχέδιο που είναι παρόμοιο με εκείνο των εθνικών εμπρόσθιων όψεων ή των κοινών οπίσθιων όψεων των κερμάτων ευρώ ή είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το σχέδιο της στεφάνης των κερμάτων των 2 ευρώ, τιμωρείται με χρηματική ποινή από €1.000 έως €20.000.

2. Οι ανωτέρω πράξεις δεν τιμωρούνται όταν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 3 του πιο πάνω Κανονισμού ή έχει χορηγηθεί ειδική άδει, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του ιδίου ως άνω Κανονισμού.

3. Με την ίδια χρηματική ποινή τιμωρούνται και όσοι συνεχίζουν να χρησιμοποιούν πέραν του τέλους του 2009 τα μετάλλια και τις μάρκες που εκδόθηκαν πριν την 21 Δεκεμβρίου 2004 και δεν πληρούν τους όρους που θεσπίζονται στα άρθρα 2,3 και 4 του Κανονισμού.

ΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

Άρθρο 216

α. Πλαστογραφία

1. Όποιος καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει έγγραφο με σκοπό να παραπλανήσει με τη χρήση του άλλον σχετικά με γεγονός που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Η χρήση του εγγράφου από αυτόν θεωρείται επιβαρυντική περίπτωση.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον παραπάνω σκοπό εν γνώσει χρησιμοποιεί πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο.

3. Αν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων (παράγραφοι 1 - 2) σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον

⁵² Το άρθρο 214 Α προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 25 του Ν.3663/2008 ΦΕΚ 99

⁵³ Το άρθρο 215 Α προστέθηκε ως άνω με το Π.Δ. 221/2005 (ΦΕΚ Α-263) και το οποίο επιγράφεται «Θέσπιση κυρώσεων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.2182/2004 του Συμβουλίου της 6^{ης} Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με τα μετάλλια και τις μάρκες που προσομοιάζουν με τα κέρματα ευρώ».

τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών «εάν το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών» [120.000,00€].⁽⁵⁴⁾ ⁽⁵⁵⁾

Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπαίτιος που διαπράττει πλαστογραφίες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών [30.000,00€] ⁽⁵⁶⁾. ⁽⁵⁷⁾

Άρθρο 217

Πλαστογραφία πιστοποιητικών

1. Όποιος με σκοπό να διευκολύνει την άμεση συντήρηση, την κίνηση ή την κοινωνική πρόοδο αυτού του ίδιου ή άλλου καταρτίζει πλαστό ή νοθεύει πιστοποιητικό ή μαρτυρικό ή άλλο έγγραφο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί συνήθως για τέτοιους σκοπούς ή εν γνώσει του χρησιμοποιεί τέτοιο πλαστό ή νοθευμένο έγγραφο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι 1 έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί για τον ίδιο σκοπό τέτοιο έγγραφο, που είναι γνήσιο, είχε εκδοθεί όμως για άλλον.

Άρθρο 218

Πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων

1. Όποιος: **α)** καταρτίζει πλαστά ή νοθεύει επίσημα ένσημα δηλωτικά αξίας, ιδίως ταχυδρομικά ή χαρτόσημα ή άλλα φοροσήμα, με σκοπό να τα χρησιμοποιήσει σαν γνήσια· **β)** εν γνώσει τα χρησιμοποιεί σαν γνήσια· **γ)** τα προμηθεύεται γι' αυτόν το σκοπό ή τα προσφέρει στην αγορά ή τα εισάγει σε κυκλοφορία τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Όποιος εν γνώσει ξαναχρησιμοποιεί επίσημα ένσημα δηλωτικά αξίας, που είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί ή τα αποκτά με σκοπό να τα ξαναχρησιμοποιήσει προσφέροντάς τα στην αγορά ή εισάγοντάς τα σε κυκλοφορία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

3. Όποιος με σκοπό να εκτελέσει κάποια από τις παραπάνω πράξεις κατασκευάζει, προμηθεύεται ή παραδίδει σε άλλο μέσα, σκεύη ή εργαλεία χρήσιμα για το σκοπό αυτό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

4. Το <<δικαστήριο>> διατάσσει τη δήμευση των πλαστών ενσήμων, εκείνων που έχουν ξαναχρησιμοποιηθεί κι εκείνων που προορίζονται να ξαναχρησιμοποιηθούν· μπορεί επίσης να διατάξει τη δήμευση των σκευών κι εργαλείων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγρ. και όταν δεν διώκεται ή δεν καταδικάζεται ορισμένο πρόσωπο.

Άρθρο 219

Η διάταξη του άρθρου 212 εφαρμόζεται ανάλογα και στις πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 218 παρ.3

⁵⁴ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁵⁵ Η τελευταία μέσα σε εισαγωγικά φράση, η οποία είχε προστεθεί με το άρθρο 1 παρ.7α του Ν 2408/96 αντικ. ως άνω, από το άρθρο 14 παρ.2α του Ν 2721/99

⁵⁶ Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁵⁷ Το παραπάνω β' εδαφ. Προστ. με το άρθρο 14 παρ. 2β του Ν 2721/99 –ΦΕΚ 112 τ.Α'

Άρθρο 220

β. Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης

1. Όποιος πετυχαίνει με εξαπάτηση να βεβαιωθεί σε δημόσιο έγγραφο αναληθώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες καθώς και όποιος χρησιμοποιεί τέτοια ψευδή βεβαίωση για να εξαπατήσει άλλον σχετικά με το περιστατικό αυτό, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών, αν δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τις διατάξεις για την ηθική αυτουργία.

2. Αν όμως υπάρχουν οι όροι του άρθ.216 παρ.3, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 221

γ. Ψευδείς ιατρικές πιστοποιήσεις

1. Γιατροί, οδοντίατροι, κτηνίατροι, φαρμακοποιοί, χημικοί και μαίες που εν γνώσει εκδίδουν ψευδείς πιστοποιήσεις, οι οποίες προορίζονται να παρέχουν πίστη, σε δημόσια, δημοτική και κοινοτική αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή σε μια ασφαλιστική επιχείρηση ή που μπορούν να ζημιώσουν έννομα και ουσιώδη συμφέροντα άλλου προσώπου τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. Αν οι ψευδείς αυτές πιστοποιήσεις προορίζονται για δικαστική χρήση, αυτοί που τις εκδίδουν τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και με χρηματική ποινή, με αποστέρηση των αξιωμάτων και θέσεων που αναφέρονται στο άρθ. 63 αρ. 1, ως και απαγόρευση ασκήσεως του επαγγέλματός τους για χρονικό διάστημα ένα μήνα μέχρι έξι μήνες.⁽⁵⁸⁾

2. Με φυλάκιση μέχρι ενός έτους τιμωρείται όποιος χρησιμοποιεί τέτοια ψευδή πιστοποίηση για να εξαπατήσει δημόσια, δημοτική ή κοινοτική αρχή, ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ασφαλιστική επιχείρηση. Αν έγινε δικαστική χρήση της ανωτέρω ψευδούς πιστοποίησης ο διάδικος που έκαμε τη χρήση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 222

δ. Υπεξαγωγή εγγράφων

Όποιος με σκοπό να βλάψει άλλον αποκρύπτει, βλάπτει ή καταστρέφει έγγραφο του οποίου δεν είναι κύριος ή δεν είναι αποκλειστικά κύριος ή που άλλος έχει δικαίωμα, κατά τις διατάξεις του αστικού δικαίου, να ζητήσει την παράδοση ή την επίδειξή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 223

ε. Μετακίνηση οροσήμων

1. Όποιος, με σκοπό να βλάψει άλλον αφαιρεί, καθιστά, αγνώριστα μετατοπίζει ή ψευδώς τοποθετεί ορόσημα ή άλλα σημάδια που χρησιμεύουν για τον καθορισμό ορίων ή του ύψους και της διαίρεσης των υδάτων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Αν η πράξη έγινε χωρίς αυτόν τον σκοπό, με πρόθεση όμως, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι τριών μηνών ή χρηματική ποινή.

⁵⁸ Το παραπάνω τελευταίο εδάφ. Αντικαταστάθηκε από το άρθρο 6 του Ν.1941 της 18/18.3.1991 (ΦΕΚ Α-41)

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 224

Ψευδορκία

1. Όποιος ως διάδικος σε πολιτική δίκη δίνει εν γνώσει του ψευδή όρκο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. ⁽⁵⁹⁾
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, ενώ εξετάζεται ενόρκως ως μάρτυρας ενώπιον αρχής αρμόδιας να ενεργεί ένορκη εξέταση ή αναφέρεται στον όρκο που έχει δώσει, καταθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια.
3. Εξομοιώνονται με τον όρκο η διαβεβαίωση των κληρικών στην ιεροσύνη τους, η διαβεβαίωση που επιτρέπει ο νόμος αντί για όρκο στους οπαδούς θρησκευμάτων που δεν επιτρέπουν όρκο, καθώς και κάθε άλλη βεβαίωση που αναπληρώνει τον όρκο, κατά τις διατάξεις της δικονομίας.

Άρθρο 225

Ψευδής ανωμοτί κατάθεση ⁽⁶⁰⁾

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται:
 - α) όποιος, όταν εξετάζεται χωρίς όρκο ως διάδικος ή μάρτυρας από αρχή αρμόδια να ενεργεί τέτοια εξέταση, εν γνώσει του καταθέτει ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια,
 - β) όποιος δηλώνει πως είναι έτοιμος να δώσει στο δικαστήριο ψευδή όρκο, που όμως δεν έδωσε, γιατί ο αντίδικος τον δέχτηκε σαν δосμένο.
2. Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος, σε κάθε άλλη περίπτωση, όταν εξετάζεται από κάποια αρχή ή από εξουσιοδοτημένο όργανο της ή όταν αναφέρεται σε αυτήν, εκθέτει εν γνώσει του ψέματα ή αρνείται ή αποκρύπτει την αλήθεια. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος εμφανίζεται ως μάρτυρας ενώπιον κάποιας αρχής και αρνείται επίμονα να δώσει τη μαρτυρία του ή τον όρκο της μαρτυρίας του.»

Άρθρο 226

Ψευδορκία κ.λ.π. πραγματογνώμονα και διερμηνέα

1. Όποιος ως πραγματογνώμονας ή διερμηνέας εν γνώσει εκθέτει με όρκο ψέματα ή αποκρύπτει την αλήθεια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δυο ετών.
2. Η διάταξη του άρθρου 67 εφαρμόζεται αναλόγως και σ' αυτή την περίπτωση.
3. «Αν η ψευδής γνωμοδότηση του πραγματογνώμονα ή η ψευδής μετάφραση του διερμηνέα έγιναν χωρίς όρκο, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δυο ετών». ⁽⁶¹⁾

Άρθρο 227

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 224 και 226 παρ. 1 επιβάλλεται στον υπαίτιο και στέρψη πολιτικών δικαιωμάτων για ένα έως πέντε έτη. ⁽⁶²⁾

⁵⁹ Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 1 παρ.1 του Ν.3327/2005

⁶⁰ Το άρθρο 225 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 1 παρ.2 του Ν.3327/2005

⁶¹ Οι παρ.1 και 3 του άρθρου 226 αντικ. ως άνω από το άρθρο 1 παρ.3,4 αντίστοιχα του Ν.3327/2005

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 225 η πράξη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος με την ελεύθερη θέλησή του ανακάλεσε ενώπιον της ίδιας αρχής την ψευδή έκθεση με νέα του έκθεση. Η ανάκληση αυτή δεν απαλλάσσει από την ποινή τον υπαίτιο, αν η αρχή έχει ήδη εκδώσει απόφαση ή αν επήλθε σε άλλον κάποια έννομη επιβλαβής συνέπεια.

3. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 224 παρ.2 και 225 τις τέλεσε για να αποφύγει ποινική ευθύνη, είτε δική του είτε κάποιου από τους οικείους του, το δικαστήριο μπορεί να τον απαλλάξει από κάθε ποινή.

Άρθρο 228

Παραπλάνηση σε ψευδορκία

1. Όποιος με πρόθεση παρασύρει κάποιον να δώσει από πλάνη ψευδή όρκο, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο άρθρο 224, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα κατά τις διατάξεις για την ηθική αυτουργία.

2. Όποιος προσπαθεί με οποιοδήποτε μέσο να πείσει κάποιον να διαπράξει το έγκλημα των άρθρ. 224 και 226 παρ.1, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 229

Ψευδής καταμήνυση

1. «Όποιος εν γνώσει καταμηνύει άλλον ψευδώς ή αναφέρει γι' αυτόν ενώπιον της αρχής ότι τέλεσε αξιόποινη πράξη ή πειθαρχική παράβαση με σκοπό να προκαλέσει την καταδίωξη του γι' αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους». ⁽⁶³⁾

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος για τον ίδιο σκοπό εν γνώσει και ψευδώς καθιστά άλλον ύποπτο στην αρχή για αξιόποινη πράξη ή πειθαρχική παράβαση υποβάλλοντας, αλλοιώνοντας ή αποκρύπτοντας κάποιο αποδεικτικό μέσο.

3. Το δικαστήριο με αίτηση του παθόντος μπορεί να του επιτρέψει να δημοσιεύσει την απόφαση με έξοδα του καταδικασμένου.

4. Το δικαίωμα για τη δημοσίευση με έξοδα του καταδικασμένου αποσβήνεται αν η δημοσίευση δεν γίνει μέσα σε 3 μήνες από την επίδοση της τελεσίδικης απόφασης στον παθόντα.

Άρθρο 230

Όποιος, χωρίς να καθιστά άλλον ύποπτο, παριστάνει εν γνώσει του ψευδώς στην αρχή ότι τελέστηκε κάποιο κακούργημα ή πλημμέλημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 231

Υπόθαλψη εγκληματία

1. Όποιος εν γνώσει ματαιώνει τη δίωξη άλλου για κακούργημα ή πλημμέλημα που διέπραξε ή την εκτέλεση της ποινής που του επιβλήθηκε ή του μέτρου ασφάλειας (άρθρα 69 - 76 και 122) τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Η υπόθαλψη μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος την τέλεσε υπέρ κάποιου οικείου του.

⁶² Η παρ.1 του άρθρου 227 αντικ. ως άνω από το άρθρο 1 παρ.5 του Ν.3327/2005

⁶³ Η παρ.1 του άρθρου 229 αντικ. ως άνω από το άρθρο 1 παρ.6 του Ν.3327/2005

Άρθρο 232

Παρασιώπηση εγκλημάτων

1. Όποιος, ενώ έμαθε με τρόπο αξιόπιστο ότι μελετάται κακούργημα ή ότι άρχισε ήδη η εκτέλεσή του, και σε χρόνο τέτοιον ώστε να μπορεί ακόμα να προληφθεί η τέλεση ή το αποτέλεσμα του παραλείπει να το αναγγείλει εγκαίρως στην αρχή τιμωρείται, αν το κακούργημα τελέστηκε ή έγινε απόπειρά του, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, ανεξάρτητα αν ο δράστης τιμωρηθεί.

2. Η παράλειψη αυτή μένει ατιμώρητη αν η αναγγελία στην αρχή θα αφορούσε πρόσωπο οικείο εκείνου που την παρέλειψε.

Άρθρο 232 Α ⁽⁶⁴⁾

1. « Όποιος με πρόθεση δεν συμμορφώθηκε σε προσωρινή διαταγή δικαστή ή δικαστηρίου ή σε διάταξη δικαστικής αποφάσεως, με την οποία υποχρεώθηκε σε παράλειψη ή σε ανοχή ή σε πράξη που δεν μπορεί να γίνει από τρίτο πρόσωπο και η επιχείρησή της εξαρτάται αποκλειστικά από τη βούλησή του, ή σε διάταξη εισαγγελέα σχετική με την προσωρινή ρύθμιση της νομής μεταξύ ιδιώτη και Δημοσίου ή Ο.Τ.Α. ή άλλου Ν.Π.Δ.Δ., τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.». ⁽⁶⁵⁾

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται όταν η πράξη συνίσταται στην αποκατάσταση της έγγαμης συμβίωσης ή εξαρτάται από την ύπαρξη στο πρόσωπο του αρνούμενου να συμμορφωθεί ιδιαίτερων προϋποθέσεων για να ασκήσει τις τεχνικές, καλλιτεχνικές ή επιστημονικές ικανότητές του και η άρνησή του δεν οφείλεται σε δυστροπία του.

Άρθρο 233

Απιστία δικηγόρων

Δικηγόρος ή άλλος νομικός παραστάτης που βλάπτει με πρόθεσή του εκείνον, των συμφερόντων του οποίου έχει αναλάβει τη νομική προστασία, ή που στην ίδια ένδικη υπόθεση βοηθάει με συμβουλές ή παροχή υπηρεσίας και τους δύο διάδικους, είτε ταυτόχρονα είτε διαδοχικά, τιμωρείται με φυλάκιση τριών ετών. Αν όμως ενήργησε αφού συνεννοήθηκε με αυτούς που έχουν αντίθετα συμφέροντα ή επιδιώκοντας κέρδος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 234

Παραβίαση της μυστικότητας δικαστικών συνεδριάσεων

Με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος με οποιονδήποτε τρόπο δημοσιεύει έκθεση για κάποια δικαστική συνεδρίαση που έχει διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών ή οποιοδήποτε έγγραφο τέτοιας δίκης, εκτός αν το δικαστήριο στο οποίο διεξάγεται η δίκη επιτρέψει τη δημοσίευση.

⁶⁴ Το άρθρο 232 Α προστέθηκε με το άρθρο 2 -παρ. 9 του Ν. 2479 της 6/6.5.1997 - ΦΕΚ 67, τ.Α'

⁶⁵ Η παρ.1 του άρθρου 232 Α αντικ. με το άρθρο 23 παρ.2 του Ν.3719/2008

ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Άρθρο 235

Δωροδοκία για νόμιμες πράξεις ⁽⁶⁶⁾

1. Υπάλληλος, ο οποίος, κατά παράβαση των καθηκόντων του ζητεί ή λαμβάνει, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, για τον εαυτό του ή για τρίτο, ωφελήματα οποιασδήποτε φύσης ή δέχεται υπόσχεση τούτων, για ενέργεια ή παράλειψη του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
2. «Αν η αξία των ωφελημάτων υπερβαίνει το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ευρώ ⁽⁶⁷⁾ ή αν ο δράστης έχει την ιδιότητα του υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.» ⁽⁶⁸⁾

Άρθρο 236

Δωροδοκία για παράνομες πράξεις ⁽⁶⁹⁾

1. Όποιος υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφελήματα για τον εαυτό του ή για τρίτο, για ενέργεια ή παράλειψη του μελλοντική ή ήδη τελειωμένη, που ανάγεται στα καθήκοντα του ή αντίκειται σε αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
2. Αν η αξία των ωφελημάτων υπερβαίνει το συνολικό ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ⁽⁷⁰⁾ ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
3. Η πράξη μένει ατιμώρητη, αν αυτός με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οποιαδήποτε για την πράξη την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιοδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση. Στην περίπτωση αυτή το δώρο ή τα ωφελήματα που τυχόν κατασχέθηκαν ή έχουν παραδοθεί στον ανακριτή αποδίδονται σε αυτόν που το έδωσε και δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή η διάταξη του άρθρου 238.» ⁽⁷¹⁾

Άρθρο 237

Δωροδοκία δικαστή ⁽⁷²⁾

1. Εκείνος που καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν απαιτήσουν ή δεχθούν δώρα ή άλλα ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή την υπόσχεση

⁶⁶ Το άρθρο 235 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο του Ν.3666/10.6.2008 ΦΕΚ Α-105.

⁶⁷ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁶⁸ Η παράγραφος 2 του άρθρου 235 του Ποινικού Κώδικα, τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 παρ.4^α του Ν.3943/2011 (ΦΕΚ Α-66), άρθρο 3 παρ.4^β β. ορίζεται ότι: Στην περίπτωση της παραγράφου 2 του άρθρου 235 Π.Κ., αν ο δράστης έχει την ιδιότητα του υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών, για την επιβολή προσωρινής κράτησης αρκεί και η αιτιολογημένη κρίση ότι αν αφεθεί ελεύθερος ο κατηγορούμενος είναι πολύ πιθανό, όπως προκύπτει από τα συγκεκριμένα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πράξης, να διαπράξει και άλλα εγκλήματα..

⁶⁹ Το άρθρο 236 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο του Ν.3666/10.6.2008 ΦΕΚ Α-105.

⁷⁰ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁷¹ Η παρ. 3 του άρθρου 236 καταργήθηκε με το άρθρο 21 του Ν.3849/2010 ΦΕΚ Α-80.

⁷² Το άρθρο 237 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο του Ν.3666/10.6.2008 ΦΕΚ Α-105.

ότι θα τα λάβουν με το σκοπό να διάταξη εξαχθεί ή να κριθεί μια υπόθεση που τους έχει ανατεθεί υπέρ ή εναντίον κάποιου, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν η αξία των δώρων ή ωφελημάτων υπερβαίνει το συνολικό ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ⁽⁷³⁾ ευρώ, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

3. Όποιος για το σκοπό που αναφέρθηκε προσφέρει, υπόσχεται, διαμεσολαβεί ή δίνει τέτοια δώρα ή ωφελήματα σε κάποιο από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 ή σε οικείο τους, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, β) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών αν η αξία των δώρων ή ωφελημάτων υπερβαίνει το συνολικό ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ⁽⁷⁴⁾ ευρώ.

~~4. Η πράξη της προηγούμενης παραγράφου μένει ατιμώρητη, αν αυτός με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οποιαδήποτε για την πράξη την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση. Στην περίπτωση αυτή το δώρο ή τα ωφελήματα που τυχόν κατασχέθηκαν ή έχουν παραδοθεί στον ανακριτή αποδίδονται σε αυτόν που το έδωσε και δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή η διάταξη του άρθρου 238.» ⁽⁷⁵⁾~~

Άρθρο 238

Δήμευση ⁽⁷⁶⁾

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 235, 236 και 237 η απόφαση διατάσσει να δημευτούν τα δώρα και όποια άλλα περιουσιακά στοιχεία δόθηκαν, καθώς και εκείνα που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από αυτά. Αν τα εν λόγω προϊόντα έχουν αναμιχθεί με περιουσία που αποκτήθηκε από νόμιμες πηγές, η σχετική περιουσία υπόκειται σε δήμευση μέχρι την καθορισμένη αξία του αναμειχθέντος προϊόντος. Το εισόδημα ή άλλα οφέλη που απορρέουν από τα εν λόγω προϊόντα, από περιουσία που αποκτήθηκε με τα εν λόγω προϊόντα ή από περιουσία με την οποία έχουν αυτά αναμιχθεί υπόκεινται επίσης σε δήμευση στον ίδιο βαθμό, όπως τα προϊόντα του αδικήματος.

2. Αν τα περιουσιακά στοιχεία που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, δεν υπάρχουν πλέον, δεν έχουν βρεθεί, δεν είναι δυνατόν να κατασχεθούν ή ανήκουν σε τρίτον, σε βάρος του οποίου δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί δήμευση, δημεύονται περιουσιακά στοιχεία του υπαιτίου ίσης αξίας με αυτά κατά το χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο. Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει και χρηματική ποινή μέχρι το ποσό της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία για δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας των υποκειμένων σε δήμευση.»

Άρθρο 239

Κατάχρηση εξουσίας ⁽⁷⁷⁾

Υπάλληλος στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η δίωξη ή η ανάκριση αξιόποινων πράξεων: **α)** αν μεταχειρίστηκε παρανόμως εκβιαστικά μέσα για να πετύχει οποιαδήποτε έγγραφη ή προφορική κατάθεση κατηγορουμένου, μάρτυρα ή πραγματογνώμονα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, «εφόσον η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τα άρθρα 137^A και 137B» **β)** αν εν γνώσει του εξέθεσε σε δίωξη η τιμωρία

⁷³ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁷⁴ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁷⁵ Η παρ. 4 του άρθρου 237 καταργήθηκε με το άρθρο 21 του Ν.3849/2010 ΦΕΚ Α-80.

⁷⁶ Το άρθρο 238 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 12 του Ν.3849/2010 (ΦΕΚ Α-80/26.05.2010)).

⁷⁷ Η μέσα σε « » φράση του άρθρου 239 προστέθηκε από το άρθρ. 5 Νόμ. 1500/1984 (ΦΕΚ Α' 191).

κάποιον αθώο ή παρέλειψε να διώξει κάποιον υπαίτιο ή προκάλεσε την απαλλαγή τους από την τιμωρία τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 240

Παραβάσεις στην εκτέλεση των ποινών

1. Υπάλληλος στα καθήκοντα του οποίου ανάγεται η εκτέλεση των ποινών τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός μηνός αν εν γνώσει του εκτέλεσε παράνομα ποινή ή αν παρέλειψε την εκτέλεσή της.
2. Αν όμως η παράνομη εκτέλεση προήλθε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 241

Παραβίαση οικιακού ασύλου

Υπάλληλος που, χρησιμοποιώντας την υπαλληλική του ιδιότητα εισέρχεται στην κατοικία άλλου χωρίς ο άλλος να το θέλει, εκτός από τις περιπτώσεις όπου το προβλέπει ο νόμος και χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 242

Ψευδής βεβαίωση νόθευση κ.λπ.

1. Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη δημοσίων εγγράφων, αν σε τέτοια έγγραφα βεβαιώνει με πρόθεση ψευδώς περιστατικό που μπορεί να έχει έννομες συνέπειες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο υπάλληλος ο οποίος με πρόθεση νοθεύει, καταστρέφει, βλάπτει ή υπεξάγει έγγραφο που του εμπιστεύθηκαν ή του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του.
3. Αν όμως ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των παραγράφων 1 και 2 είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλο αθέμιτο όφελος ή να βλάψει παράνομα άλλον, επιβάλλεται κάθειρξη, εάν « το συνολικό όφελος ή συνολική βλάβη» υπερβαίνουν το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών [120.000,00€] ⁽⁷⁸⁾. ⁽⁷⁹⁾
4. Με την ποινή της παρ.1 τιμωρείται όποιος εν γνώσει του χρησιμοποιεί το έγγραφο που είναι πλαστό ή νοθευμένο ή έχει υπεξαχθεί.

Άρθρο 243

Παράλειψη βεβαίωσης ταυτότητας

Υπάλληλος που στα καθήκοντά του ανάγεται η έκδοση ή η σύνταξη δημοσίων εγγράφων, αν κατά την έκδοση ή τη σύνταξή τους παραλείπει να βεβαιωθεί για την ταυτότητά του προσώπου που αναφέρεται στο έγγραφο όταν και όπως απαιτεί ο νόμος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

⁷⁸ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁷⁹ Η παρ. 3 συμπληρώθηκε από το άρθρο 1 παρ. 7β του Ν 2408/96 και τροπ. , ως άνω από το άρθ.14 παρ.6 του Ν 2721/99

Άρθρο 244

Καταπίεση

Υπάλληλος που εν γνώσει εισπράττει φόρους, δασμούς, τέλη ή άλλα φορολογήματα, δικαστικά έξοδα ή οποιαδήποτε δικαιώματα που δεν οφείλονται τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 245

1. Οι ποινές του άρθρου 244 επιβάλλονται και στους υπαλλήλους οι οποίοι αφήνουν στους γραφείς ή βοηθούς που οι ίδιοι διορίζουν να κάνουν κάποια από τις εισπράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 244, αν αυτοί εν γνώσει του υπαλλήλου εισέπραξαν ποσό που δεν οφείλονται.

2. Αν αυτοί οι γραφείς και οι βοηθοί εισέπραξαν ένα ποσό εν γνώσει ότι δεν οφείλεται τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 246

Με φυλάκιση τιμωρείται ο υπάλληλος που, εκτός από την περίπτωση του άρ. 258, κατά την παράδοση χρημάτων ή άλλων πραγμάτων παρακρατεί εν γνώσει και με πρόθεση όλα ή μέρος από τα χρήματα ή πράγματα που πρέπει να παραδώσει.

Άρθρο 247

Απεργία δημοσίων υπαλλήλων

1. Δημόσιοι υπάλληλοι οι οποίοι τρεις τουλάχιστον σε κοινή σύσκεψη με κοινή απόφαση και με σκοπό να εμποδίσουν ή να διακόψουν τη λειτουργία κάποιας δημόσιας υπηρεσίας: **α)** ζήτησαν την παραίτησή τους από την υπηρεσία ή **β)** εγκατέλειψαν την άσκηση της υπηρεσίας που τους είχε ανατεθεί ή **γ)** παραμέλησαν την εκτέλεση των υπηρεσιακών τους καθηκόντων ή **δ)** έρχονται με οποιονδήποτε τρόπο σε συνεννόηση για να κηρύξουν απεργία ή απειλούν την κήρυξη απεργίας ή με οποιονδήποτε τρόπο συνδέουν άμεσα ή έμμεσα την αποδοχή αιτημάτων με εγκατάλειψη των έργων τους τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και κάθε δημόσιος υπάλληλος που προσχωρεί εκ των υστέρων σε κάποια από τις πράξεις της προηγούμενης παραγράφου.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου σωματείου ή ένωσης δημοσίων υπαλλήλων, τα οποία αποφάσισαν την κήρυξη απεργίας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή. Για την καταβολή της χρηματικής ποινής ευθύνεται το σωματείο ή η ένωση εις ολόκληρο με αυτούς που καταδικάστηκαν.

4. Η καταδίκη σε οποιαδήποτε ποινή για κάποια από τις πράξεις των παρ.1-3 συνεπάγεται και την πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθ.61-65).

Άρθρο 248

Παραβάσεις των ταχυδρομικών υπαλλήλων

Ταχυδρομικώς υπάλληλος που παράνομα ανοίγει, υπεξάγει ή καταστρέφει επιστολή ή άλλο αντικείμενο εμπιστευμένο στο ταχυδρομείο και που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του ή ο οποίος εν γνώσει επιτρέπει σε άλλον να επιχειρήσει μια τέτοια πράξη ή τον βοηθάει σ' αυτό ή γνωστοποιεί σε τρίτον το περιεχόμενο ενός κλειστού τέτοια αντικειμένου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 249

Παραβάσεις των τηλεγραφικών υπαλλήλων

Τηλεγραφικός υπάλληλος που παράνομα ανοίγει, υπεξάγει ή καταστρέφει τηλεγράφημα εμπιστευμένο σε τηλεγραφικό γραφείο που του είναι προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, ή εν γνώσει επιτρέπει σε άλλον να επιχειρήσει τέτοια πράξη ή τον βοηθάει σ' αυτό ή γνωστοποιεί σε τρίτον το περιεχόμενο τέτοιου τηλεγραφήματος που γνωρίζει λόγω της υπηρεσίας του τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 250

Παραβάσεις των τηλεφωνικών υπαλλήλων

Τηλεφωνικός υπάλληλος που γνωρίζει λόγω της υπηρεσίας του το περιεχόμενο τηλεφωνήματος και το γνωστοποιεί σε τρίτον ή που εν γνώσει του επιτρέπει σε τρίτο να ακούσει κάποια τηλεφωνική ανακοίνωση, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

Άρθρο 251

Παραβίαση του δικαστικού απορρήτου

1. Όποιος καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα και γνωστοποιεί σε άλλον απόρρητα από τη διάσκεψη ή την ψηφοφορία στην οποία πήρε μέρος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος παραβρεθεί σε τέτοια διάσκεψη ή ψηφοφορία λόγω των καθηκόντων του αν γνωστοποιήσει σε άλλον τα απόρρητά της.

Άρθρο 252

Παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου ⁽⁸⁰⁾

1. Ο υπάλληλος που εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 248, 249, 250 και 251, παραβαίνοντας τα καθήκοντά του, γνωστοποιεί σε άλλον:

α) πράγμα, το οποίο γνωρίζει μόνο λόγω της υπηρεσίας του ή

β) έγγραφο που είναι εμπιστευμένο ή προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, αν τέλεσε κάποια από τις πράξεις αυτές με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

2. Όποιος, υπηρετώντας με οποιαδήποτε σχέση στο Πολιτικό Γραφείο του Πρωθυπουργού, των Υπουργών ή των Υφυπουργών, όπως ιδίως με την ιδιότητα ειδικού συνεργάτη, ειδικού συμβούλου, μετακλητού διοικητικού υπαλλήλου, αποσπασμένου ή με ανάθεση καθηκόντων υπαλλήλου, εργαζομένου με σύμβαση έργου ή και ως μέλος ομάδων εργασίας ή επιτροπών, γνωστοποιεί σε άλλον: α) πληροφορία την οποία γνωρίζει μόνο λόγω της υπηρεσίας του ή β) έγγραφο που του είναι εμπιστευμένο ή προσιτό λόγω της υπηρεσίας του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Αν ενεργεί με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος ή για να βλάψει το κράτος ή άλλον, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ έως πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Με τις ποινές των προηγούμενων παραγράφων τιμωρείται και ο τρίτος, ο οποίος χρησιμοποιεί την πληροφορία ή το έγγραφο εν γνώσει της προέλευσής του, με σκοπό να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος ή για να βλάψει το κράτος ή άλλον.

Δεν αποτελεί άδικη πράξη, η χρησιμοποίηση, εντός του αναγκαίου μέτρου, της πληροφορίας ή του εγγράφου, που γίνεται για την ικανοποίηση του δικαιολογημένου ενδιαφέροντος της ενημέρωσης της κοινής γνώμης. »

⁸⁰ Το άρθρο 252 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 13 του Ν.3849/2010 (ΦΕΚ Α-80/26.05.2010)).

Άρθρο 253

Οι παραβιάσεις απορρήτων των άρθρων 248 μέχρι και 252 τιμωρούνται και αν τελέστηκαν μετά την αποχώρηση του υπαλλήλου από την υπηρεσία.

Άρθρο 254

Αποσιώπηση λόγου εξαιρέσεως

Υπάλληλος για τον οποίο υπάρχει νόμιμος λόγος να εξαιρεθεί σε κάποια υπόθεση και που εν γνώσει του αποσιωπά το περιστατικό αυτό και ενεργεί σ' αυτήν την υπόθεση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών, αν η αποσιώπηση έγινε με σκοπό την αθέμιτη ωφέλεια του ίδιου ή του άλλου ή τη βλάβη άλλου.

Άρθρο 255

Αθέμιτη συμμετοχή

Υπάλληλος που άμεσα ή έμμεσα και ιδίως χρησιμοποιώντας άλλο πρόσωπο ή με πράξεις συγκαλυμμένες, πήρε μέρος σε πλειστηριασμό, μίσθωση, δημοπρασία ή σε οποιαδήποτε άλλη πράξη στην οποία ασκεί τα υπηρεσιακά του καθήκοντα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 256

Απιστία σχετική με την υπηρεσία

Υπάλληλος που κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε εσόδων ελαττώνει, εν γνώσει του και για να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος, τη δημόσια, τη δημοτική ή την κοινοτική περιουσία της οποίας η διαχείριση του είναι εμπιστευμένη τιμωρείται:

α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών'

β) αν η ελάττωση είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών'

γ) Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν: α) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και η ελάττωση της περιουσίας είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ανώτερης συνολικά των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών [30.000,00€]⁽⁸¹⁾ ή β) το αντικείμενο της πράξης έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών. [120.000,00€]⁽⁸²⁾ ⁽⁸³⁾

Άρθρο 257

Εκμετάλλευση εμπιστευμένων πραγμάτων

Υπάλληλος που χωρίς πρόθεση υπεξαίρεσης ή απιστίας τοκίζει ή μεταχειρίζεται κατ' άλλον τρόπο για δικό του όφελος ή παραχωρεί σε άλλον για να χρησιμοποιηθούν χρήματα ή πράγματα που του είναι εμπιστευμένα λόγω της υπηρεσίας του τιμωρείται με χρηματική ποινή ή φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

⁸¹ Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁸² Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁸³ Η περιπτ. γ' αντικ., ως άνω, από το άρθρο 14 παρ. 5α του Ν. 2721/1999 - ΦΕΚ 112, Τ. Α' .

Άρθρο 258

Υπεξαίρεση στην υπηρεσία

Υπάλληλος ο οποίος παράνομα ιδιοποιείται χρήματα ή άλλα κινητά πράγματα που τα έλαβε ή τα κατέχει λόγω αυτής της ιδιότητάς του, και αν ακόμα δεν ήταν αρμόδιος γι' αυτό, τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών· **β)** αν το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών· **γ)** Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν: α) ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και το αντικείμενο της πράξης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας συνολικά ανώτερης των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών [30.000,00€] ⁽⁸⁴⁾ ή το αντικείμενο της πράξης έχει αξία μεγαλύτερη των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών [120.000,00€] ⁽⁸⁵⁾. ⁽⁸⁶⁾

Άρθρο 259

Παράβαση καθήκοντος

Υπάλληλος που με πρόθεση παραβαίνει τα καθήκοντα της υπηρεσίας του με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλο παράνομο όφελος ή για να βλάψει το κράτος ή κάποιον άλλο τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη αυτή δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη.

Άρθρο 260

Ανυποταξία σε πολιτική αρχή

Στρατιωτικός διοικητής, αξιωματικός ή υπαξιωματικός ή αστυνομικός υπάλληλος, ο οποίος παραλείπει να συγκεντρώσει και να χρησιμοποιήσει την ένοπλη ή αστυνομική δύναμη που έχει στις διαταγές του, αν και η αρμόδια πολιτική αρχή τον κάλεσε νόμιμα να το πράξει, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

Άρθρο 261

Παρότρυνση υφισταμένων και ανοχή

Υπάλληλος που προσπαθεί να πείσει άλλον υπάλληλο ο οποίος είναι υφιστάμενός του ή βρίσκεται υπό τον υπηρεσιακό του έλεγχο να διαπράξει κάποιο από τα εγκλήματα των άρθρων 235 έως και 260 ή που εν γνώσει του τον ανέχεται να κάνει κάποιο από αυτά τα εγκλήματα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, αν η πράξη δεν υπάγεται σε άλλη διάταξη του ποινικού νόμου η οποία την τιμωρεί με βαρύτερη ποινή.

Άρθρο 262

Γενικές διατάξεις

Αν ο υπάλληλος ασκώντας την υπηρεσία του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του να γίνει με πρόθεση υπαίτιος κακουργήματος ή πλημμελήματος που προβλέπεται σε άλλο κεφάλαιο του Ποινικού Κώδικα, το ανώτατο όριο της ποινής που αναγράφει ο νόμος για την πράξη αυξάνεται κατά το μισό· δεν μπορεί όμως να ξεπεράσει το ανώτατο όριο που είναι γενικά ορισμένο για το κάθε είδος ποινής.

Άρθρο 263 ⁽⁸⁷⁾

⁸⁴ Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁸⁵ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

⁸⁶ Η περίπτ. γ' αντικ., ως άνω, από το άρθρο 14 παρ. 5β του Ν. 2721/1999 - ΦΕΚ 122, τ.Α'

⁸⁷ Το άρθρο 263 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 14 παρ.1 του Ν.3849/2010 (ΦΕΚ Α-80/26.05.2010)).

1. Στον υπάλληλο που καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 235 μέχρι και 261, επιβάλλεται πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων από ένα (1) έως πέντε (5) έτη, εκτός αν το δικαστήριο με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του κρίνει διαφορετικά.

Ειδικά, η έκπτωση του υπαιτίου από τη θέση ή το αξίωμα που κατείχε, ως συνέπεια της αποστέρησης των πολιτικών δικαιωμάτων, επέρχεται αυτοδικαίως μόλις η καταδικαστική απόφαση γίνει αμετάκλητη και δεν μπορεί να αποκλειστεί με εφαρμογή του άρθρου 64. Στον τρίτο που καταδικάζεται σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 235 μέχρι 261 μπορεί συγχρόνως το δικαστήριο να απαγγείλει και πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61).

2. Η διάταξη του άρθρου 238 εφαρμόζεται αναλόγως σε όλα τα εγκλήματα των άρθρων 239 έως 261, εφόσον έχουν εξασφαλίσει στους υπαιτίους περιουσιακά οφέλη.»

Άρθρο 263^A

Για την εφαρμογή των άρθρων 235, 236, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 252, 253, 255, 256, 257, 258, 259, 261, 262 και 263 υπάλληλοι θεωρούνται, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 13, οι δήμαρχοι ο πρόεδροι κοινοτήτων και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιοσδήποτε ιδιότητα: **α)** σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς που ανήκουν στο Κράτος, σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και προμήθεια ή την παροχή στο κοινό νερού, φωτισμού, θερμότητας, κινητήριας δύναμης ή μέσων συγκοινωνίας ή μαζικής ενημέρωσης, **β)** σε τράπεζες που εδρεύουν στην ημεδαπή κατά το νόμο ή το καταστατικό τους, **γ)** σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και από νομικά πρόσωπα αναφερόμενα στα προηγούμενα εδάφια, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στην διοίκησή τους ή, αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρία, στο κεφάλαιό της ή τα ιδρυμένα αυτά νομικά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης, **δ)** σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου στα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις μπορούν να διατεθούν από το δημόσιο, από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από τις πιο πάνω τράπεζες επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις. ⁽⁸⁸⁾

Άρθρο 263 B ⁽⁸⁹⁾

Μέτρα προστασίας και επιείκειας για όσους συμβάλλουν στην αποκάλυψη πράξεων διαφθοράς

1. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 236 παράγραφοι 1 και 2 και 237 παράγραφος 3 ή ο συμμετοχός στις πράξεις των άρθρων 235, 237 παράγραφοι 1 και 2 και 239 έως 261 καθώς και του άρθρου 390, όταν τελείται από υπάλληλο, συμβάλλει ουσιωδώς, με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές υπαλλήλου ή δικαστικού λειτουργού, τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παράγραφος 2 του Ποινικού Κώδικα. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 επόμενα. Το συμβούλιο Πλημμελειοδικών με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσης ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η αλήθεια των προσφερόμενων στοιχείων. Την αναστολή της δίωξης μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία προσφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι τα προσφερόμενα από τον υπαίτιο στοιχεία δεν ήταν επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του υπαλλήλου ή του δικαστικού λειτουργού, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

⁸⁸ Το άρθρ. 263α αντικαταστάθηκε ως άνω από την παρ. 4 άρθρ. 4 Νόμ. 1738/18-20 Νοεμ. 1987 (ΦΕΚ Α' 200)

⁸⁹ Το άρθρο 263B προστέθηκε ως άνω από το άρθρο 15 του Ν.3849/2010 (ΦΕΚ Α-80/26.05.2010)).

2. Υπάλληλος, υπαίτιος για την τέλεση των πράξεων των άρθρων 235 έως 261, καθώς και του άρθρου 390 ή συμμετοχος στις πράξεις αυτές, ο οποίος συμβάλλει ουσιωδώς με αναγγελία στην αρχή, στην αποκάλυψη της συμμετοχής στις πράξεις αυτές άλλων υπαλλήλων, τιμωρείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, εφόσον το πρόσωπο που καταγγέλλεται κατέχει θέση σημαντικά υπερέχουσα της δικής του και ο ίδιος μεταβιβάζει στο Δημόσιο όλα τα περιουσιακά στοιχεία που έχει αποκτήσει, αμέσως ή εμμέσως, από την τέλεση ή τη συμμετοχή στην τέλεση των πιο πάνω εγκλημάτων.

3. Αν κάποιος από τους υπαίτιους των εγκλημάτων των άρθρων 235 έως 261 και 390 ή πράξεων νομιμοποίησης εσόδων που προέρχονται άμεσα από τις συγκεκριμένες εγκληματικές δραστηριότητες, προσφέρει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή στις πράξεις αυτές ατόμων που διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί, το δικαστικό συμβούλιο, με βούλευμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ασκηθείσας σε βάρος του ποινικής δίωξης και την αμελλητί παραπομπή της δικογραφίας στη Βουλή. Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο, εφόσον τα στοιχεία προσφέρονται μέχρι την έκδοση απόφασης σε δεύτερο βαθμό. Με το ίδιο βούλευμα ή απόφαση μπορεί να διαταχθεί και η άρση ή η αντικατάσταση των μέτρων δικονομικού καταναγκασμού που έχουν ταχθεί.

Εάν η Βουλή κρίνει, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, ότι τα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού, το βούλευμα ή η απόφαση ανακαλείται και η ανασταλείσα ποινική δίωξη συνεχίζεται. Εάν η Βουλή αποφασίσει την άσκηση ποινικής δίωξης σε βάρος Υπουργού ή Υφυπουργού κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος, σε περίπτωση καταδίκης από το Ειδικό Δικαστήριο, ο κατά το προηγούμενο εδάφιο συμμετοχος που προσέφερε τα αποδεικτικά στοιχεία τιμωρείται με ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παράγραφος 2 του Ποινικού Κώδικα. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1.

4. Εάν η κίνηση της ποινικής διαδικασίας δεν είναι δυνατή λόγω παραγραφής του αδικήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εδάφιο β' της παραγράφου 3 του άρθρου 86 του Συντάγματος, στον κατηγορούμενο επιβάλλεται ποινή μειωμένη στο μέτρο του άρθρου 44 παράγραφος 2 του Ποινικού Κώδικα. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής αυτής, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 επόμενα, εφόσον:

α) στην ίδια Βουλευτική Περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας επήλθε η παραγραφή και το αργότερο έως το πέρας της πρώτης τακτικής Συνόδου της επόμενης Βουλευτικής Περιόδου, συσταθεί εξεταστική επιτροπή, και

β) η επιτροπή κρίνει τα προσφερόμενα στοιχεία επαρκή.

Η εξεταστική επιτροπή αποφασίζει, αφού λάβει υπόψη της εισήγηση Εφέτη, στον οποίο ανατέθηκε έρευνα για τη διαπίστωση της επάρκειας των στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 6 του άρθρου 147 του Κανονισμού της Βουλής.»

2. Υπάλληλος ο οποίος καταγγέλλει την τέλεση κάποιου από τα εγκλήματα των άρθρων 235 έως 261 του Ποινικού Κώδικα και με βάση την καταγγελία του ασκείται ποινική δίωξη σε βάρος ενός ή περισσότερων υπαλλήλων, μπορεί, μετά από αίτημά του να μεταταχθεί, κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων με απόφαση του οικείου Υπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σε οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία, εφόσον υπάρχουν σε αυτή κενές οργανικές θέσεις.

ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΟΙΝΩΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Άρθρο 264

Εμπρησμός

Όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά, τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· **β)** με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· **γ)** με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχ. β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο 265

Εμπρησμός σε δάση

1. Με την επιφύλαξη της βαρύτερης τιμωρίας κατά τους όρους του άρθρου 264, όποιος με πρόθεση προξενεί πυρκαγιά σε δάσος ή δασική έκταση κατά την έννοια του άρθρου 3 παρ.1 και 2 του ν. 998/1979 ή σε έκταση που έχει κηρυχθεί δασωτέα ή αναδασωτέα κατά την έννοια της παρ.5 του ίδιου άρθρ. τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα έτη και με χρηματική ποινή από πέντε [15.000,00€] έως πενήντα εκατομμύρια δρχ. [150.000,00€] Δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής που επιβλήθηκε και η έφεση δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Αν η πράξη είχε ως επακόλουθο να εξαπλωθεί η φωτιά σε μεγάλη έκταση, επιβάλλεται κάθειρξη.⁽⁹⁰⁾

2. Αν η πράξη τελέστηκε από ιδιοτέλεια ή κακοβουλία ή η έκταση που κάηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 266

Εμπρησμός από αμέλεια

1. Αν η πράξη του άρθρου 264 τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.
2. Αν η πράξη του άρθρου 265 παρ.1 τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από 1.000.000 [2.900,00€] έως 10.000.000 δρχ. [29.000,00€], εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη. Μετατροπή της ποινής που επιβλήθηκε δεν επιτρέπεται.⁽⁹¹⁾

Άρθρο 267

Ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 266 απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν με την ελεύθερη θέλησή του καταστείλει ο ίδιος την πυρκαγιά ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς την αρχή δώσει αφορμή για την καταστολή της.

Άρθρο 268

Πλημμύρα

Όποιος με πρόθεση προξενεί πλημμύρα τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος σε ξένα πράγματα· **β)** με κάθειρξη αν από

⁹⁰ Με την παρ.1 του άρθρου 116 του ν. 1892/1990 και 3 του άρθρου 29 ν. 2081/1992 αντικαταστάθηκε η παρ.1.

⁹¹ Η παρ.2 αντικαταστάθηκε με την παρ.2 του άρθρου 116 του ν. 1892/1990, και 3 του άρθρου 29 του ν. 2081/1992.

την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· **γ)** με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε ο θάνατος.

Άρθρο 269

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρ. 268 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 270

Έκρηξη

Όποιος με πρόθεση προξενεί έκρηξη με οποιονδήποτε τρόπο και ιδίως με τη χρήση εκρηκτικών υλών τιμωρείται:

α) με κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 μεταλλικών δραχμών [290,00€], αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα·

β) με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 100.000 μεταλλικών δραχμών [290,00€], αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο ή κίνδυνος σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας·

γ) με κάθειρξη ισόβια και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 200.000 μεταλλικών δραχμών [580,00€], αν στην περίπτωση του στοιχ. β' προκλήθηκε σωματική βλάβη ή βλάβη σε εγκαταστάσεις κοινής ωφέλειας·

δ) με την ποινή του θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον 300.000 μεταλλικών δραχμών [870,00€], αν στην περίπτωση του στοιχ. β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο 271

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρ. 270 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 272

Παραβάσεις σχετικές με τις εκρηκτικές ύλες ⁽⁹²⁾

1. Όποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται ή κατέχει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες με σκοπό να τις χρησιμοποιήσει για να προξενήσει κοινό κίνδυνο σε ξένα πράγματα ή κίνδυνο για άνθρωπο ή να τις παραχωρήσει σε άλλον για τέτοια χρήση, τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Όποιος κατασκευάζει, προμηθεύεται, παραδίδει, παραλαμβάνει, φυλάσσει, αποκρύπτει ή μεταφέρει εκρηκτικές ύλες ή εκρηκτικές βόμβες, για τις οποίες γνωρίζει ότι προορίζονται για την εγκληματική χρήση της παραγράφου 1, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος, ενώ γνωρίζει ότι κάποιος άλλος έχει σκοπό να κάνει εγκληματική χρήση εκρηκτικών υλών ή εκρηκτικών βομβών της παραγράφου 1, τον καθοδηγεί με οποιονδήποτε τρόπο για την κατασκευή, χρήση, προμήθεια, παράδοση, μεταφορά ή φύλαξή τους».

Άρθρο 272^A

(Καταργήθηκε από το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 2928 της 25/27.6.2001 - ΦΕΚ 128, τ.Α').

Άρθρο 273

Κοινώς επικίνδυνη βλάβη

⁹² Το άρθρο 272 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 2928 της 25/27.6.2001 - ΦΕΚ 128, τ. Α

Όποιος εκτός από τις περιπτώσεις των άρθρων 264, 268 και 270, προξενεί με πρόθεση βλάβη σε πράγμα δικό του ή ξένο, κινητό ή ακίνητο τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· **β)** με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών αν μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· **γ)** με κάθειρξη αν στην περίπτωση β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο 274

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθρου 273 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 275

Άρση ασφαλιστικών εγκαταστάσεων

Όποιος σε μεταλλεία, σε εργοστάσια ή σε άλλες εργασίες που η λειτουργία τους είναι επικίνδυνη για τη ζωή των εργατών με πρόθεση καταστρέφει ή με οποιονδήποτε τρόπο αχρηστεύει εγκαταστάσεις που ασφαλίζουν από αυτό τον κίνδυνο ή διακόπτει τη λειτουργία τους, τιμωρείται:

α) με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο.

β) με ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη, αν επήλθε θάνατος.

Άρθρο 276

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθ. 275 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 277

Πρόκληση ναυαγίου

Όποιος με πρόθεση προκαλεί τη βύθιση ή την προσάραξη πλοίου τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κοινός κίνδυνος σε ξένα πράγματα· **β)** με κάθειρξη, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· **γ)** με κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.

Άρθρο 278

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθ. 277 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 279

Δηλητηρίαση πηγών και τροφίμων

Όποιος με πρόθεση δηλητηριάζει πηγές, πηγάδια, βρύσες ή άλλες διοχετεύσεις ή δεξαμενές νερού, τρόφιμα ή άλλα τέτοια πράγματα που η χρήση τους μπορεί να προκαλέσει βλάβη σε αόριστο αριθμό ανθρώπων ή βάζει μέσα σε κάποιο από αυτά τα αντικείμενα άλλες ύλες που μπορούν να προκαλέσουν το ίδιο αποτέλεσμα, τιμωρείται με κάθειρξη. Αν από την πράξη επήλθε θάνατος, μπορεί να επιβληθεί ισόβια κάθειρξη.

Άρθρο 280

Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης του άρθ. 279 τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 281

Νοθεία πραγμάτων

1. Όποιος κατασκευάζει ή επεξεργάζεται τρόφιμα ποτά φάρμακα ή άλλα αντικείμενα έτσι που η χρήση τους να μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην υγεία ή κίνδυνο για τη ζωή ανθρώπου, καθώς και όποιος θέτει σε κυκλοφορία τέτοια πράγματα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.
2. Αν κάποια από τις προαναφερόμενες πράξεις τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 282

Δηλητηρίαση της νομής των ζώων

1. Όποιος με πρόθεση δηλητηριάζει βοσκοτόπια, λιβάδια, λίμνες ή άλλους τόπους ποτίσματος ζώων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών αν από τη πράξη του θανατώθηκαν ή έπαθαν σοβαρή και διαρκή βλάβη ζώα άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
2. Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης της παρ.1 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 283

Διάδοση ασθένειας ζώων

1. Όποιος με πρόθεση μεταδίδει μολυσματική ασθένεια ζώων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών αν από την πράξη του θανατώθηκαν ή έπαθαν σοβαρή και διαρκή βλάβη ζώα άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
2. Όποιος από αμέλεια έγινε υπαίτιος της πράξης της παρ.1 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 284

Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη ασθενειών

1. Όποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση μιας μεταδοτικής ασθένειας τιμωρείται με φυλάκιση. Αν η παραβίαση αυτή είχε ως συνέπεια να μεταδοθεί ασθένεια σε άνθρωπο, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.
2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 285

Παραβίαση μέτρων για την πρόληψη επιζωοτιών

1. Όποιος παραβιάζει τα μέτρα που έχει διατάξει ο νόμος ή η αρμόδια αρχή για να αποτραπεί η εισβολή ή η διάδοση επιζωοτίας ή ασθένειας φυτών τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή χρηματική ποινή.

Άρθρο 286

Παραβίαση των κανόνων της οικοδομικής⁽⁹³⁾

1. Όποιος, κατά την εκπόνηση μελέτης ή τη διεύθυνση ή την εκτέλεση οικοδομικού ή άλλου έργου ή μιας κατεδάφισης, με πρόθεση ή από αμέλεια ενεργεί παρά τους κοινώς αναγνωρισμένους τεχνικούς κανόνες και έτσι προξενεί κίνδυνο για τη ζωή ή την υγεία ανθρώπου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

2. Η παραγραφή της άνω πράξεως αρχίζει από την ημέρα της επέλευσης του αποτελέσματος της παραβίασης.

Άρθρο 287

Παραβίαση συμβάσεων προμήθειας

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος παραλείπει ολικά ή μερικά την εκτέλεση της υποχρέωσης που ανέλαβε απέναντι σε κάποια αρχή να προμηθεύσει ή να μεταφέρει τρόφιμα ή άλλα πράγματα και έτσι παρεμποδίζει την αποτροπή ή την καταστολή μιας κατάστασης κοινής ανάγκης.

2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται και άλλοι προμηθευτές κάθε είδους, υπεργολάβοι, μεσίτες ή υπάλληλοι εκείνου που ανέλαβε την προμήθεια ή τη μεταφορά τους, οι οποίοι με τη παράβαση των υποχρεώσεών τους τη ματαιώνουν ή τη δυσχεραίνουν και παρεμποδίζουν έτσι την αποτροπή ή την καταστολή μιας κατάστασης κοινής ανάγκης.

Άρθρο 288

Παραμπόδιση αποτροπής κοινού κινδύνου και παράλειψη οφειλόμενης βοήθειας

1. Όποιος με πρόθεση ματαιώνει ή δυσχεραίνει την ενέργεια που είναι αναγκαία για να αποτραπεί ή να κατασταλεί ένας κίνδυνος που υπάρχει ή που επίκειται τιμωρείται με φυλάκιση, αν δεν συντρέχει περίπτωση αυστηρότερης τιμώρησης σύμφωνα με άλλη διάταξη.

2. Όποιος σε περίπτωση δυστυχήματος ή κοινού κινδύνου ή κοινής ανάγκης δεν προσφέρει τη βοήθεια που του ζητήθηκε και που μπορούσε να την προσφέρει, χωρίς ο ίδιος να διατρέξει ουσιώδη κίνδυνο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 289

Γενική διάταξη

Στις περιπτώσεις των άρθρων 269, 271, 276, 278, 280, 281 παρ.2, 282 παρ.2, 283 παρ.2, 284 παρ.2, 285 παρ.2 και 286 ο υπαίτιος απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν με την ελεύθερη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με την γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του.

2. Ο υπαίτιος των πράξεων της προηγούμενης παραγράφου και της πράξεως που προβλέπεται στο άρθρο 266 απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν με την ελεύθερη θέλησή του μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο έχει επιχειρήσει να μειώσει την έκταση του κινδύνου που έχει προκαλέσει και σε περίπτωση βλάβης ξένων πραγμάτων έχει ικανοποιήσει πλήρως τους ζημιωθέντες με την καταβολή του κεφαλαίου και των τόκων υπερημερίας και δηλώσουν τούτο ο παθών ή οι κληρονόμοι του.»⁽⁹⁴⁾

⁹³ Το άρθρο 286 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 20 παρ. 50 του Ν.2331 της 23/24.8.1995 - ΦΕΚ 173 τ.Α'

⁹⁴ Η παρ. 2 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 56 παρ. 1 του Ν. 3160 της 24/30.6.2003-ΦΕΚ 165, τ. Α'

ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΩΝ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ⁽⁹⁵⁾

Άρθρο 290

Διατάραξη της ασφάλειας των συγκοινωνιών

1. Όποιος με πρόθεση διαταράσσει την ασφάλεια της συγκοινωνίας στους δρόμους ή στις πλατείες τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· **β)** με κάθειρξη αν επήλθε θάνατος.
2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.

Άρθρο 291

Διατάραξη της ασφάλειας σιδηροδρόμων, πλοίων και αεροσκαφών

1. Όποιος με πρόθεση διαταράσσει την ασφάλεια της σιδηροδρομικής ή της υδάτινης συγκοινωνίας ή της αεροπλοΐας τιμωρείται: **α)** με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος σε ξένα πράγματα· **β)** με κάθειρξη αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο· **γ)** με κάθειρξη, ισόβια ή πρόσκαιρη, τουλάχιστον δέκα ετών, αν στην περίπτωση του στοιχείου β' επήλθε θάνατος.
2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση.
3. Κάθε παράβαση των διαταγμάτων ή των διοικητικών κανονισμών που αφορούν την αστυνόμευση, την ασφάλεια και γενικά τη διοίκηση και τη χρήση των σιδηροδρόμων της υδάτινης συγκοινωνίας και της αεροπλοΐας που δε προβλέπεται από τις παρ.1 και 2, τιμωρείται με χρηματική ποινή.

Άρθρο 292

Παρακώλυση συγκοινωνιών

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη λειτουργία κοινόχρηστης εγκατάστασης που εξυπηρετεί τη συγκοινωνία και ιδίως σιδηροδρόμου, αεροπλάνου, λεωφορείου, ταχυδρομείου, «ή τηλεγράφου» που προορίζονται για κοινή χρήση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. ⁽⁹⁶⁾
2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 292 Α

Εγκλήματα κατά της Ασφάλειας ⁽⁹⁷⁾

⁹⁵ Ο τίτλος του κεφαλαίου αυτού αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 9 παρ.1 του Ν.3674/2008 ΦΕΚ Α-136

⁹⁶ Η παρ.1 του άρθρου 292 τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 9 παρ.2 του Ν.3674/2008.

⁹⁷ Το άρθρο 292 Α προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 9 παρ.3 του Ν.3674/2008.

των τηλεφωνικών επικοινωνιών

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αποκτά πρόσβαση σε σύνδεση ή σε δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, και με τον τρόπο αυτόν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τηλεφωνικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Αν ο υπαίτιος της πράξης του προηγούμενου εδαφίου είναι ο εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου υπηρεσιών τηλεφωνίας, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από είκοσι χιλιάδες (20.000) μέχρι εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ.

2. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, ο οποίος παραβιάζει διάταξη κανονισμού της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (ΑΔΑΕ) ή όρο της Γενικής Άδειας ή του δικαιώματος χρήσης ραδιοσυχνότητας ή του δικαιώματος χρήσης αριθμού, που αναφέρονται στην ασφάλεια των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

3. Ο πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή ο υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών κατά το άρθρο 3 του παρόντος νόμου, που παραλείπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή πράξης της παραγράφου 1, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ, εφόσον η πράξη τελέστηκε ή έγινε απόπειρα τελέσεως αυτής, ανεξάρτητα αν ο δράστης τιμωρηθεί.

4. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος ή να προκαλέσει περιουσιακή ζημία σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Εφόσον το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (120.000) ⁽⁹⁸⁾ ευρώ, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες (100.000) μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ.

5. Αν από τις πράξεις των προηγούμενων παραγράφων μπορεί να τεθούν σε κίνδυνο θεμελιώδεις αρχές και θεσμοί του Πολιτεύματος, όπως μνημονεύονται στο άρθρο 134α του Ποινικού Κώδικα ή απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή στην ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, επιβάλλεται κάθειρξη.

6. Όποιος αθέμιτα διαθέτει στο εμπόριο ή με άλλον τρόπο προσφέρει προς εγκατάσταση ειδικά τεχνικά μέσα για την τέλεση των πράξεων της παραγράφου 1 ή δημόσια διαφημίζει ή προσφέρει τις υπηρεσίες του για την τέλεση τους, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ."

Άρθρο 293

Παρακώλυση της λειτουργίας άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων

1. Όποιος με πρόθεση παρεμποδίζει τη λειτουργία καταστήματος ή εγκατάστασης που εξυπηρετούν την προμήθεια νερού, φωτισμού, θερμότητας ή κινητήριας δύναμης στο κοινό τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 294

Παύση εργασίας

⁹⁸ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται όποιος, ενώ διαρκεί η σχέση της σύμβασης εργασίας με πρόθεση παύει να εργάζεται χωρίς να προειδοποιήσει έγκαιρα τον εργοδότη του και την αρμόδια αστυνομική αρχή ή παρελκύει κακόβουλα την εργασία του και γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις των άρθρων 292 και 293 από τις οποίες προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης.

Άρθρο 295

Πρόκληση κοινής ανάγκης

Όταν με μια από τις πράξεις των αρ. 292 παρ.1, 293 παρ.1 προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης, επιβάλλεται κάθειρξη.

Άρθρο 296

Παρακώλυση προμήθειας ψωμιού

Όποιος με πρόθεση κατά τον τρόπο που αναφέρει το άρθρο 294 ή κατά οποιοδήποτε άλλο τρόπο, παρεμποδίζει τη λειτουργία καταστήματος ή εγκατάστασης που εξυπηρετεί την προμήθεια ψωμιού στο κοινό τιμωρείται, αν από την πράξη του αυτή προξενείται κατάσταση κοινής ανάγκης, με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 297

Έκθεση πλοίου σε κίνδυνο με διενέργεια λαθρεμπορίου

1. Όποιος με πρόθεση εισάγει σε ελληνικό πλοίο αντικείμενα που η ύπαρξή τους μπορεί να προκαλέσουν τον κίνδυνο κατάσχεσης ή δήμευσης του πλοίου ή του φορτίου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών.
2. Η πράξη τιμωρείται και όταν τελέστηκε έξω από τα όρια του κράτους.
3. Για τα πλοία ξένης εθνικότητας η πράξη τιμωρείται αν η φόρτωση τελέστηκε ολικά ή μερικά στην ημεδαπή.

Άρθρο 298

Γενική διάταξη

Η διάταξη του άρθρου 289 έχει ανάλογη εφαρμογή και στις περιπτώσεις των άρθρων 290 παρ.2 και 291 παρ.2.

ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Άρθρο 299

Ανθρωποκτονία με πρόθεση

1. Όποιος με πρόθεση σκότωσε άλλον τιμωρείται με την ποινή του θανάτου ή με ισόβια κάθειρξη.
2. Αν η πράξη αποφασίστηκε και εκτελέστηκε σε βρασμό ψυχικής ορμής, επιβάλλεται η ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης.

Άρθρο 300

Ανθρωποκτονία με συναίνεση

Όποιος αποφάσισε και εκτέλεσε ανθρωποκτονία ύστερα από σπουδαία και επίμονη απαίτηση του θύματος και από οίκτο γι' αυτόν που έπασχε από ανίατη ασθένεια τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 301

Συμμετοχή σε αυτοκτονία

Όποιος με πρόθεση κατέπεισε άλλον να αυτοκτονήσει, αν τελέστηκε η αυτοκτονία ή έγινε απόπειρά της καθώς και όποιος έδωσε βοήθεια σ' αυτή τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 302

Ανθρωποκτονία από αμέλεια

1. Όποιος επιφέρει από αμέλεια το θάνατο άλλου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.
2. Αν το θύμα της πράξης, η οποία αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο είναι οικείος του υπαιτίου, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει τον υπαίτιο από κάθε ποινή, αν πεισθεί ότι λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από τις συνέπειες της πράξης του δε χρειάζεται να υποβληθεί σε ποινή.

Άρθρο 303

Παιδοκτονία

Μητέρα που με πρόθεση σκότωσε το παιδί της κατά τον τοκετό ή μετά τον τοκετό, αλλά ενώ εξακολουθούσε ακόμη η διατάραξη του οργανισμού της από τον τοκετό τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Άρθρο 304

Τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης

1. Όποιος χωρίς τη συναίνεση της εγκύου διακόπτει την εγκυμοσύνη της τιμωρείται με κάθειρξη.
2. **α.** Όποιος με τη συναίνεση της εγκύου διακόπτει ανεπίτρεπτα την εγκυμοσύνη της ή προμηθεύει σ' αυτή μέσα για τη διακοπή της τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και αν ενεργεί κατά συνήθεια τις πράξεις αυτές τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.
- β.** Αν από την πράξη της προηγούμενης διάταξης, προκληθεί βαρεία πάθηση του σώματος ή της διάνοιας της εγκύου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και αν προκλήθηκε ο θάνατός της επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα έτη.
3. Έγκυος που διακόπτει ανεπίτρεπτα την εγκυμοσύνη της ή επιτρέπει σε άλλον να την διακόψει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος.
4. Δεν είναι άδικη πράξη η τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης που ενεργείται με τη συναίνεση της εγκύου από γιατρό μαιευτήρα - γυναικολόγο με τη συμμετοχή αναισθησιολόγου σε οργανωμένη νοσηλευτική μονάδα, αν συντρέχει μια από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
α) Δεν έχουν συμπληρωθεί δώδεκα εβδομάδες εγκυμοσύνης.

β) Έχουν διαπιστωθεί, με τα σύγχρονα μέσα προγεννητικής διάγνωσης, ενδείξεις σοβαρής ανωμαλίας του εμβρύου που επάγονται τη γέννηση παθολογικού νεογνού και η εγκυμοσύνη δεν έχει διάρκεια περισσότερο από είκοσι τέσσερις εβδομάδες.

γ) Υπάρχει αναπότρεπτος κίνδυνος για τη ζωή της εγκύου ή κίνδυνος σοβαρής και διαρκούς βλάβης της σωματικής ή ψυχικής υγείας της. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται σχετική βεβαίωση και του κατά περίπτωση αρμοδίου γιατρού.

δ) Η εγκυμοσύνη είναι αποτέλεσμα βιασμού, αποπλάνησης ανήλικης, αιμομιξίας ή κατάχρησης γυναίκας ανίκανης να αντισταθεί και εφόσον δεν έχουν συμπληρωθεί δεκαεννέα εβδομάδες εγκυμοσύνης.

5. Αν η έγκυος είναι ανήλικη, απαιτείται και η συναίνεση ενός από τους γονείς ή αυτού που έχει την επιμέλεια του προσώπου της ανήλικης.

Άρθρο 304^A

Σωματική βλάβη εμβρύου ή νεογνού ⁽⁹⁹⁾

Όποιος επενεργεί παράνομα στην έγκυο με αποτέλεσμα να προκληθεί βαριά βλάβη στο έμβρυο ή να εμφανίσει το νεογνό βαριά πάθηση του σώματος ή της διάνοιας τιμωρείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 310.

Άρθρο 305

Διαφήμιση μέσων τεχνητής διακοπής της εγκυμοσύνης ⁽¹⁰⁰⁾

1. Όποιος δημόσια ή με την κυκλοφορία εγγράφων, εικόνων ή παραστάσεων αναγγέλλει ή διαφημίζει, έστω και συγκαλυμμένα, φάρμακα ή άλλα αντικείμενα ή τρόπους ως κατάλληλους να προκαλέσουν τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης ή προσφέρει με τον ίδιο τρόπο υπηρεσίες δικές του ή άλλου για την εκτέλεση ή την υποβοήθηση διακοπής της εγκυμοσύνης, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη.

2. Δεν είναι άδικη πράξη η ενημέρωση ή η υγειονομική διαφώτιση σχετικά με την τεχνητή διακοπή της εγκυμοσύνης που γίνεται από τα κέντρα οικογενειακού προγραμματισμού, καθώς και η ενημέρωση γιατρών ή προσώπων που νόμιμα διακινούν μέσα τεχνητής διακοπής της εγκυμοσύνης και οι σχετικές δημοσιεύσεις σε ειδικά ιατρικά ή φαρμακευτικά περιοδικά.

Άρθρο 306

Έκθεση

1. Όποιος εκθέτει άλλον και έτσι τον καθιστά αβοήθητο, καθώς και όποιος με πρόθεση αφήνει αβοήθητο ένα πρόσωπο που το έχει στην προστασία του ή που έχει υποχρέωση να το διατρέφει και να το περιθάλπει ή να το μεταφέρει, ή ένα πρόσωπο που ο ίδιος το τραυμάτισε υπαίτια, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

2. Αν η πράξη προκάλεσε στον παθόντα: **α)** βαριά βλάβη στην υγεία του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών **β)** το θάνατό του, επιβάλλεται τουλάχιστον έξι ετών.

⁹⁹ Το άρθρ. 304A προστέθηκε από το άρθρ. 4 Νόμ. 1609/28 Ιουν. -3 Ιουλ. 1986 (ΦΕΚ Α' 86).

¹⁰⁰ Το άρθρ. 305 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρ. 5 Νόμ. 1609/28 Ιουν. -3 Ιουλ. 1986 (ΦΕΚ Α' 86).

Άρθρο 307

Παράλειψη λύτρωσης από κίνδυνο ζωής

Όποιος με πρόθεση παραλείπει να σώσει άλλον από κίνδυνο ζωής αν και μπορεί να το πράξει χωρίς κίνδυνο της δικής του ζωής ή υγείας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ

Άρθρο 308

Απλή σωματική βλάβη

1. Όποιος με πρόθεση προξενεί σε άλλον σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. «Αν η κάκωση ή η βλάβη της υγείας που του προξένησε είναι όλως ελαφρά τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ». ⁽¹⁰¹⁾
2. Η σωματική βλάβη της παρ.1 δεν είναι άδικη, όταν επιχειρείται με τη συναίνεση του παθόντος και δεν προσκρούει στα χρηστά ήθη.
3. Ο υπαίτιος της πράξης της παρ.1 είναι δυνατό να απαλλαγεί από κάθε ποινή αν παρασύρθηκε στην πράξη από δικαιολογημένη αγανάκτηση εξαιτίας μιας αμέσως προηγούμενης πράξης που τέλεσε ο παθών εναντίον του ή ενώπιόν του και που ήταν ιδιαίτερα σκληρή ή βάνουση.

Άρθρο 308^A

Απρόκλητη σωματική βλάβη

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών τιμωρείται η απλή σωματική βλάβη (άρθρο 308 παρ.1, εδ. α) αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.
2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγρ. έχει το χαρακτήρα επικίνδυνης σωματικής βλάβης (άρθρο 309) ή αν σ' αυτήν συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.
3. « Ο υπαίτιος της πράξεως της παραγράφου 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και ο υπαίτιος της πράξεως της παραγράφου 2 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, εάν ενήργησαν με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου τους.» ⁽¹⁰²⁾

Άρθρο 309

Επικίνδυνη σωματική βλάβη

Αν η πράξη του άρθρου 308 τελέστηκε με τρόπο που μπορούσε να προκαλέσει στον παθόντα κίνδυνο για τη ζωή του ή βαριά σωματική του βλάβη (άρθρ. 310 παρ.2) επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

¹⁰¹ Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παραγράφου 1 του άρθρου 308 του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ.3β του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁰² Η παρ. 3 προστέθηκε ως ανωτέρω με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.3772/2009 ΦΕΚ Α-112.

Άρθρο 310

Βαριά σωματική βλάβη

1. Αν η πράξη του άρθρου 308 είχε επακόλουθο τη βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση του παθόντος, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

«Ο υπαίτιος της πράξεως του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών, αν ενήργησε με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου του.»⁽¹⁰³⁾

2. Βαριά σωματική ή διανοητική πάθηση υπάρχει ιδίως αν η πράξη προξένησε στον παθόντα κίνδυνο ζωής ή βαριά και μακροχρόνια αρρώστια ή σοβαρό ακρωτηριασμό ή αν τον εμπόδισε σημαντικά και για πολύ χρόνο να χρησιμοποιεί το σώμα ή τη διάνοιά του.

3. Αν ο υπαίτιος επιδίωκε το αποτέλεσμα που προξένησε, τιμωρείται με κάθειρξη δέκα ετών.

Άρθρο 311

Θανατηφόρα βλάβη

Αν η σωματική βλάβη είχε επακόλουθο το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Αν ο υπαίτιος επιδίωκε τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος επιβάλλεται κάθειρξη.

Άρθρο 312

Σωματική βλάβη ανηλίκων κ.λπ.

Αν δεν συντρέχει περίπτωση βαρύτερης αξιόποινης πράξης, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών: **α)** όποιος με συνεχή σκληρή συμπεριφορά προξενεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε το δέκατο έβδομο έτος της ηλικίας του ή που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και ο δράστης το έχει στην επιμέλεια ή την προστασία του ή ανήκει στο σπίτι του δράστη ή έχει μαζί του σχέση εργασίας ή υπηρεσίας ή που του το έχει αφήσει στην εξουσία του ο υπόχρεος για την επιμέλειά του· **β)** όποιος με κακόβουλη παραμέληση των υποχρεώσεών του προς τα προαναφερόμενα πρόσωπα γίνεται αιτία να πάθουν σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας τους.

Άρθρο 313

Συμπλοκή

Αν εξαιτίας συμπλοκής ή επίθεσης που έγινε από πολλούς επήλθε θάνατος ή βαριά σωματική βλάβη ανθρώπων (άρθρο 310) καθένας από εκείνους που πήραν μέρος στη συμπλοκή ή στην επίθεση τιμωρείται για μόνη τη συμμετοχή του σ' αυτή με φυλάκιση μέχρι τριών ετών εκτός αν συμπλέχθηκε χωρίς υπαιτιότητά του.

Άρθρο 314

Σωματική βλάβη από αμέλεια ⁽¹⁰⁴⁾

1. Όποιος από αμέλεια προκαλεί σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας άλλου τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών ετών. «Αν η σωματική βλάβη που προκλήθηκε είναι όλως

¹⁰³ Η παρ. 3 προστέθηκε ως ανωτέρω με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.3772/2009 ΦΕΚ Α-112.

¹⁰⁴ Το άρθρο 314 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του Ν.1419/1984

ελαφρά, επιβάλλεται κράτηση έως τρεις (3) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ». ⁽¹⁰⁵⁾

2. Η διάταξη της παρ.2 του άρθρου 302 εφαρμόζεται αναλόγως και στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου. Στη περίπτωση αυτή για την ποινική δίωξη απαιτείται πάντοτε έγκληση που δεν εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της πρώτης παραγρ. του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 315

Έγκληση

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 308 και 314 η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση. Δεν απαιτείται έγκληση αν ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 314 ήταν υπόχρεος λόγω της υπηρεσίας του ή του επαγγέλματός του να καταβάλει ιδιαίτερη επιμέλεια ή προσοχή. Η οδήγηση οχήματος εμπίπτει στο προηγούμενο εδάφιο όταν εξυπηρετεί τη βιοποριστική μεταφορά επιβατών ή πραγμάτων. Στην περίπτωση του άρθρου 314, αν η πράξη τελέστηκε κατά την οδήγηση οχήματος και δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου του παρόντος, η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως με διάταξή του απέχει από την ποινική δίωξη αν ο παθών δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την ποινική δίωξη του δράστη. Αν η δήλωση υποβληθεί κατά την άσκηση ποινικής δίωξης, το δικαστήριο παύει οριστικά αυτήν. ⁽¹⁰⁶⁾

2. Αν στην περίπτωση του αρ. 308 ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη τελέστηκε κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, η δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 315^A

«Η τέλεση των εγκλημάτων των άρθρων 308Α έως 311 εναντίον αστυνομικού, λιμενικού, πυροσβεστικού και υγειονομικού υπαλλήλου κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση.» ⁽¹⁰⁷⁾

ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ

Άρθρο 316

Πρόκληση σε μονομαχία ⁽¹⁰⁸⁾

~~1. Όποιος προκαλέσει κάποιον σε μονομαχία με όπλα και όποιος αποδεχθεί τέτοια πρόκληση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.~~

~~2. Αν κάποιος από τους αντιπάλους ματαιώσει με τη δική του θέληση την τέλεση της μονομαχίας πριν από την έναρξή της απαλλάσσεται από την ποινή.~~

Άρθρο 317

Μονομαχία ⁽¹⁰⁹⁾

¹⁰⁵ Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 314 του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ.3γ του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁰⁶ Η παρ. 1 του άρθρου 315 τίθεται όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 του Ν.2207/1994.

¹⁰⁷ Το άρθρο 315^A αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 26 παρ.2 του Ν.3772/2009

¹⁰⁸ Το άρθρο 316 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

3. Η μονομαχία με όπλα τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. αν όμως κατά τους όρους που συμφωνήθηκαν η μονομαχία έπρεπε να εξακολουθήσει ως το θάνατο του ενός από τους αντιπάλους, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

4. Όποιος σκότωσε σε μονομαχία τον αντίπαλό του τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 ετών και στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της προηγούμενης παραγράφου με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

5. Όποιος με πρόθεση παραβίασε τους κανόνες της μονομαχίας ή τους συμφωνημένους όρους της και εξαιτίας αυτής της παραβίασης σκότωσε ή τραυμάτισε τον αντίπαλό του τιμωρείται κατά τις διατάξεις για ανθρωποκτονία ή για σωματικές βλάβες, αν η πράξη του δεν τιμωρείται βαρύτερα κατά τα άρθρα αυτού του κεφαλαίου.

Άρθρο 318

Μονομαχία που αποκλείει τον κίνδυνο ζωής ⁽¹¹⁰⁾

6. Αν κατά την τέλεση της μονομαχίας είχαν ληφθεί τα κατάλληλα για την αποτροπή του κινδύνου ζωής προφυλακτικά μέτρα, τα οποία αποσκοπούσαν σ' αυτό επιβάλλεται φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 319

Τιμωρία συνεργών ⁽¹¹¹⁾

7. Οι μάρτυρες και οι άλλοι βοηθοί της μονομαχίας καθώς και τα μέλη συμβουλίου τιμής που συνήλθε για να αποφασίσει αν θα γίνει ή όχι η μονομαχία, τιμωρούνται ως συνεργοί. Δεν τιμωρείται, ο μάρτυρας που συντέλεσε στη ματαίωση της μονομαχίας.

8. Επίσης δε τιμωρούνται και εκείνοι που προσλήφθηκαν στη μονομαχία ως γιατροί.

Άρθρο 320

Διέγερση σε μονομαχία ⁽¹¹²⁾

9. Όποιος διεγείρει άλλο σε μονομαχία με τρίτον είτε με την απειλή ότι θα εκτεθεί στην περιφρόνηση του ίδιου ή κάποιου άλλου είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 321

Δημοσιεύματα σχετικά με μονομαχίες ⁽¹¹³⁾

10. — Ο διευθυντής εφημερίδας ή περιοδικού όπου καταχωρίζεται δημοσίευμα σχετικό με την πρόκληση ή τη διεξαγωγή μονομαχίας, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

11. — Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται για την απλή αναγγελία θανάτου που επήλθε από μονομαχία.

¹⁰⁹ Το άρθρο 317 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹¹⁰ Το άρθρο 318 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹¹¹ Το άρθρο 319 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹¹² Το άρθρο 320 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹¹³ Το άρθρο 321 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

ΔΕΚΑΤΟ ΟΓΔΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Άρθρο 322

Αρπαγή

Όποιος με απάτη ή βία, με την απειλή βίας συλλαμβάνει, απάγει ή παράνομα κατακρατεί κάποιον έτσι ώστε να αποστερεί το συλλαμβανόμενο από την προστασία της πολιτείας και ιδίως όποιος περιάγει κάποιον σε ομηρία ή σε άλλη παρόμοια κατάσταση στέρησης της ελευθερίας τιμωρείται με κάθειρξη. Αν η πράξη έγινε με σκοπό να εξαναγκαστεί ο παθών ή κάποιος άλλος σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για την οποία δεν υπάρχει υποχρέωσή του, τιμωρείται: **α)** με ισόβια κάθειρξη αν ο εξαναγκασμός στρέφεται εναντίον των σωμάτων ή των προσώπων του άρθρου 157 παρ.1 **β)** με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών σε κάθε άλλη περίπτωση.

Άρθρο 323

Εμπόριο δούλων

1. Όποιος ενήργησε εμπόριο δούλων τιμωρείται με κάθειρξη.
2. Το εμπόριο δούλων περιλαμβάνει κάθε πράξη σύλληψης, απόκτησης και διάθεσης ενός ατόμου, η οποία σκοπεύει να το κάνει δούλο, κάθε πράξη απόκτησης δούλου με σκοπό τη μεταπώληση ή την ανταλλαγή του, την πράξη της παραχώρησης με πώληση ή την ανταλλαγή αποκτημένου δούλου και γενικά κάθε πράξη εμπορίου ή μεταφοράς δούλων.
3. Όποιος αναλαμβάνει οποιαδήποτε υπηρεσία σε πλοίο, εν γνώσει ότι το πλοίο προορίζεται για διενέργεια εμπορίου δούλων ή ότι χρησιμοποιείται ήδη γι' αυτό το σκοπό, καθώς και όποιος παραμένει με τη θέλησή του στην υπηρεσία αυτή εν γνώσει του ανωτέρω προορισμού του πλοίου ή της χρησιμοποίησής του για τέτοιο σκοπό, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.
4. Όποιος συντέλεσε άμεσα ή έμμεσα στη ναύλωση πλοίου εν γνώσει ότι η ναύλωση αποβλέπει στη διενέργεια εμπορίου δούλων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.
5. Όποιος μεταφέρει από ένα τόπο σε άλλο δούλους, χωρίς σκοπό να του εμπορευθεί αλλά κι χωρίς η μεταφορά να γίνεται με σκοπό την απελευθέρωσή τους τιμωρείται με φυλάκιση.
6. Με την ίδια ποινή τιμωρείται ο ιδιοκτήτης και ο πλοίαρχος του πλοίου, με τον οποίο εν γνώσει τους θα γινόταν τέτοια μεταφορά δούλων.

Άρθρο 323^A

Εμπορία ανθρώπων ⁽¹¹⁴⁾

1. « Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου ή την επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας προσλαμβάνει, μεταφέρει, προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλλει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο με σκοπό την αφαίρεση ιστών ή οργάνων του σώματος του ή για να εκμεταλλευτεί ο ίδιος ή άλλος την εργασία ή την επαιτεία του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ». ⁽¹¹⁵⁾
2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος αν, για να επιτύχει

¹¹⁴ Το άρθρο 323A προστέθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 3064 της 11/15.10.2002 - ΦΕΚ 248, τ. Α'

¹¹⁵ Οι παράγραφοι -1- και -3- του άρθρου 323^A του Π.Κ. αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010

τον ίδιο σκοπό, αποσπά τη συναίνεση προσώπου με τη χρήση απατηλών μέσων ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του, με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή παροχή άλλων ωφελημάτων.

3. «Όποιος εν γνώσει δέχεται την εργασία προσώπου, το οποίο τελεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2, ή τα έσοδα από την επαιτεία του προσώπου αυτού, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών». ⁽¹¹⁶⁾

4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) «στρέφεται κατά ανηλίκου ή ατόμου σωματικώς ή διανοητικώς ανάπηρου,» ⁽¹¹⁷⁾

β) τελείται κατ' επάγγελμα,

γ) τελείται από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

δ) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

5. Όποιος χρησιμοποιεί τα μέσα των παραγράφων 1 και 2 για να στρατολογήσει ανήλικο με σκοπό τη χρησιμοποίησή του σε ένοπλες συγκρούσεις τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

«6. Με ισόβια κάθειρξη τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο.» ⁽¹¹⁸⁾

Άρθρο 323 Β ⁽¹¹⁹⁾

Διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου (σεξουαλικός τουρισμός)

Όποιος οργανώνει, χρηματοδοτεί, κατευθύνει, εποπτεύει, διαφημίζει ή μεσολαβεί με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο σε διενέργεια ταξιδιών με σκοπό από τους μετέχοντες σε αυτά την τέλεση συνουσίας ή άλλων ασελγών πράξεων σε βάρος ανηλίκου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Όποιος με τον παραπάνω σκοπό μετέχει σε ταξίδια του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, ανεξάρτητα από την ευθύνη του για την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων.

Άρθρο 324

Αρπαγή ανηλίκων

1. Όποιος αφαιρεί ανήλικο από τους γονείς του, τους επιτρόπους ή από οποιοδήποτε δικαιούται να μεριμνήσει για το πρόσωπό του ή όποιος υποστηρίζει την εκούσια διαφυγή του ανηλίκου από την εξουσία των παραπάνω προσώπων τιμωρείται με φυλάκιση. Αν ο ανήλικος από τη στέρηση της επιμέλειας διέτρεξε σοβαρό κίνδυνο ζωής ή βαριάς βλάβης της υγείας του, ο δράστης τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

2. Αν ο ανήλικος δεν έχει συμπληρώσει τα 14 χρόνια του, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, εκτός εάν η πράξη τελέστηκε από ανιόντα, οπότε εφαρμόζεται η προηγούμενη παράγρ. Σε κάθε περίπτωση που ο υπαίτιος τέλεσε την πράξη από κερδοσκοπία ή με το σκοπό να μεταχειριστεί τον ανήλικο σε ανήλικες ασχολίες ή να επιτύχει τη μεταβολή της οικογενειακής τάξης του ανηλίκου τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

Αν ο υπαίτιος των πράξεων προηγούμενων παραγρ. είχε σκοπό να εισπράξει λύτρα ή να εξαναγκάσει σε πράξη η παράλειψη, επιβάλλεται κάθειρξη. Στην περίπτωση που ο δράστης

¹¹⁶ Οι παράγραφοι -1- και -3- του άρθρου 323^Α του Π.Κ. αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο δεύτερο του Ν.3875/2010

¹¹⁷ Η περίπτωση (α) της παρ.-4- του άρθρου 323^Α του Π.Κ. αντικαταστάθηκαν ως άνω με το άρθρο δεύτερο παρ.5 του Ν.3875/2010

¹¹⁸ Η παρ.6 του άρθρου 323^Α προστέθηκε ως άνω με το άρθρο δεύτερο παρ. 4 του Ν.3625/2007

¹¹⁹ Το άρθρο 323 Β προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 1 παρ. 5 του Ν.3625/2007

με τη θέλησή του και προτού εκπληρωθεί οποιοσδήποτε όρος ή αξίωσή του απελευθέρωσε και απέδωσε υγιή και σώο τον ανήλικο επιβάλλεται φυλάκιση.

Άρθρο 325

Παράνομη κατακράτηση

Όποιος με πρόθεση κατακρατεί άλλον χωρίς τη θέλησή του ή του στερεί με άλλον τρόπο την ελευθερία της κίνησής του, τιμωρείται με φυλάκιση και αν η κατακράτηση διήρκεσε μακρό χρονικό διάστημα, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

Άρθρο 326

Κατακράτηση παρά το Σύνταγμα

«Όποιος παραβαίνει μια από τις διατάξεις του άρθρου 6 του Συντάγματος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών». ⁽¹²⁰⁾

Άρθρο 327

Ακούσια απαγωγή ⁽¹²¹⁾

1. Όποιος με σκοπό το γάμο ή την ακολασία απάγει ή κατακρατεί παράνομα (άρθρο 325) γυναίκα χωρίς τη θέλησή της ή γυναίκα που έχει διαταραγμένη νόηση ή είναι ανίκανη ν' αντισταθεί λόγω απώλειας της συνείδησης ή διανοητικής ατέλειας ή για άλλο λόγο τιμωρείται αν τέλεσε την πράξη αυτή με σκοπό το γάμο, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους· αν τη διέπραξε με σκοπό την ακολασία με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο 328

Εκούσια απαγωγή

1. Όποιος απάγει ή κατακρατεί με σκοπό το γάμο ή την ακολασία άγαμη και ανήλική γυναίκα με τη θέλησή της, χωρίς όμως τη συγκατάθεση των προσώπων που την έχουν στην εξουσία τους ή που έχουν σύμφωνα με το νόμο το δικαίωμα να φροντίζουν για το πρόσωπό της τιμωρείται, αν τέλεσε την πράξη αυτή με σκοπό το γάμο, με φυλάκιση μέχρι τριών ετών, αν με σκοπό την ακολασία, με φυλάκιση.

2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο 329

Γενική διάταξη

Αν στις περιπτώσεις των αρ. 327 και 328 τελέστηκε με τη γυναίκα που έχει απαχθεί ο γάμος στον οποίο απέβλεπε η απαγωγή η ποινική δίωξη ασκείται μόνο μετά την ακύρωσή του.

¹²⁰ Το άρθρο 326 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 6 παρ.7 του Ν.3090/2002. ΦΕΚ Α-329

¹²¹ Το άρθρο 327 τίθεται ως άνω όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 3 του Ν.1272/1982

Άρθρο 330

Παράνομη βία

Όποιος χρησιμοποιώντας σωματική βία ή απειλή σωματικής βίας ή άλλης παράνομης πράξης ή παράλειψης εξαναγκάζει άλλον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή για τις οποίες ο παθών δεν έχει υποχρέωση τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, ανεξάρτητα αν το απειλούμενο κακό στρέφεται εναντίον εκείνου που απειλείται ή κάποιου από τους οικείους του.

Άρθρο 331

Αυτοδικία

«Όποιος ασκεί αυθαίρετα αξίωση σχετική με δικαίωμα που ή το έχει πραγματικά ή από πεποίθηση το οικειοποιείται, τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση». ⁽¹²²⁾

Άρθρο 332

Εξαναγκασμός σε παύση εργασίας

Όποιος με βία ή με απειλή εξαναγκάζει κάποιον να λάβει μέρος σε ένωση που σκοπό έχει την ομαδική παύση της εργασίας για να επιτύχει τη μεταβολή των όρων που διέπουν τη σχετική σύμβαση, ή παρεμποδίζει κάποιον να αποχωρήσει από μια τέτοια ένωση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

Άρθρο 333

Απειλή

1. Όποιος προκαλεί σε άλλον τρόμο ή ανησυχία απειλώντας τον με βία ή άλλη παράνομη πράξη ή παράλειψη τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.
2. Για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση.

Άρθρο 334

Διατάραξη οικιακής ειρήνης

1. Όποιος εισέρχεται παράνομα ή παραμένει παρά τη θέληση του δικαιούχου στην κατοικία άλλου ή στο χώρο που αυτός χρησιμοποιεί για την εργασία του ή σε χώρο περικλεισμένο που αυτός κατέχει τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.
2. Οι πιο πάνω πράξεις ή οι πράξεις βίας εναντίον προσώπων ή πραγμάτων καθώς κι οι πράξεις φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, που γίνονται με σκοπό να παρεμποδίσουν την έκδοση και την ελεύθερη κυκλοφορία εφημερίδων ή περιοδικών, καθώς και την ελεύθερη κυκλοφορία βιβλίων, τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής.
3. Όποιος εισέρχεται παράνομα σε κατάστημα ή χώρο δημόσιας, δημοτικής ή κοινοτικής υπηρεσίας ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή επιχείρησης κοινής ωφέλειας ή παραμένει στους χώρους αυτούς παρά τη θέληση της υπηρεσίας που τους χρησιμοποιεί, της οποίας τη θέλησή του δηλώνει ο νόμιμος εκπρόσωπος ή ο υπάλληλός της κι προκαλεί έτσι διακοπή ή διατάραξη της ομαλής διεξαγωγής της υπηρεσίας τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

¹²² Το άρθρο 331 του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ.3δ του Ν.4055/2012 (Α-51)

4. Η ποινική δίωξη στις περιπτώσεις της παρ.1 ασκείται ύστερα από έγκληση του δικαιούχου.

Άρθρο 335

Απατηλή διέγερση σε μετανάστευση

Όποιος από κερδοσκοπία και με δόλιο τρόπο πείθει άλλον να μεταναστεύσει από την ημεδαπή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

ΔΕΚΑΤΟ ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑΣ ΖΩΗΣ

Άρθρο 336

Βιασμός

1. « Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκάζει άλλον σε συνουσία ή σε άλλη ασελγή πράξη ή σε ανοχή της τιμωρείται με κάθειρξη.» ⁽¹²³⁾
2. Αν η πράξη της προηγούμενης παραγράφου έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

Άρθρο 337

Προσβολή της γενετήσιας αξιοπρέπειας

1. Όποιος με ασελγείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν ασελγείς πράξεις, προσβάλλει βάνουσα την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή χρηματική ποινή.
2. Με φυλάκιση τριών μηνών μέχρι δύο ετών τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου, αν ο παθών είναι νεότερος από 12 ετών.
3. ⁽¹²⁴⁾ « Ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, αποκτά επαφή με πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη και, με χειρονομίες ή προτάσεις ασελγείς, προσβάλλει την αξιοπρέπεια του ανηλίκου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια ή αν επακολούθησε συνάντηση, ο ενήλικος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.
4. Ενήλικος, ο οποίος μέσω διαδικτύου ή άλλου μέσου επικοινωνίας, αποκτά επαφή με πρόσωπο που εμφανίζεται ως ανήλικο κάτω των δεκαπέντε ετών και, με χειρονομίες ή προτάσεις ασελγείς, προσβάλλει την αξιοπρέπειά του στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους. Αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια ή αν επακολούθησε συνάντηση με το εμφανιζόμενο ως ανήλικο πρόσωπο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών ετών.»
5. Όποιος τελεί την πράξη της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, εκμεταλλευόμενος την εργασιακή θέση του παθόντος ή τη θέση προσώπου που έχει ενταχθεί σε διαδικασία

¹²³ Η παρ. 1 του άρθρου 336 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 8 παρ.1 του Ν.3500/2006 ΦΕΚ Α-232

¹²⁴ Οι παράγραφοι 3 και 4 προστέθηκαν ως άνω με το άρθρο 3 του Ν.3727/2008.

αναζήτησης θέσης εργασίας δίδεται κατ' έγκληση και τιμωρείται με φυλάκιση από έξι (6) μήνες μέχρι τρία (3) έτη και με χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων (1.000) ευρώ.»⁽¹²⁵⁾

Άρθρο 338

Κατάχρηση σε ασέλγεια

1. « Όποιος με κατάχρηση της παραφροσύνης άλλου ή της από οποιαδήποτε αιτία προερχόμενης ανικανότητας του να αντισταθεί, ενεργεί επ' αυτού συνουσία ή άλλη ασελγή πράξη τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών.»

«Αν ο παθών είναι ανήλικος, τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.»⁽¹²⁶⁾

2. «Όποιος με κατάχρηση των παραπάνω καταστάσεων προσβάλλει την αξιοπρέπεια άλλου στο πεδίο της γενετήσιας ζωής του με ασελγείς χειρονομίες ή προτάσεις που αφορούν σε ασελγείς πράξεις, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.»⁽¹²⁷⁾

«3. Αν η πράξη της παραγράφου 1 έγινε από δύο ή περισσότερους που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.»⁽¹²⁸⁾

Άρθρο 339

Αποπλάνηση παιδιών

1. Όποιος ενεργεί ασελγή πράξη με πρόσωπο νεότερο από 15 ετών ή το παραπλανά με αποτέλεσμα να ενεργήσει ή να υποστεί τέτοια πράξη, τιμωρείται «αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί βαρύτερα για το έγκλημα του άρθρου 351Α.», ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δώδεκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών,
β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δώδεκα αλλά όχι τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και

γ) αν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα και μέχρι τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.»⁽¹²⁹⁾

2. « Οι ασελγείς πράξεις μεταξύ ανηλίκων κάτω των δεκαπέντε ετών δεν τιμωρούνται, εκτός αν η μεταξύ τους διαφορά ηλικίας είναι μεγαλύτερη των τριών ετών, οπότε επιβάλλονται μόνο αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα.»⁽¹³⁰⁾

3. Αν μεταξύ του υπαιτίου και του παθόντος τελέστηκε γάμος, δεν ασκείται ποινική δίωξη, και αν τυχόν είχε ασκηθεί δε συνεχίζεται, αλλά κηρύσσεται απαράδεκτη. Η ποινική δίωξη ασκείται ή συνεχίζεται μετά την ακύρωση του γάμου .

«4. Όποιος εξωθεί ή παρασύρει ανήλικο, που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, να παρίσταται σε ασελγή μεταξύ άλλων πράξη, έστω και αν δεν συμμετέχει σε αυτήν, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.»⁽¹³¹⁾

¹²⁵ Η παρ. 5 του άρθρου 337 προστέθηκε ως άνω με το άρθρο 23 παρ.4 του Ν.3896/2010.

¹²⁶ Η παρ. 1 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 8 παρ.2 του Ν.3500/2006 και ακολούθως προστέθηκε εντός «» εδάφιο με το άρθρο 3 του Ν.3727/2008.

¹²⁷ Η παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο δεύτερο παρ.6 του Ν.3625/2007 και ακολούθως το εντός εισαγωγικών εδάφιο από το άρθρο 3 του Ν.3727/2008.

¹²⁸ Οι περιπτώσεις α, β, γ, αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 3 παρ.4 του Ν.3727/2008

¹²⁹ Η παρ. 1 τροπ. , ως άνω, από το άρθρο 56 παρ. 2 του Ν.3160/2003-ΦΕΚ 165, τ.Α'. Η παρ.1 συμπλ., ως άνω, από το άρθρ.11 παρ. 4 του Ν. 3064/2002 - ΦΕΚ 248, τ. Α'

¹³⁰ Η παρ. 2 τροπ. , ως άνω, από το άρθρο 3 παρ.4 του Ν.3727/2008

¹³¹ Η παρ. 4 προστέθηκε , ως άνω, από το άρθρο 3 παρ.6 του Ν.3727/2008

Άρθρο 340

Γενική διάταξη

Αν κάποια από της πράξεις των άρθρων 336, 338 και 339, είχε ως συνέπεια το θάνατο του παθόντος επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη. ⁽¹³²⁾

Άρθρο 341

Απατηλή επίτευξη συνουσίας

Όποιος επιτύχει να έλθει σε συνουσία με γυναίκα προκαλώντας ή χρησιμοποιώντας πλάνη εξαετίας της οποίας η παθούσα θεώρησε ότι η συνουσία πραγματοποιήθηκε σε γάμο, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

Άρθρο 342

Κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια ⁽¹³³⁾

1. Ο ενήλικος ο οποίος ενεργεί ασελγείς πράξεις με ανήλικο, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών, β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δεκατέσσερα, όχι όμως και τα δεκαοκτώ έτη, με κάθειρξη.

2. Συνιστά επιβαρυντική περίπτωση η τέλεση της πράξης της πρώτης παραγράφου:

α) από οικείο,

β) από πρόσωπο που συνοικεί με τον ανήλικο ή δια τηρεί φιλικές σχέσεις με τους οικείους του,

γ) από εκπαιδευτικό, παιδαγωγό, γυμναστή ή άλλο πρόσωπο που παραδίδει μαθήματα στον ανήλικο,

δ) από πρόσωπο που δέχεται τις υπηρεσίες του ανηλίκου,

ε) από κληρικό με τον οποίο ο ανήλικος διατηρεί πνευματική σχέση,

στ) από ψυχολόγο, ιατρό, νοσοκόμο ή από ειδικό επιστήμονα που παρέχει τις υπηρεσίες του στον ανήλικο.

«ζ. από πρόσωπο που καταχράται τη διανοητική ή σωματική αναπηρία του ανηλίκου».

3. Ο ενήλικος ο οποίος με χειρονομίες, με προτάσεις ή με εξιστόρηση, απεικόνιση ή παρουσίαση πράξεων που αφορούν τη γενετήσια ζωή προσβάλλει την αιδώ ανηλίκου, τον οποίον του έχουν εμπιστευθεί για να τον επιβλέπει ή να τον φυλάσσει, έστω και προσωρινά, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών και αν η πράξη τελείται κατά συνήθεια με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις αυτές.

4.- Καταργήθηκε -

5.- Καταργήθηκε

Άρθρο 343

Ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρούνται: **α)** ο δημόσιος υπάλληλος που ενεργεί ασελγή πράξη με πρόσωπο που εξαρτάται υπηρεσιακά από αυτόν, εκμεταλλευόμενος αυτή τη σχέση **β)** οι διορισμένοι ή οπωσδήποτε εργαζόμενοι σε φυλακές ή άλλα κρατητήρια, σε

¹³² Το άρθρο 340 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 3 του Ν.3064/2002

¹³³ Το άρθρο 342 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 24 του Ν.3500/2006. Οι παρ. 4,5 καταργήθηκαν από τον Ν.3727/2008

σχολές, παιδαγωγικά ιδρύματα, νοσοκομεία, κλινικές ή κάθε είδους θεραπευτήρια και αναρρωτήρια ή σε άλλα ιδρύματα, προορισμένα να περιθάλπουν πρόσωπα που έχουν ανάγκη από βοήθεια, αν ενεργήσουν ασελγή πράξη με πρόσωπο που έχει εισαχθεί σ' αυτά τα ιδρύματα.

Άρθρο 344

Έγκληση

«Στις περιπτώσεις των άρθρων 337 παράγραφος 1 και 341 για την ποινική δίωξη απαιτείται έγκληση» ⁽¹³⁴⁾

Στις περιπτώσεις του άρθρου 336 η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως, ο εισαγγελέας όμως μπορεί κατ' εξαίρεση με αιτιολογημένη διάταξή του, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, να απέχει οριστικά από την άσκηση της ποινικής δίωξης, ή αν έχει ασκήσει την ποινική δίωξη, να εισαγάγει την υπόθεση στο αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών' αυτό μπορεί να παύσει οριστικά την ποινική δίωξη εκτιμώντας τη δήλωση του θύματος ή των κατά το άρθρο 118 προσώπων ότι η δημοσιότητα από την ποινική δίωξη θα έχει συνέπεια το σοβαρό ψυχικό τραυματισμό του θύματος.

Άρθρο 345

Αιμομιξία ⁽¹³⁵⁾

1. Η συνουσία μεταξύ συγγενών εξ αίματος ανιούσας και κατιούσας γραμμής τιμωρείται : «α. ως προς τους ανιόντες με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν ο κατιών δεν είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, με κάθειρξη αν ο κατιών είχε συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο αλλά όχι το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών αν ο κατιών έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του,». ⁽¹³⁶⁾

β) ως προς τους κατιόντες, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών

γ) μεταξύ αμφιθαλών ή ετεροθαλών αδελφών, με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Συγγενείς κατιούσας γραμμής ή αδελφοί μπορούν να απαλλαγούν από κάθε ποινή, αν κατά το χρόνο της πράξης δεν είχαν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.»

Άρθρο 346

Ασέλγεια μεταξύ συγγενών ⁽¹³⁷⁾

1. Με τις ποινές του άρθρου 345 παρ. 1 τιμωρείται η επιχείρηση και κάθε άλλης, πλην της συνουσίας, ασελγούς πράξης που γίνεται μεταξύ των συγγενών που αναφέρονται στο άρθρο 345.

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 345 έχει εφαρμογή και σε αυτήν την περίπτωση.»

Άρθρο 347

Ασέλγεια παρά φύση

1. Η παρά φύση ασέλγεια μεταξύ αρρένων που τελέστηκε: **α)** με κατάχρηση μιας σχέσης εξάρτησης που στηρίζεται σε οποιαδήποτε υπηρεσίας **β)** από ενήλικο με αποπλάνηση

¹³⁴ Το πρώτο εδάφ, αντικ., ως άνω, από το άρθρο 3 του Ν. 3727/2008

¹³⁵ Το άρθρο 345 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο παρ. 8 του Ν.3625/2007

¹³⁶ Η περίπτωση α' του άρθρου 345 αντικαταστάθηκε ως άνω από το άρθρο 3 του Ν.3727/2008

¹³⁷ Το άρθρο 346 αντικαταστάθηκε με το άρθρο δεύτερο παρ. 9 του Ν.3625/2007

προσώπου νεότερου από 17 ετών ή από κερδοσκοπία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος ασκεί την ασέλγεια της παρ.1 κατ' επάγγελμα.

Άρθρο 348

Διευκόλυνση ακολασίας άλλων

1. Όποιος κατ' επάγγελμα διευκολύνει με οποιοδήποτε τρόπο την ασέλγεια μεταξύ άλλων τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

2. Με φυλάκιση μέχρι 3 ετών και με χρηματική ποινή τιμωρείται όποιος διευκολύνει την ασέλγεια μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας απατηλά μέσα και αν ακόμη δεν ενεργεί κατ' επάγγελμα.

3. Όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία επιχειρεί να διευκολύνει, έστω και συγκαλυμμένα, με τη δημοσίευση αγγελίας, εικόνας, αριθμού τηλεφωνικής σύνδεσης ή με τη μετάδοση ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο την ασέλγεια με ανήλικο τιμωρείται με φυλάκιση και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ». ⁽¹³⁸⁾

Άρθρο 348Α

Πορνογραφία ανηλίκων ⁽¹³⁹⁾

1. Όποιος με πρόθεση παράγει, διανέμει, δημοσιεύει, επιδεικνύει, εισάγει στην Επικράτεια ή εξάγει από αυτήν, μεταφέρει, προσφέρει, πωλεί ή με άλλον τρόπο δια θέτει, αγοράζει, προμηθεύεται, αποκτά ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει ή μεταδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ.

2. Όποιος με πρόθεση παράγει, προσφέρει, πωλεί ή με οποιονδήποτε τρόπο διαθέτει, διανέμει, διαβιβάζει, αγοράζει, προμηθεύεται ή κατέχει υλικό παιδικής πορνογραφίας ή διαδίδει πληροφορίες σχετικά με την τέλεση των παραπάνω πράξεων δια συστήματος ηλεκτρονικού υπολογιστή ή με τη χρήση διαδικτύου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως τριακοσίων χιλιάδων ευρώ.

3. Υλικό παιδικής πορνογραφίας, κατά την έννοια των προηγούμενων παραγράφων, συνιστά η αναπαράσταση ή η πραγματική ή εικονική αποτύπωση σε ηλεκτρονικό ή άλλο υλικό φορέα του σώματος ή μέρους του σώματος ανηλίκου, κατά τρόπο που προδήλως προκαλεί γενετήσια διέγερση, καθώς και πραγματικής ή εικονικής ασελγούς πράξης που διενεργείται από ή με ανήλικο.

4. Οι πράξεις της πρώτης και δεύτερης παραγράφου τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ:

«α. αν τελέσθηκαν κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια».

«β. αν η παραγωγή του υλικού της παιδικής πορνογραφίας συνδέεται με την εκμετάλλευση της ανάγκης, της ψυχικής ή της διανοητικής ασθένειας ή σωματικής δυσλειτουργίας λόγω οργανικής νόσου ανηλίκου ή με την άσκηση ή απειλή χρήσης βίας ανηλίκου ή με τη χρησιμοποίηση ανηλίκου που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος». ⁽¹⁴⁰⁾

Αν η πράξη της περίπτωσης β' είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ αν δε αυτή είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.»

¹³⁸ Η παρ. 3 προστ. με το άρθρο 5 του Ν. 3064 της 11/15.10.2002 - ΦΕΚ248, τ. Α'

¹³⁹ Το άρθρ. 348Α προστ. με το άρθρ. 6 του Ν. 3064/2002 ΦΕΚ 248, τ. Α' και τροποποιήθηκε με το άρθρο δεύτερο παρ. 10 του Ν 3625/2007.

¹⁴⁰ Οι περιπτώσεις α' και β' αντικαταστάθηκαν ως άνω από τον Ν.3727/2008

«Άρθρο 348B

Προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους ⁽¹⁴¹⁾

Όποιος με πρόθεση, μέσω της τεχνολογίας πληροφόρησης και επικοινωνίας, προτείνει σε ενήλικο να συναντήσει ανήλικο, που δεν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, με σκοπό τη διάπραξη σε βάρος του των αδικημάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 339 και 348Α, όταν η πρόταση αυτή ακολουθείται από περαιτέρω πράξεις που οδηγούν στη διάπραξη των αδικημάτων αυτών, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως διακοσίων χιλιάδων ευρώ.»

Άρθρο 349

Μαστροπεία ⁽¹⁴²⁾

1. «Όποιος, για να εξυπηρετήσει την ακολασία άλλων, προάγει ή εξωθεί στην πορνεία ανήλικο ή υποθάλπει ή εξαναγκάζει ή διευκολύνει ή συμμετέχει στην πορνεία ανηλίκων, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.» ⁽¹⁴³⁾

2. Με κάθειρξη και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος, αν το έγκλημα τελέστηκε: α) εναντίον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών, β) με απατηλά μέσα, γ) από τον ανιόντα συγγενή εξ αίματος ή εξ αγχιστείας ή από θετό γονέα, σύζυγο, επίτροπο ή από άλλον στον οποίο έχουν εμπιστευθεί τον ανήλικο για ανατροφή, διδασκαλία, επίβλεψη ή φύλαξη, έστω και προσωρινή, δ) από υπάλληλο ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη. «ε. με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, στ. με προσφορά ή υπόσχεση πληρωμής χρημάτων ή οποιουδήποτε άλλου ανταλλάγματος.» ⁽¹⁴⁴⁾

3. Όποιος κατ' επάγγελμα ή από κερδοσκοπία προάγει στην πορνεία γυναίκες τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δεκαοκτώ μηνών και με χρηματική ποινή. Η τέλεση της πράξης από υπάλληλο, ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητα του αυτή διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη, συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

Άρθρο 350

Εκμετάλλευση πόρνης ⁽¹⁴⁵⁾

Άντρας που συντηρείται ολικά ή εν μέρει από γυναίκα που ασκεί κατ' επάγγελμα την πορνεία και από την εκμετάλλευση των σχετικών ανήθικων κερδών της, τιμωρείται με φυλάκιση έξι μηνών μέχρι τριών ετών, «αν δεν υπάρχει περίπτωση να τιμωρηθεί για άλλη βαρύτερη αξιόποινη πράξη».

Άρθρο 351

Σωματεμπορία

1. Όποιος με τη χρήση βίας, απειλής ή άλλου εξαναγκαστικού μέσου ή την επιβολή ή κατάχρηση εξουσίας προσλαμβάνει, μεταφέρει ή προωθεί εντός ή εκτός της επικράτειας, κατακρατεί, υποθάλπει, παραδίδει με ή χωρίς αντάλλαγμα σε άλλον ή παραλαμβάνει από άλλον πρόσωπο με σκοπό να προβεί ο ίδιος ή άλλος στη γενετήσια εκμετάλλευση του, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος αν, για να πετύχει

¹⁴¹ Το άρθρο 348 Β προστέθηκε ως ανωτέρω με το άρθρο 4 του Ν.3727/2008

¹⁴² Η παρ. 1 του άρθρου 349 τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 παρ.1 του Ν.3727/2008

¹⁴³ Το άρθρ. 349 αντικ., ως άνω, από το άρθρ. 7 του Ν. 3064 της 7/15.10.2002 - ΦΕΚ248, τ.Α'

¹⁴⁴ Οι περιπτώσεις ε' και στ' προστέθηκαν ως άνω με το άρθρο 5 του Ν.3727/2008

¹⁴⁵ Το άρθρ. 350 συμπληρώθηκε, ως άνω, από το άρθρ. 11 παρ. 1 του Ν. 3064/2002 - ΦΕΚ 248, τ. Α'

τον ίδιο σκοπό, αποσπά τη συναίνεση προσώπου με τη χρήση απατηλών μέσων ή το παρασύρει, εκμεταλλευόμενος την ευάλωτη θέση του με υποσχέσεις, δώρα, πληρωμές ή παροχή άλλων ωφελημάτων.

3. Όποιος εν γνώσει ενεργεί ασελγή πράξη με πρόσωπο το οποίο τελεί υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ τιμωρείται ο υπαίτιος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αν η πράξη:

α) στρέφεται κατά ανηλίκου ή συνδέεται με την πνευματική αδυναμία ή την κουφότητα του παθόντος,

β) τελέσθηκε από ένα από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο στοιχείο γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 349,

γ) συνδέεται με την παράνομη είσοδο, παραμονή ή έξοδο του παθόντος από τη χώρα,

δ) τελείται κατ' επάγγελμα

ε) τελείται από υπάλληλο, ο οποίος κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή επωφελούμενος από την ιδιότητά του αυτή, διαπράττει ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην πράξη ή

στ) είχε ως αποτέλεσμα τη βαριά σωματική βλάβη του παθόντος.

5. Αν κάποια από τις πράξεις της πρώτης και δεύτερης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

6. Η κατά τις προηγούμενες παραγράφους γενετήσια εκμετάλλευση συνίσταται στην επιχείρηση από κερδοσκοπία οποιασδήποτε ασελγούς πράξης ή στη χρησιμοποίηση από κερδοσκοπία του σώματος, της φωνής ή της εικόνας προσώπου για την πραγματική ή προσποιητή επιχείρηση τέτοιας πράξης ή για την παροχή εργασίας ή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη γενετήσια διέγερση». ⁽¹⁴⁶⁾

Άρθρο 351^A

Ασέλγεια με ανήλικο έναντι αμοιβής ⁽¹⁴⁷⁾

1. Η ασελγής πράξη με ανήλικο που τελείται από ενήλικο με αμοιβή ή με άλλα υλικά ανταλλάγματα ή η ασελγής πράξη μεταξύ ανηλίκων που προκαλείται από ενήλικο με τον ίδιο τρόπο και τελείται ενώπιον αυτού ή άλλου ενηλίκου τιμωρείται ως εξής:

α) αν ο παθών δεν συμπλήρωσε τα δέκα έτη, με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων έως πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ,

β) αν ο παθών συμπλήρωσε τα δέκα, όχι όμως και τα δεκαπέντε έτη, με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή πενήντα χιλιάδων έως εκατό χιλιάδων ευρώ και

γ) αν συμπλήρωσε τα δεκαπέντε έτη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων έως πενήντα χιλιάδων ευρώ.

Κατά την επιμέτρηση της ποινής δεν εφαρμόζεται το άρθρο 83 στοιχείο εε

2. Η κατά συνήθεια τέλεση της πράξης από τον ενήλικο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο συνιστά επιβαρυντική περίπτωση.

3. Αν η πράξη της πρώτης παραγράφου είχε ως αποτέλεσμα το θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται ισόβια κάθειρξη.

(Στη συνέχεια στο Μέρος Β' άρθρα 12 και 13 ο Ν.3064/2002 ορίζει τα εξής :

ΜΕΡΟΣ Β'

Αρωγή θυμάτων

Άρθρο 12 - 1. Στα θύματα των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 323, 323Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα

146

(Σχετικά με τα εγκλήματα των άρθρων 348Α, 349 και 351, το άρθρ. 11 παρ. 6 του Ν. 3064/2002- ΦΕΚ 248, τ. Α') ορίζει τα εξής:

6. Η έκδοση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 348Α, 349 και 351 του Ποινικού Κώδικα που τελέστηκε σε κατάσταση ή επιχείρηση γνωστοποιείται, με μέριμνα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας μέσα σε ένα μήνα από τη δημοσίευσή της. Ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση της απόφασης να αφαιρέσει την άδεια λειτουργίας του καταστήματος ή της επιχείρησης, όπου τελέστηκε το αδίκημα, για χρονικό διάστημα ενός μέχρι τριών ετών, μπορεί δε, συνεκτιμώντας και τις λοιπές περιστάσεις, να επιβάλει την οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας ή, αν τέτοια άδεια δεν προβλέπεται από το νόμο, απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του καταστήματος ή της επιχείρησης. Μέχρι εκδόσεως της τελεσίδικης απόφασης, απαγόρευση λειτουργίας μπορεί προσωρινά να επιβληθεί υπό τις παραπάνω προϋποθέσεις και με την ίδια διαδικασία αμέσως μετά την άσκηση ποινικής δίωξης.

147

Το άρθρ. 351Α προστ. με το άρθρ. 9 του Ν. 3064 της 11/15.10.2002 (ΦΕΚ 248, τ. Α')

παρέχεται προστασία, η οποία αφορά ιδίως την προστασία της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας τους, αν υφίσταται σοβαρός κίνδυνος για τα αγαθά αυτά. Επίσης παρέχεται, για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται αναγκαίο, αρωγή για τη στέγαση, τη διατροφή, τη διαβίωση, την περίθαλψη και την ψυχολογική στήριξή τους, καθώς και για την εξασφάλιση νομικού παραστάτη και διερμηνέα. Για τους ανήλικους λαμβάνεται μέριμνα για την ένταξή τους σε προγράμματα σχετικά με την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτισή τους.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υγείας και Πρόνοιας, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, καθορίζονται οι φορείς, τα μέσα και ο τρόπος παροχής της ως άνω προστασίας, αρωγής και μέριμνας, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

2. Για τα θύματα των πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, που είναι αλλοδαποί και βρίσκονται παράνομα στη χώρα, με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου, είναι δυνατόν να αναστέλλεται η απέλαση με διάταξη του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και έγκριση του Εισαγγελέα Εφετών μέχρι να εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση στην ποινική δίκη κατά του υπαίτιου.

3. Οι λεπτομέρειες σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων της απέλασης κατά την προηγούμενη παράγραφο ρυθμίζονται με την απόφαση της παραγράφου 8 του άρθρου 44του Ν. 2910/2001.

Επαναπατρισμός

Άρθρο 13 - Οι αλλοδαποί που βρίσκονται παράνομα στη χώρα και είναι θύματα των προβλεπόμενων στα άρθρα 323, 323Α, 349, 351 και 351Α του Ποινικού Κώδικα εγκλημάτων, επαναπατρίζονται χωρίς να θίγεται η αξιοπρέπειά τους με ασφαλή τρόπο. Αν το θύμα είναι ανήλικος, για τον επαναπατρισμό του απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου Εισαγγελέα Ανηλίκων, ύστερα από έκθεση του Επιμελητή Ανηλίκων.

Άρθρο 352

Μέτρα ασφαλείας

Στις περιπτώσεις των άρθρων 347 παρ.2, 348, 349, 350 και 351 εφαρμόζονται και οι σχετικές με τον όικο εργασίας και τους περιορισμούς διαμονής διατάξεις των άρθρων 72, 73 και 74.

Άρθρο 352 Α ⁽¹⁴⁸⁾

Ψυχοδιαγνωστική εξέταση και θεραπεία του δράστη και του θύματος εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής

1. Όταν το θύμα είναι ανήλικο, ο ύποπτος ή κατηγορούμενος για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, του κεφαλαίου 19 του Ποινικού Κώδικα, υποβάλλεται σε διαγνωστική εξέταση της ψυχογενετήσιας κατάστασής του. Η εξέταση αυτή διατάσσεται μόνον εφόσον συναινεί ο καθ' ου αφορά αυτή κατά την προδικασία από τον αρμόδιο εισαγγελέα ή, αν διενεργείται τακτική ανάκριση, από τον αρμόδιο ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το δικαστήριο.

2. Αν κάποιος καταδικασθεί για έγκλημα που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, το δικαστήριο υπό την προϋπόθεση της παραγράφου 1 μπορεί να διατάξει και την παρακολούθηση προγράμματος ψυχογενετήσιας θεραπείας του, η οποία εκτελείται κατά το χρόνο έκτισης της ποινής ή ανεξάρτητα από αυτήν.

3. Σε ειδική εξέταση της ψυχικής και σωματικής κατάστασης του υποβάλλεται και το ανήλικο θύμα των πράξεων της παραγράφου 1, προκειμένου να κριθεί αν έχει ανάγκη θεραπείας. Η θεραπεία του ανηλίκου θύματος διατάσσεται κατά την προδικασία από τον αρμόδιο εισαγγελέα ή, αν διενεργείται τακτική ανάκριση, από τον αρμόδιο ανακριτή και κατά την κύρια διαδικασία από το δικαστήριο.

4. Αν κριθεί αναγκαίο για την προστασία του ανηλίκου θύματος, ο εισαγγελέας, ο ανακριτής ή το δικαστήριο διατάσσει την απομάκρυνση του δράστη από το περιβάλλον του θύματος ή την απομάκρυνση του θύματος και την προσωρινή διαμονή του σε προστατευμένο περιβάλλον, καθώς και την απαγόρευση της μεταξύ δράστη και θύματος επικοινωνίας.

5. Με διάταγμα, που θα εκδοθεί κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός έξι μηνών από την έκδοση του παρόντος νόμου, θα καθορισθούν οι λεπτομέρειες της διαγνωστικής εξέτασης και της θεραπείας του θύματος και του υπόπτου ή του κατηγορουμένου.»

¹⁴⁸ Το άρθρο 352Α προστ. με το άρθρο δεύτερο του Ν.3625/2007

Άρθρο 352 Β ⁽¹⁴⁹⁾

«Προστασία της ιδιωτικής ζωής του ανήλικου θύματος

Όποιος, από την καταγγελία πράξης που υπάγεται στα εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας κα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής έως την έκδοση αμετάκλητης απόφασης, δημοσιοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο περιστατικά που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην αποκάλυψη της ταυτότητας του ανήλικου θύματος, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.»

Άρθρο 353

Πρόκληση σκανδάλου με ακόλαστες πράξεις

1. Όποιος δημόσια επιχειρεί ακόλαστη πράξη και προκαλεί μ' αυτήν σκάνδαλο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
2. Όποιος εν γνώσει προσβάλλει βάνουσα την αιδω αλλου με ακόλαστη πράξη που ενεργείται ενώπιον του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή. Αν η πράξη του προηγούμενου εδαφίου ενεργείται ενώπιον προσώπου νεότερου των δεκαπέντε ετών τιμωρείται με φυλάκιση. Για την ποινική δίωξη των πράξεων αυτής της παραγράφου απαιτείται έγκληση. ⁽¹⁵⁰⁾

ΕΙΚΟΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΑΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Άρθρο 354

Διατάραξη της οικογενειακής τάξης

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο νοθεύει ή συγκαλύπτει την οικογενειακή τάξη κάποιου και ιδίως όποιος υποβάλλει τέκνο τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 355

Απάτη σχετικά με γάμο

Όποιος με απατηλά μέσα παραπείθει κάποιον να τελέσει γάμο άκυρο ή ακυρώσιμο, αν ο γάμος γι' αυτό τον λόγο κηρύχθηκε αμετάκλητα άκυρος τιμωρείται με φυλάκιση. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 356

Διγαμία

1. Ο σύζυγος που τέλεσε νέο γάμο πριν αμετακλήτως διαλυθεί ή ακυρωθεί ο προηγούμενος γάμος του, καθώς επίσης και εκείνος που συνάπτει μαζί του νέο γάμο εν γνώσει ότι υπάρχει γάμος που δεν λύθηκε ή δεν ακυρώθηκε, τιμωρείται με φυλάκιση.

¹⁴⁹ Το άρθρ. 352 Β προστ. με το άρθρ. δεύτερο παρ. 12 του Ν.3625/2007

¹⁵⁰ Η παρ. 2 του άρθρ. 353 αντικ., ως άνω, από το άρθρο 1 Ο του Ν. 3064/2002 - ΦΕΚ 248, τ.Α'

2. Η παραγραφή της πράξης αρχίζει αφ' ότου ο ένας από τους δύο γάμους λύθηκε ή κηρύχθηκε άκυρος.

Άρθρο 357

Μοιχεία

(Καταργήθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1272/1982).

Άρθρο 358

Παραβίαση της υποχρέωσης για διατροφή

Όποιος κακόβουλα παραβιάζει την υποχρέωση διατροφής που του την έχει επιβάλει ο νόμος και έχει αναγνωρίσει, έστω και προσωρινά, το δικαστήριο, με τρόπο τέτοιο ώστε ο δικαιούχος να υποστεί στερήσεις ή να αναγκαστεί να δεχτεί βοήθεια άλλων, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.

Άρθρο 359

Εγκατάλειψη εγκύου

Όποιος εγκαταλείπει σε απορία ή με άλλο τρόπο αβοήθητη μια γυναίκα που έμεινε απ' αυτόν έγκυο κι που λόγω της εγκυμοσύνης ή του τοκετού δε μπορεί να φροντίσει τον εαυτό της τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 360

Παραμέληση της εποπτείας ανηλίκου

1. Όποιος, ενώ έχει υποχρέωση εποπτείας ανηλίκου νεότερου από δεκαοκτώ ετών παραλείπει να τον παρεμποδίσει από την τέλεση αξιόποινης πράξης ή από το να επιδιδεται στην πορνεία, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους, αν δεν συντρέχει περίπτωση να τιμωρηθεί αυστηρότερα με άλλη διάταξη». ⁽¹⁵¹⁾

2. Όποιος από αμέλεια γίνεται υπαίτιος της παράλειψης της προηγούμενης παραγράφου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.

3. Η ποινή της παρ. 1 επιτείνεται σε φυλάκιση μέχρι δύο ετών και της παρ. 2 σε φυλάκιση μέχρι έξι μηνών, αν υπαίτιοι της παράλειψης έγιναν γονείς, επίτροποι ή κηδεμόνες υπό την υπεύθυνη επιμέλεια των οποίων έχει τεθεί ο ανήλικος σύμφωνα με το άρθρο 122 αυτού του Κώδικα.

4: Αν η πράξη που τέλεσε ο ανήλικος είναι πταίσμα, το δικαστήριο μπορεί να απαλλάξει από κάθε ποινή τον υπαίτιο της παράλειψης των παρ.1-3.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Άρθρο 361

Εξύβριση

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις της δυσφήμισης (άρθρα 362 και 363), προσβάλλει την τιμή άλλου με λόγο ή με έργο ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της φυλάκισης.

¹⁵¹ Η παρ. 1 αντικ., ως άνω, από το άρθρ. 2 παρ. 6 του Ν.3189 της 20/21.1 0.2003-ΦΕΚ 243, τ.Α'

2. Όταν η προσβολή της τιμής δεν είναι ιδιαίτερα βαριά αν ληφθούν υπόψη οι περιστάσεις και το πρόσωπο του ατόμου που προσβλήθηκε, ο υπαίτιος τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο.

3. Η διάταξη της παρ.3 του άρθρου 308 έχει και σ' αυτή την περίπτωση εφαρμογή.

Άρθρο 361^A

Απρόκλητη έμπρακτη εξύβριση

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται η έμπρακτη εξύβριση (άρθρο 361 παρ.1), αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Αν στην πράξη της προηγούμενης παραγράφου συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

Άρθρο 362

Δυσφήμιση

Όποιος με οποιονδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ισχυρίζεται ή διαδίδει για κάποιον άλλον γεγονός που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή φυλάκισης.

Άρθρο 363

Συκοφαντική δυσφήμιση

Αν στην περίπτωση του άρθρου 362, το γεγονός είναι ψευδές και ο υπαίτιος γνώριζε ότι αυτό είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών· μαζί με τη φυλάκιση μπορεί να επιβληθεί και χρηματική ποινή. Μπορεί επίσης να επιβληθεί και στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων κατά το άρθρο 63.

Άρθρο 364

Δυσφήμιση ανώνυμης εταιρείας

1. Όποιος ισχυρίζεται με οποιοδήποτε τρόπο ενώπιον τρίτου ή διαδίδει για ανώνυμη εταιρεία ορισμένο γεγονός που είναι σχετικό με τις επιχειρήσεις, την οικονομική κατάσταση ή γενικά τις εργασίες της ή με τα πρόσωπα που τη διοικούν ή την διευθύνουν και που μπορεί να βλάψει την εμπιστοσύνη του κοινού στην εταιρεία και γενικά στις επιχειρήσεις της, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή.

2. Δεν τιμωρείται ο κατηγορούμενος αν αποδείξει την αλήθεια του γεγονότος που ισχυρίστηκε ή διέδωσε.

3. Αν ο κατηγορούμενος γνώριζε ότι το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε είναι ψευδές τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 365

Προσβολή της μνήμης νεκρού

Όποιος προσβάλλει τη μνήμη νεκρού με βάνυση ή κακόβουλη εξύβριση ή με συκοφαντική δυσφήμιση (άρθρ. 363) τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

Άρθρο 366

Γενικές διατάξεις

1. Αν το γεγονός του άρθ. 362 είναι αληθινό, η πράξη μένει ατιμώρητη. Η απόδειξη όμως της αλήθειας του γεγονότος απαγορεύεται όταν αυτό αφορά αποκλειστικά σχέσεις του οικογενειακού ή του ιδιωτικού βίου που δεν θίγουν το δημόσιο συμφέρον και ο ισχυρισμός ή η διάδοση έγιναν κακόβουλα.
2. Αν στις περιπτώσεις των άρθρων 362, 363, 364 και 365 το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος είναι πράξη αξιόποινη για την οποία ασκήθηκε δικαστική δίωξη αναστέλλεται η δίκη για τη δυσφήμιση έως το τέλος της ποινικής δίωξης· θεωρείται αποδεδειγμένο ότι το γεγονός που αφορά τη δυσφήμιση είναι αληθινό αν η απόφαση είναι καταδικαστική και ψευδές αν η απόφαση είναι αθωωτική και στηρίζεται στο ότι δεν αποδείχθηκε ότι το πρόσωπο που είχε δυσφημιστεί τέλεσε την αξιόποινη πράξη.
3. Η απόδειξη της αλήθειας του γεγονότος που αφορά τη δυσφήμιση δεν αποκλείει την τιμωρία για εξύβριση αν από το τρόπο που εκδηλώθηκε ή από τις περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η δυσφήμιση προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Άρθρο 367

1. Δεν αποτελούν άδικη πράξη: **α)** οι δυσμενείς κρίσεις για επιστημονικές, καλλιτεχνικές ή επαγγελματικές εργασίες· **β)** οι δυσμενείς εκφράσεις που περιέχονται σε έγγραφο δημόσιας αρχής για αντικείμενα που ανάγονται στο κύκλο της υπηρεσίας της, καθώς και **γ)** οι εκδηλώσεις που γίνονται για την εκτέλεση νόμιμων καθηκόντων, την άσκηση νόμιμης εξουσίας ή για τη διαφύλαξη (προστασία) δικαιώματος ή απ'άλλο δικαιολογημένο ενδιαφέρον ή **δ)** σε ανάλογες περιπτώσεις.
2. Η προηγούμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται: **α)** όταν οι παραπάνω κρίσεις και εκδηλώσεις περιέχουν τα συστατικά στοιχεία της πράξης του άρθρου 363 καθώς και **β)** όταν από τον τρόπο της εκδήλωσης ή από της περιστάσεις υπό τις οποίες τελέστηκε η πράξη, προκύπτει σκοπός εξύβρισης.

Άρθρο 368

Έγκληση

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 361, 362, 363, 364 και 365 η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.
«Αν ο παθών είναι αστυνομικός, λιμενικός, πυροσβεστικός και υγειονομικός υπάλληλος και η πράξη συνέβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του από πρόσωπο που ενήργησε με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά αυτού, η ποινική δίωξη στην περίπτωση του άρθρου 361 ασκείται αυτεπάγγελα.»⁽¹⁵²⁾
2. Στην περίπτωση του άρθ.365 δικαίωμα να υποβάλλουν έγκληση έχουν ο σύζυγος που έζησε και τα παιδιά του νεκρού, και αν αυτοί δεν υπάρχουν, οι γονείς και οι αδελφοί του. Στην περίπτωση του άρθ. 364, δικαίωμα να υποβάλει έγκληση έχει το διοικητικό συμβούλιο και όποιος άλλος έχει ουσιώδες έννομο συμφέρον.
3. Αν ο παθών είναι δημόσιος υπάλληλος και η πράξη συνέβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της έχουν επίσης δικαίωμα να υποβάλουν έγκληση η προϊσταμένη του αρχή και ο αρμόδιος υπουργός.

¹⁵² Το εντός «» εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 26 παρ.3 του Ν.3772/2009.

Άρθρο 369

Δημοσίευση της απόφασης

1. Η παρ.3 του άρθρου 229 έχει εφαρμογή και στις περιπτώσεις των άρθρων 361, 362, 363, 364 και 365 υπέρ εκείνου που υπέβαλε την έγκληση· η προθεσμία για τη δημοσίευση της απόφασης αρχίζει από την επίδοσή της σ' αυτόν. Αν η πράξη τελέστηκε με δημοσίευμα στον τύπο, η δημοσίευση πρέπει να γίνει με την καταχώρηση σε εφημερίδα τουλάχιστον του σκεπτικού και του διατακτικού της απόφασης.
2. Ο εκδότης της εφημερίδας ή του περιοδικού όπου καταχωρίστηκε το δημοσίευμα που προκάλεσε την καταδίκη, οφείλει να καταχωρήσει στο έντυπό του ολόκληρη την απόφαση μέσα σε οκτώ ημέρες αφότου του επιδόθηκε στην ίδια θέση και με τα ίδια στοιχεία, όπως καταχωρίστηκε και το υβριστικό δημοσίευμα· αλλιώς υποβάλλεται σε φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή σε χρηματική ποινή.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ

Άρθρο 370

Παραβίαση του απορρήτου των επιστολών

1. Όποιος αθέμιτα και με σκοπό να λάβει γνώση του περιεχομένου τους ανοίγει κλειστή επιστολή ή άλλο κλειστό έγγραφο ή παραβιάζει τον κλειστό χώρο στον οποίο είναι φυλαγμένα ή με οποιονδήποτε τρόπο εισχωρεί σε ξένα απόρρητα διαβάζοντας ή αντιγράφοντας ή αποτυπώνοντας με άλλο τρόπο επιστολή ή άλλο έγγραφο τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
2. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση.

Άρθρο 370Α

Παραβίαση του απορρήτου των τηλεφωνημάτων και της προφορικής συνομιλίας ⁽¹⁵³⁾

1. Όποιος αθέμιτα παγιδεύει ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο παρεμβαίνει σε συσκευή, σύνδεση ή δίκτυο παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας ή σε σύστημα υλικού ή λογισμικού, που χρησιμοποιείται για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών, με σκοπό ο ίδιος ή άλλος να πληροφορηθεί ή να αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο τηλεφωνικής συνδιάλεξης μεταξύ τρίτων ή τα στοιχεία της θέσης και κίνησης της εν λόγω επικοινωνίας, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της τηλεφωνικής επικοινωνίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.
2. Όποιος αθέμιτα παρακολουθεί με ειδικά τεχνικά μέσα ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα προφορική συνομιλία μεταξύ τρίτων ή αποτυπώνει σε υλικό φορέα μη δημόσια πράξη άλλου, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη του προηγούμενου εδαφίου και όταν ο δράστης αποτυπώσει σε υλικό φορέα το περιεχόμενο της συνομιλίας του με άλλον χωρίς τη ρητή συναίνεση του τελευταίου.

¹⁵³ Το άρθρο 370Α, προστεθέν με το άρθρο 1 του Ν. 1291/1982 και αντικαταστάθην από το άρθρο 33 παρ. 7 του Ν. 2172/1993, αντικαταστάθηκε εκ νέου, από το άρθρ. 6 παρ. 8 του ν. 3090 της 24/24.12.2002 - ΦΕΚ329, Τ. Α' και αντικαταστάθηκε εκ νέου ως άνω με το άρθρο 10 του Ν. 3674/2008.

3. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος κάνει χρήση της πληροφορίας ή του υλικού φορέα επί του οποίου αυτή έχει αποτυπωθεί με τους τρόπους που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 αυτού του άρθρου.

4. Αν ο δράστης των πράξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου είναι πάροχος υπηρεσιών τηλεφωνίας ή νόμιμος εκπρόσωπος αυτού ή μέλος της διοίκησης ή υπεύθυνος διασφάλισης του απορρήτου ή εργαζόμενος ή συνεργάτης του παρόχου ή ενεργεί ιδιωτικές έρευνες ή τελεί τις πράξεις αυτές κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή απέβλεπε στην είσπραξη αμοιβής, επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και χρηματική ποινή από πενήντα πέντε χιλιάδες (55.000) μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

5. Αν οι πράξεις των παραγράφων 1 και 3 αυτού του άρθρου συνεπάγονται παραβίαση στρατιωτικού ή διπλωματικού απορρήτου ή αφορούν απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους ή την ασφάλεια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, τιμωρούνται κατά τα άρθρα 146 και 147 του Ποινικού Κώδικα."

Άρθρο 370B ⁽¹⁵⁴⁾

1. Όποιος αθέμιτα αντιγράφει, αποτυπώνει, χρησιμοποιεί, αποκαλύπτει σε τρίτον ή οπωσδήποτε παραβιάζει στοιχεία ή προγράμματα υπολογιστών, τα οποία συνιστούν κρατικά, επιστημονικά ή επαγγελματικά απόρρητα ή απόρρητα επιχείρησης του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Ως απόρρητα θεωρούνται και εκείνα που ο νόμιμος κάτοχός τους, από δικαιολογημένο ενδιαφέρον τα μεταχειρίζεται ως απόρρητα, ιδίως όταν έχει λάβει μέτρα για να παρεμποδίζονται τρίτοι να λάβουν γνώση τους.

2. Αν ο δράστης είναι στην υπηρεσία του κατόχου των στοιχείων, καθώς και αν το απόρρητο είναι ιδιαίτερα μεγάλης οικονομικής σημασίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

3. Αν πρόκειται για στρατιωτικό ή διπλωματικό απόρρητο ή για απόρρητο που αναφέρεται στην ασφάλεια του κράτους, η κατά την παράγραφο 1 πράξη τιμωρείται κατά τα άρθρα 146 και 147.

4. Οι πράξεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 διώκονται ύστερα από έγκληση».

Άρθρο 370Γ

1. Όποιος χωρίς δικαίωμα αντιγράφει ή χρησιμοποιεί προγράμματα υπολογιστών, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μήνες και με χρηματική ποινή εκατό χιλιάδων [290,00€] έως δύο εκατομμυρίων δραχμών [5.900,00€].

2. Όποιος αποκτά πρόσβαση σε στοιχεία που έχουν εισαχθεί σε υπολογιστή ή σε περιφερειακή μνήμη υπολογιστή ή μεταδίδονται με συστήματα τηλεπικοινωνιών, εφόσον οι πράξεις αυτές έγιναν χωρίς δικαίωμα ιδίως με παραβίαση απαγορεύσεων ή μέτρων ασφαλείας που είχε λάβει ο νόμιμος κάτοχός τους, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι τρεις μήνες ή με χρηματική ποινή τουλάχιστον δέκα χιλιάδων δραχμών [29,00€]. Αν η πράξη αναφέρεται στις διεθνείς σχέσεις ή την ασφάλεια του κράτους, τιμωρείται κατά το άρθρο 148.

3. Αν ο δράστης είναι στην υπηρεσία του νόμιμου κατόχου των στοιχείων, η πράξη της προηγούμενης παραγ. τιμωρείται μόνο αν απαγορεύεται ρητά από εσωτερικό κανονισμό ή από έγγραφη απόφαση του κατόχου ή αρμοδίου υπαλλήλου του.

4. Οι πράξεις των παραγράφων 1 έως 3 διώκονται ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 370Δ

(Καταργήθηκε με το άρθρο 33 παρ.9 εδ. β' του ν. 2172/93).

¹⁵⁴ Το άρθρο 370B προστέθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 1805 της 26/31.8.1988 - ΦΕΚ 199, τ.Α'

Άρθρο 371

Παραβίαση επαγγελματικής εχεμύθειας

1. Κληρικοί, δικηγόροι και κάθε είδους νομικοί παραστάτες, συμβολαιογράφοι, γιατροί, μαίες, νοσοκόμοι, φαρμακοποιοί και άλλοι στους οποίους κάποιοι εμπιστεύονται συνήθως λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους, ιδιωτικά απόρρητα, καθώς και οι βοηθοί των προσώπων αυτών, τιμωρούνται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους αν φανερώσουν ιδιωτικά απόρρητα που τους τα εμπιστεύτηκαν ή που τα έμαθαν λόγω του επαγγέλματός τους ή της ιδιότητάς τους.
2. Όμοια τιμωρείται όποιος, μετά το θάνατο ενός από τα πρόσωπα της παρ.1 και απ' αυτή την αιτία γίνεται κάτοχος εγγράφων ή σημειώσεων του νεκρού σχετικών με την άσκηση του επαγγέλματός του, ή της ιδιότητάς του και από αυτά φανερώνει ιδιωτικά απόρρητα.
3. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο με έγκληση.
4. Η πράξη δεν είναι άδικη και μένει ατιμώρητη αν ο υπαίτιος απέβλεπε στην εκπλήρωση καθήκοντός του ή στη διαφύλαξη έννομου ή για άλλο λόγο δικαιολογημένου ουσιώδους συμφέροντος δημοσίου ή του ίδιου ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορούσε να διαφυλαχθεί διαφορετικά.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Άρθρο 372

Κλοπή

1. Όποιος αφαιρεί ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα από την κατοχή άλλου με σκοπό να το ιδιοποιηθεί παράνομα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 3 μηνών και αν το αντικείμενο της κλοπής είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.
2. Κινητό πράγμα θεωρείται κατά τον Κώδικα και η ενέργεια του ηλεκτρισμού, του ατμού και κάθε άλλη ενέργεια.
3. Η διάταξη του άρθρου 72 σχετικά με την παραπομπή του υπαιτίου σε κατάσταση εργασίας εφαρμόζεται και εδώ.

Άρθρο 373

Ως υπαίτιος κλοπής τιμωρείται κι όποιος νεκροσυλήσει με τυμβωρυχία σκοπεύοντας να αποκτήσει παράνομα ο ίδιος ή τρίτος περιουσιακή ωφέλεια.

Άρθρο 374

Διακεκριμένες περιπτώσεις κλοπής

Η κλοπή τιμωρείται, με κάθειρξη μέχρι 10 ετών: **α)** αν από τόπο προορισμένων για θρησκευτική λατρεία αφαιρέθηκε πράγμα αφιερωμένο σ' αυτή· **β)** αν αφαιρέθηκε πράγμα επιστημονικής, καλλιτεχνικής, αρχαιολογικής ή ιστορικής σημασίας που βρισκόταν σε συλλογή εκτεθειμένη σε κοινή θέα ή σε δημόσιο οίκημα ή σε άλλο δημόσιο τόπο· **γ)** αν αφαιρέθηκε πράγμα που μεταφερόταν με οποιοδήποτε δημόσιο συγκοινωνιακό μέσο ή ήταν τοποθετημένο σε χώρο προορισμένο για εναπόθεση πραγμάτων προς μεταφορά ή παραλαβή ή μεταφερόταν από ταξιδιώτη· **δ)** αν η κλοπή τελέστηκε από δύο ή περισσότερους που είχαν ενωθεί για να διαπράττουν κλοπές ή ληστείες· **ε)** αν η πράξη τελέστηκε από πρόσωπο που διαπράττει κλοπές ή ληστείες κατ' επάγγελμα ή κατά

συνήθεια "ή αν η συνολική αξία των αντικειμένων της κλοπής υπερβαίνει το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών» [120.000,00€] ⁽¹⁵⁵⁾. ⁽¹⁵⁶⁾

Άρθρο 374^A

1. Όποιος αφαιρεί από την κατοχή άλλου ξένου μηχανοκίνητο μεταφορικό μέσο με αποκλειστικό σκοπό να το χρησιμοποιήσει για πολύ μικρό χρονικό διάστημα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. Η ποινική δίωξη γίνεται μόνο ύστερα από έγκληση.

3. «Η διάταξη του άρθρου 384 εφαρμόζεται και για το έγκλημα της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου, μαζί όμως με την απόδοση του πράγματος απαιτείται σε κάθε περίπτωση και η ολοκληρωτική ικανοποίηση του ζημιωθέντος». ⁽¹⁵⁷⁾

Άρθρο 375

Υπεξαίρεση

1. Όποιος ιδιοποιείται παρανόμως ξένο (ολικά ή εν μέρει) κινητό πράγμα που περιήλθε στην κατοχή του με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και, αυτό αντικείμενο της υπεξαίρεσης είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους.

«Αν η συνολική αξία υπερβαίνει το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών [120.000,00€] ⁽¹⁵⁸⁾, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών». ⁽¹⁵⁹⁾

2. Αν πρόκειται για αντικείμενο ιδιαίτερα μεγάλης αξίας που το έχουν εμπιστευθεί στον υπαίτιο λόγω ανάγκης ή λόγω της ιδιότητάς του ως εντολοδόχου, επιτρόπου ή κηδεμόνα του παθόντος ή ως μεσεγγυούχου ή διαχειριστή ξένης περιουσίας, ο υπαίτιος τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών»,

«Αν το συνολικό αντικείμενο της πράξης του προηγούμενου εδαφίου υπερβαίνει σε ποσό τα είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δραχμές [120.000,00€] ⁽¹⁶⁰⁾, τούτο συνιστά επιβαρυντική περίπτωση. ⁽¹⁶¹⁾

3. Με το ξένο πράγμα εξομοιώνεται και:

α) το τίμημα που έλαβε ο υπαίτιος για κινητό πράγμα που του το είχαν εμπιστευθεί για να το πουλήσει, καθώς και

β) το κινητό πράγμα που απέκτησε ο υπαίτιος με χρήματα ή με άλλο πράγμα που του είχαν εμπιστευθεί για να αγοράσει ή να ανταλλάξει αντίστοιχα το πράγμα που απέκτησε.

¹⁵⁵ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁵⁶ Η περιπτ. ε' συμπλ., ως άνω, από το άρθρο 14 παρ. 7 του Ν. 2721/1999 - ΦΕΚ 112, τ.Α'. Οι περιπτώσεις αυτές στ' και ζ' καταργήθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 8 του ν. 2408/96)

¹⁵⁷ Η παράγραφος 3 του άρθρου 374 Α του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹⁵⁸ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁵⁹ Το αμέσως παραπάνω μέσα σε εισαγ. εδάφ. προστέθηκε με το άρθρο 14 παρ. 3α του Ν. 2721/1999 - ΦΕΚ 112, τ. Α'

¹⁶⁰ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁶¹ Η παρ. 2 τίθεται ως αντικ. από το άρθρο 1 παρ. 9 του Ν. 2408/1996 (ΦΕΚ 104, Τ. Α') και συμπλ., ως άνω, με το άρθρο 14 παρ. 3β του Ν. 2721/1999 - ΦΕΚ 112,τ. Α'.

Άρθρο 376

Παρασιώπιση ανεύρεσης

Όποιος βρίσκει χαμένο πράγμα κι δεν αναγγέλλει την ανεύρεση μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες στις αρχές ή στο κοινό ή στο δικαιούχο τιμωρείται με χρηματική ποινή. Αν το αντικείμενο είναι ασήμαντης αξίας, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

Άρθρο 377

Κλοπές και υπεξαίρεσεις ευτελούς αξίας

1. Αν η κλοπή ή η υπεξαίρεση έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών. Αν όμως η πράξη τελέστηκε από ανάγκη για άμεση χρήση ή ανάλωση του αντικειμένου της κλοπής ή υπεξαίρεσης, το δικαστήριο μπορεί να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

2. Στις περιπτώσεις αυτού του άρθρου η ποινική δίωξη γίνεται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 378

Υφαιρέσεις

Κλοπή ή υπεξαίρεση που έγινε: **α)** μεταξύ συγγενών και αγχιστέων σε ευθεία γραμμή, θετών γονέων και θετών τέκνων, συζύγων και μνηστευμένων, αδελφών καθώς και των συζύγων και των μνηστήρων τους· **β)** από σύζυγο στην περιουσία που άφησε ο σύζυγός του· **γ)** εναντίον επιτρόπου ή επιμελητή του υπαίτιου, καθώς επίσης και σε βάρος προσώπου με το οποίο ο υπαίτιος ή συμμετοχος διατελεί σε σχέση εξάρτησης ή ζει στο ίδιο σπίτι, δίδεται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 379

Απόδοση του ιδιοποιημένου πράγματος ⁽¹⁶²⁾

~~1. Το αξιόποινο της κλοπής και της υπεξαίρεσης εξαλείφεται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν ακόμη εξετασθεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές, απέδωσε χωρίς παράνομη βλάβη κάποιου τρίτου το πράγμα ή ικανοποίησε εντελώς τον ζημιωμένο. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.~~

~~2. Ο υπαίτιος της πράξης της υπεξαίρεσης, εφόσον η πράξη αυτή δεν τιμωρείται σε βαθμό κακουργήματος, απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν ικανοποίησε εντελώς τον ζημιωθέντα με τη θέλησή του, μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου με την καταβολή του κεφαλαίου, των τόκων υπερημερίας και των δικαστικών εξόδων που έχουν εκκαθαριστεί και δηλώσει τούτο ο παθών ή οι κληρονόμοι του. ⁽¹⁶³⁾~~

Άρθρο 380

Ληστεία

1. Όποιος με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής αφαιρεί από άλλον ξένο (ολικό ή εν μέρει) κινητό πράγμα ή τον εξαναγκάζει να του το παραδώσει για να το ιδιοποιηθεί παρανόμως, τιμωρείται με κάθειρξη.

¹⁶² Το άρθρο 379 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹⁶³ Η παρ. 2 προστ. με το άρθρο 14 παρ. 1 εδαφ. 1.3 του Ν. 2721/1999 - ΦΕΚ 112, τ.Α'

2. Αν από την πράξη προήλθε θάνατος κάποιου πρόσωπου ή βαριά σωματική βλάβη (άρ.310) ή αν η πράξη εκτελέστηκε με ιδιαίτερη σκληρότητα εναντίον προσώπου, επιβάλλεται θάνατος ή ισόβια κάθειρξη.

«Εάν ο υπαίτιος της πράξεως αυτής ενήργησε με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου του τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.» ⁽¹⁶⁴⁾

3. Οι ίδιες ποινές (παρ.1,2) επιβάλλονται σ' εκείνον που καταλήφθηκε επ' αυτοφώρω να κλέβει και μεταχειρίζεται σωματική βία εναντίον προσώπου ή απειλές ενωμένες με επικειμένων κίνδυνο σώματος ή ζωής για να διατηρήσει το κλοπιμαίο.

Άρθρο 381

Φθορά ξένης ιδιοκτησίας

1. Όποιος με πρόθεση καταστρέφει ή βλάπτει ξένο (ολικά ή εν μέρει) πράγμα ή με άλλον τρόπο καθιστά ανέφικτη τη χρήση του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

2. «Αν η φθορά έχει αντικείμενο πράγμα ευτελούς αξίας ή η ζημία που προξενήθηκε από τη φθορά είναι ελαφρά, ο υπαίτιος τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ» ⁽¹⁶⁵⁾

Άρθρο 382

Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών τιμωρείται η φθορά ξένης ιδιοκτησίας της πρώτης παραγράφου του άρθρου 381, αν έγινε χωρίς πρόκληση από τον παθόντα.

2. Με την ποινή της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο δράστης, αν το αντικείμενο της πράξης που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 381: **α)** είναι πράγμα που χρησιμεύει για κοινό όφελος· **β)** είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας· **γ)** η φθορά έγινε με φωτιά ή με κάποιο από τα μέσα που προβλέπει το άρθρο 270.

3. Αν στην πράξη της πρώτης παραγρ. συμμετείχαν δύο ή περισσότεροι ή συντρέχει και μία από τις περιπτώσεις της δεύτερης παραγράφου, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.

4. Όποιος προκαλεί κατά τους όρους του προηγούμενου άρθρου φθορά ή βλάβη αρχαιολογικού ή καλλιτεχνικού ή ιστορικού μνημείου ή αντικειμένου τοποθετημένου σε δημόσιο χώρο τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

5. Ο υπαίτιος των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, αν ενήργησε με καλυμμένα ή αλλοιωμένα τα χαρακτηριστικά του προσώπου του. Στην περίπτωση αυτή δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 383 του παρόντος.» ⁽¹⁶⁶⁾

Άρθρο 383

Γενικές διατάξεις

Στις περιπτώσεις των άρθρων 381 και 382 παρ.2 στοιχ. β' η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση του παθόντος.

¹⁶⁴ Το εντός «» εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 25 παρ. 4 του Ν.3772/2009

¹⁶⁵ Η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 381 του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ.3ε του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁶⁶ Η παρ. 5 προστέθηκε με το άρθρο 25 του Ν.3772/2009

Άρθρο 384

Ικανοποίηση του παθόντος ⁽¹⁶⁷⁾

1. Το αξιόποινο των εγκλημάτων των άρθρων 372-374, 375-377, 381 και 382 εξαλείφεται, αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές αποδώσει χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου το πράγμα ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα. Η μερική μόνο απόδοση ή ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

2. Εάν ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 μέχρι την άσκηση της ποινικής δίωξης, χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου αποδώσει το πράγμα και δηλώσει ο παθών ή οι κληρονόμοι του ότι δεν έχουν άλλη αξίωση από την πράξη ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, δεν κινείται ποινική δίωξη και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

3. Ο υπαίτιος των πλημμελημάτων, που προβλέπονται στα άρθρα 372, 373, 375-377, 381 και 382 απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν, μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, αποδώσει το πράγμα και δηλώσει ο παθών ή οι κληρονόμοι του ότι δεν έχουν άλλη αξίωση από την πράξη ή ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας.

4. Στην απόπειρα των πράξεων της παραγράφου 1 αρκεί δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του ότι έχουν ικανοποιηθεί.

5. Η δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του ότι ικανοποιήθηκαν εντελώς ισχύει για όλους τους συμμετόχους, εκτός από εκείνους που δηλώνουν ότι δεν την αποδέχονται.».

Άρθρο 384^A

Καταστολή φθορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα ⁽¹⁶⁸⁾

~~Όποιος δημόσια ή μέσα σε καταστήματα ή σε κέντρα ή σε άλλους τόπους διασκέδασης προστιούς στο κοινό όπου προσφέρονται κάθε είδους εδέσματα ή ποτά, προκαλεί ή διεγείρει με οποιονδήποτε τρόπο το κοινό αίσθημα, καταστρέφοντας ή βλάπτοντας ή με άλλο τρόπο καθιστώντας ανέφικτη τη χρήση κινητών πραγμάτων (ξένων ή όχι) έστω και με τη συναίνεση ή την ανοχή του κυρίου ή κατόχου τους ή των υπευθύνων του καταστήματος ή του κέντρου, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.~~

ΕΙΚΟΣΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 385

Εκβίαση

1. Όποιος εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 380, με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος, εξαναγκάζει κάποιον με βία ή με απειλή σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή από την οποία επέρχεται ζημιά στην περιουσία του εξαναγκαζόμενου ή

¹⁶⁷ Το άρθρο 384 τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ.1 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹⁶⁸ Το άρθρο 384 Α του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

άλλου τιμωρείται: **α)** σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 380, παράγρ. 1 και 2, αν η πράξη τελέστηκε με σωματική βία εναντίον προσώπου ή με απειλές ενωμένες με επικείμενο κίνδυνο σώματος ή ζωής· **β)** αν ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε βία ή απειλή βλάβης της επιχείρησης του επαγγέλματος, του λειτουργήματός του, ή άλλης δραστηριότητας που ασκεί ο εξαναγκαζόμενος ή άλλος ή προσφέρθηκε να παρέχει ή παρέχει προστασία για την αποτροπή πρόκλησης τέτοιας βλάβης από τρίτον τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και δεν επιτρέπεται μετατροπή ή αναστολή της ποινής. Αν τις παραπάνω πράξεις τέλεσε πρόσωπο που διαπράττει τέτοιες πράξεις κατά συνήθεια ή κατ' επάγγελμα, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών· **γ)** σε κάθε άλλη περίπτωση τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.⁽¹⁶⁹⁾

2. Οι διατάξεις του άρθρου 72 για το κατάστημα εργασίας εφαρμόζονται και εδώ.

Άρθρο 386

Απάτη

1. Όποιος με σκοπό να αποκομίσει ο ίδιος ή άλλος παράνομο περιουσιακό όφελος βλάπτει ξένη περιουσία πείθοντας κάποιον σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή με την εν γνώσει παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή την αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση αληθινών γεγονότων τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών· και αν η ζημιά που προξενήθηκε είναι ιδιαίτερα μεγάλη, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 72 για το κατάστημα εργασίας εφαρμόζονται και εδώ.

3. Επιβάλλεται κάθειρξη μέχρι δέκα ετών: **α)** αν ο υπαίτιος διαπράττει απάτες κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια και το συνολικό όφελος ή η συνολική ζημία υπερβαίνουν το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών [30.000,00€]⁽¹⁷⁰⁾ ή **β)** αν το περιουσιακό όφελος ή η προξενηθείσα ζημία υπερβαίνει συνολικά το ποσό των είκοσι πέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών. [120.000,00€]^{(171) (172)}

Άρθρο 386^A

Απάτη με υπολογιστή

Όποιος, με σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλο παράνομο περιουσιακό όφελος, βλάπτει ξένη περιουσία, επηρεάζοντας τα στοιχεία υπολογιστή είτε με μη ορθή διαμόρφωση του προγράμματος είτε με επέμβαση κατά την εφαρμογή του είτε με χρησιμοποίηση μη ορθών ή ελλιπών στοιχείων είτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, τιμωρείται με τις ποινές του προηγούμενου άρθρου. Περιουσιακή βλάβη υφίσταται και αν τα πρόσωπα που την υπέστησαν είναι άδεια. Για την εκτίμηση του ύψους της ζημιάς είναι αδιάφορο αν παθόντες είναι ένα ή περισσότερα πρόσωπα.

Άρθρο 387

Απάτη ευτελούς αξίας

Αν η ζημία που προξενήθηκε από την απάτη είναι ευτελούς αξίας, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 377.

¹⁶⁹ Από το εδάφ. Β' αφαιρέθηκε φράση « ή αν από τις περιστάσεις αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος », με το άρθρο 1 παρ. 10 του Ν 2408 της 31-5/4-6-1996 -ΦΕΚ 104 τ. Α'

¹⁷⁰ Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁷¹ Το ποσό των εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.1 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁷² Η παρ. 3 αντικ., ως άνω από το άρθρο 14 παρ. 4 του Ν 2721/1999 ΦΕΚ-112 τ.Α'

Άρθρο 388

Απάτη σχετική με τις ασφάλειες

1. Όποιος με το σκοπό να εισπράξει ο ίδιος ή κάποιος άλλος το ποσό για το οποίο έχει ασφαλιστεί ένα αντικείμενο κινητό ή ακίνητο, επιφέρει την πραγμάτωση του κινδύνου για τον οποίο έχει γίνει η ασφάλεια τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών.
2. Στην ίδια ποινή υπόκειται όποιος για τον παραπάνω σκοπό προξενεί στον εαυτό του σωματική βλάβη ή επιτείνει τις συνέπειες σωματικής βλάβης που επήλθε από ατύχημα.

Άρθρο 389

Απατηλή πρόκληση βλάβης

1. Όποιος με πρόθεση βλάπτει παράνομα ξένη περιουσία πείθοντας κάποιο με την εν γνώσει του παράσταση ψευδών γεγονότων σαν αληθινών ή με αθέμιτη απόκρυψη ή παρασιώπηση των αληθινών σε πράξη, παράλειψη ή ανοχή τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.
2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 390

Απιστία

Όποιος με γνώση ζημιώνει την περιουσία του άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη), τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών.⁽¹⁷³⁾

Αν η περιουσιακή ζημιά υπερβαίνει το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (30.000)⁽¹⁷⁴⁾ ευρώ, ο δράστης τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

Άρθρο 391

Αποφυγή πληρωμής εισιτηρίου⁽¹⁷⁵⁾

Όποιος χρησιμοποιεί μέσο δημόσιας συγκοινωνίας που προορίζεται για κοινή χρήση χωρίς να καταβάλλει το αντίτιμο εισιτηρίου οποιασδήποτε μορφής, τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο. Η ποινική δίωξη ασκείται μετά από έγκληση.»

Άρθρο 392

Δόλια αποφυγή παροχών

1. Όποιος με την πρόθεση να μην καταβάλει αντίτιμο παίρνει για άμεση κατανάλωση τρόφιμα ή ποτά ή δέχεται την παροχή καταλύματος ή υπηρεσιών, των οποίων το αντίτιμο είναι άμεσα πληρωτέο κατά τις συνήθειες των συναλλαγών, τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι τριών μηνών.
2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

¹⁷³ Τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 §2 του ν. 2172/1993 και ακολούθως ως άνω με το άρθρο 15 του Ν. 3242/2004

¹⁷⁴ Το ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ αναπροσαρμόζεται στο ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ αναπροσαρμόστηκε με το άρθρο 25 παρ.2 του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁷⁵ Το άρθρο 391 του Ποινικού Κώδικα το οποίο είχε καταργηθεί με την παρ.12 περ. β' του άρθρου 1 του ν. 2207/1994, προστέθηκε και πάλι στον ποινικό Κώδικα με το άρθρο 17 του Ν.3920/2011 (ΦΕΚ Α-33) ως ανωτέρω.

Άρθρο 393

Γενικές διατάξεις ⁽¹⁷⁶⁾

~~1. Οι διατάξεις του άρθρου 378 στοιχ. α' και γ' εφαρμόζονται αναλόγως και για τις πράξεις των άρθρων 386 και 387· οι διατάξεις του άρθρου 379 και για τις πράξεις των άρθρων 386, 387, 389, 390, 391 και 392.~~

~~2. «Ο υπαίτιος των πράξεων των άρθρων 382 παρ. 1 και 2 στοιχ. γ', 386, 386Α, 388, 390, εφόσον δεν τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος, 404 παρ. 1 και 2 και 405 παρ. 1, απαλλάσσεται από κάθε ποινή, αν ικανοποιήσει πλήρως τον ζημιωθέντα μέχρι την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο με την καταβολή του κεφαλαίου και των τόκων υπερημερίας και δηλώσουν τούτο ο παθών ή οι κληρονόμοι του.»⁽¹⁷⁷⁾~~

Άρθρο 394

Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος

1. Όποιος με πρόθεση αποκρύπτει, αγοράζει, λαμβάνει ως ενέχυρο ή με άλλον τρόπο δέχεται στην κατοχή του πράγμα που προήλθε από αξιόποινη πράξη ή μεταβιβάζει σε άλλον την κατοχή τέτοιου πράγματος ή συνεργεί σε μεταβίβαση ή με οποιονδήποτε τρόπο ασφαρίζει την κατοχή του σε άλλον, τιμωρείται με φυλάκιση, ανεξάρτητα αν είναι τιμωρητέος ή όχι ο υπαίτιος του εγκλήματος από τον οποίο προέρχεται το πράγμα.

2. Αν το αντικείμενο της πράξης της προηγούμενης παραγράφου είναι ευτελούς αξίας, ο δράστης τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών και η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

3. Με τα πράγματα που προέρχονται από αξιόποινη πράξη εξομοιώνεται και το τίμημά τους, καθώς επίσης και τα αντικείμενα που αποκτήθηκαν μέσω αυτών.

4. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί τέτοιες πράξεις κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενήργησε από ιδιοτέλεια ή αν πρόκειται για πράγμα ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, επιβάλλεται φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών. Το άρθρο 72 για την παραπομπή σε κατάσταση εργασίας εφαρμόζεται και στην προκειμένη περίπτωση.

Άρθρο 394^A

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα

(Το άρθρο 394 Α προστέθηκε με το άρθρο 5 του Ν 2145/1993, αλλά καταργήθηκε μαζί με το άρθρο 6 του ίδιου Νόμου, από το άρθρο 9 του ν 2331/1995-ΦΕΚ 173 τ.Α')

Άρθρο 395 ⁽¹⁷⁸⁾

~~Στις περιπτώσεις των παρ.1 και 2 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 379.~~

Άρθρο 396

Παρακώλυση συναγωνισμού

Όποιος σε δημόσιους πλειστηριασμούς εμποδίζει με βία ή με απειλές τον ελεύθερο συναγωνισμό ή απομακρύνει με δώρα ή υποσχέσεις αυτόν που προσφέρει ή έχει την πρόθεση να προσφέρει τιμωρείται με φυλάκιση.

Άρθρο 397

¹⁷⁶ Το άρθρο 393 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹⁷⁷ Η περ. 2, που είχε προστεθεί με το άρθρο 14 του ν 2721/1999, αντικ., από το άρθρο 56 παρ. 3 του Ν 3160 της 24/30-6-2003 –ΦΕΚ 165 , τ. Α' και εκ νέου ως άνω από το άρθρο 27 του Ν.3346/2005

¹⁷⁸ Το άρθρο 395 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

Καταδολίευση δανειστών

1. Ο οφειλέτης που με πρόθεση ματαιώνει ολικά ή εν μέρει την ικανοποίηση του δανειστή του, βλάπτοντας, καταστρέφοντας ή καθιστώντας χωρίς αξία, αποκρύπτοντας ή απαλλοτριώνοντας χωρίς ισότιμο και αξιόχρεο αντάλλαγμα οποιοδήποτε περιουσιακό του στοιχείο κατασκευάζοντας ψεύτικα χρέη ή ψεύτικες δικαιοπραξίες, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή, αν η πράξη δεν υπόκειται σε βαρύτερη ποινή σύμφωνα με άλλη διάταξη.
2. Όμοια τιμωρείται όποιος επιχειρεί κάποια απ' αυτές τις πράξεις υπέρ του οφειλέτη.
3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 398

Χρεοκοπία

Με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους τιμωρείται ο υπαίτιος δόλιας χρεοκοπίας, κατά τους όρους του εμπορικού νόμου και με φυλάκιση το πολύ δύο ετών ο υπαίτιος απλής χρεοκοπίας.

«Η ποινική δίωξη για το αδίκημα της απλής χρεοκοπίας ασκείται ύστερα από έγκληση του συνδίκου ή του πτωχευτικού πιστωτή.» ⁽¹⁷⁹⁾

Άρθρο 399

Παρακώλυση της άσκησης δικαιώματος

1. Όποιος με πρόθεση αφαιρεί ή καταστρέφει ολικά ή μερικά πράγμα που έχει στην ιδιοκτησία του κι έτσι καθιστά ανέφικτη γι' το δικαιούχο την άσκηση δικαιώματος επικαρπίας, χρήσης οίκησης εμπράγματος ασφάλειας ή παρακράτησης στο πράγμα αυτό τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή.
2. Όμοια τιμωρείται όποιος επιχειρεί κάποια απ' τις πράξεις αυτές υπέρ του ιδιοκτήτη
3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 400

Παράνομη αλιεία

1. Όποιος ψαρεύει σε ύδατα όπου άλλους έχει το δικαίωμα αλιείας, χωρίς την άδειά του τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.
2. Αν ο υπαίτιος ασκεί παράνομη αλιεία κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.
3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 401

Αλιεία σε χωρικά ύδατα

Αλλοδαπός που ψαρεύει χωρίς δικαίωμα στην αιγιαλίτιδα ζώνη του ελληνικού κράτους τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών.

¹⁷⁹ Το τελευταίο εδάφιο προστέθηκε με το άρθρο 28 του Ν.3346/2005

Άρθρο 402

Γενική διάταξη ⁽¹⁸⁰⁾

~~Στις περιπτώσεις των άρθρων 397, 399 και 400 εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 379.~~

Άρθρο 403

Παραπλάνηση ανηλίκων σε χρέη

1. Όποιος από ιδιοτέλεια και με εκμετάλλευση της κουφότητας ή της απειρίας κάποιου ανηλίκου δέχεται για τον εαυτό του ή για τρίτον εκ μέρους του ανηλίκου και με ζημία του την υπόσχεση ή εξασφάλιση της πληρωμής χρηματικού ποσού ή τη χορήγηση άλλης παροχής που έχει χρηματική αξία τιμωρείται με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση μέχρι ενός έτους.
2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος απαλλοτριώνει περαιτέρω ή δίνει ως ενέχυρο κάποια απαίτηση που απέκτησε από τον ανήλικο η οποία είναι του είδους που αναφέρεται στη παρ.1 ή επιδιώκει την εκπλήρωση των περιουσιακών ωφελημάτων που πηγάζουν απ' αυτήν.
3. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση.

Άρθρο 404

Τοκογλυφία

1. Όποιος σε δικαιοπραξία για την παροχή οποιασδήποτε πίστωσης, ανανέωσή της ή παράταση της προθεσμίας πληρωμής εκμεταλλεύεται την ανάγκη, την πνευματική αδυναμία, την κουφότητα την απειρία ή την ψυχική έξαψη εκείνου που παίρνει την πίστωση, συνομολογώντας ή παίρνοντας για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα, που ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις είναι προφανώς δυσανάλογα προς την παροχή του υπαιτίου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι 6 μηνών και με χρηματική ποινή.
2. Με τις ίδιες ποινές τιμωρείται και: **α)** όποιος ανεξάρτητα απ'τους πιο πάνω όρους, κατά την παροχή ή την παράταση της προθεσμίας πληρωμής, κατά την ανανέωση ή την προεξόφληση δανείου, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτο περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν το κατά το νόμο θεμιτό ποσοστό του τόκου **β)** όποιος απαλλοτριώνει παραπέρα ή δίνει ως ενέχυρο κάποια απαίτηση που απέκτησε και που είναι του είδους που αναφέρεται στην παρ.1 ή στην παρ.2 στοιχ. α' ή επιδιώκει την εκπλήρωση τοκογλυφικών ωφελημάτων που πηγάζουν από αυτήν την απαίτηση.
3. Αν ο υπαίτιος επιχειρεί κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια τοκογλυφικές πράξεις του είδους των παρ.1 και 2 τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή.
4. Αν οι πράξεις των πιο πάνω παραγράφων τελούνται από νομικά πρόσωπα ποινική ευθύνη υπέχουν οι διοικητές και οι διευθυντές τους. ⁽¹⁸¹⁾
5. ⁽¹⁸²⁾ ~~Τ' αξιόποινο των ανωτέρω πράξεων εξαλείφεται αν ο δράστης με δική του θέληση και πριν ακόμη εξετασθεί με οποιονδήποτε τρόπο από την αρμόδια αρχή για την πράξη του εξουδετερώσει~~

¹⁸⁰ Το άρθρο 402 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

¹⁸¹ Η παρ. 5 καταργήθηκε από το άρθρο 14 παρ. 8γ του Ν 2721/1999 ΦΕΚ-112 τ. Α '

¹⁸² Η παρ.5 του άρθρου 404 του Ποινικού Κώδικα καταργήθηκε με το άρθρο 34 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α-218)

Άρθρο 405

Αισχροκέρδεια

1. Όποιος σχετικά με άλλες δικαιοπραξίες εκτός από αυτές, που αναφέρονται στο άρθρο 404 παρ.1 και υπό τις ίδιες περιστάσεις, συνομολογεί ή παίρνει για τον εαυτό του ή για τρίτον περιουσιακά ωφελήματα που υπερβαίνουν την αξία της δικής του παροχής τόσο ώστε ανάλογα με τις ειδικές περιστάσεις να βρίσκονται σε προφανή δυσαναλογία προς αυτήν τιμωρείται, αν το πράττει κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών και με χρηματική ποινή.

2. Η παρ.6 του άρθρου 404 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση.

Άρθρο 406

Παραπλάνηση σε χρηματιστηριακές πράξεις

Όποιος από πλεονεξία εκμεταλλεύεται την απειρία ή την πνευματική αδυναμία κάποιου άλλου παραπλανώντας τον σε χρηματιστηριακές κερδοσκοπικές πράξεις οι οποίες δεν ανήκουν στον κύκλο των εργασιών εκείνου που παραπλανάται και είναι προφανώς δυσανάλογες προς την περιουσία του και μπορούν εξαιτίας αυτού του γεγονότος ν' επιφέρουν ή να επιταχύνουν την οικονομική καταστροφή του τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών.

Άρθρο 406 Α

Ικανοποίηση του παθόντος ⁽¹⁸³⁾

1. Το αξιόποινο των εγκλημάτων των άρθρων 386 έως 406 εξαλείφεται, αν ο υπαίτιος με δική του θέληση και πριν εξεταστεί με οποιονδήποτε τρόπο για την πράξη του από τις αρχές ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα. Η μερική μόνο ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

2. Εάν ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 μέχρι την άσκηση της ποινικής δίωξης, ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, δεν κινείται ποινική δίωξη και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

3. Ο υπαίτιος των πλημμελημάτων, που προβλέπονται στα άρθρα 386 έως 406, απαλλάσσεται από κάθε ποινή αν, μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο, ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα ή κατά δήλωση του παθόντος ή των κληρονόμων του το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 384 παράγραφοι 4 και 5 εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Επί του εγκλήματος του άρθρου 390 δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άνω παραγράφων, όταν η πράξη στρέφεται κατά του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού.».

¹⁸³ Το άρθρο 406 Α τίθεται ως άνω όπως προστέθηκε με το άρθρο 6 παρ.2 του Ν.3904/2010 (ΦΕΚ Α/218)´

ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΠΑΙΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΛΗΤΕΙΑ

Άρθρο 407

Επαιτεία

«Όποιος επαιτεί από φυγοπονία ή φιλοχρηματία ή κατά συνήθεια τιμωρείται με κράτηση έως έξι (6) μήνες ή με πρόστιμο έως τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η χρηματική ποινή μπορεί να επιβληθεί και μαζί με την ποινή της κράτησης». ⁽¹⁸⁴⁾

Άρθρο 408

Αλητεία

Καταργήθηκε με την παρ.12 περ. β' του άρθρου 1 του ν. 2207/1994.

Άρθρο 409

Παραμέληση αποτροπής από επαιτεία ή αλητεία

Τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή:

α) όποιος εξωθεί σε επαιτεία ή παραλείπει να εμποδίσει από την επαιτεία ή την αλητεία πρόσωπα που έχει την επιμέλειά του ή που βρίσκονται σε σχέση εξάρτησης από αυτόν·

β) όποιος παραδίδει ή προμηθεύει σε άλλους πρόσωπα ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών ή που έχουν υπερβεί αυτήν την ηλικία, είναι όμως σωματικά ή διανοητικά ανάπηρα, για να προκαλούν με τη νεαρή τους ηλικία ή με τη τυχόν σωματική ή διανοητική ασθένεια ή αναπηρία τους τον οίκτο ή την περιέργεια του κοινού για χρηματικό όφελος δικό του ή άλλου. ⁽¹⁸⁵⁾

Άρθρο 410

Γενική διάταξη

Η διάταξη του άρθρου 72 για παραπομπή σε κατάσταση εργασίας εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις των άρθρων 407-409.

¹⁸⁴ Το άρθρο 407 του Ποινικού Κώδικα τίθεται ως άνω όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 24 παρ.3στ του Ν.4055/2012 (Α-51)

¹⁸⁵ Η περίπτ. Β' αντικ. ως άνω , από το άρθρο 2 παρ. 7 του 3189 της 20/21-10-2003 ΦΕΚ-243, τ.Α'

ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΚΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΤΑΙΣΜΑΤΑ

I. Γενικές διατάξεις

Άρθρο 411

Ευθύνη για πταίσματα άλλων

Οι εργοστασιάρχες ή άλλοι διευθυντές ή αρχιεργάτες βιομηχανίας ή βιοτεχνίας, οι εργολήπτες και οι έμποροι είναι υπεύθυνοι για τα πταίσματα που διαπράττουν οι υφιστάμενοι ή αντιπρόσωποί τους, τα οποία ανάγονται σε πράξεις διαταγμένες ή απαγορευμένες σχετικές με την άσκηση των έργων τους αν τα γνωρίζουν κι μπορούν να τα εμποδίσουν ή αν είναι δυνατόν να τους αποδοθεί αμέλεια σχετική με την επίβλεψη που οφείλουν να ασκούν.

Άρθρο 412

Υπότροποι ή καθ' έξιν δράστες πταισμάτων

1. Όποιος, αν και τιμωρήθηκε επανειλημμένα τουλάχιστον όμως δύο φορές μέσα σε μία διετία, με ποινή κράτησης για το ίδιο ή συγγενές πταίσμα διαπράξει νέο τέτοιο πταίσμα τιμωρείται με ποινή κράτησης επαυξημένη έως το διπλάσιο εκείνης που προβλέπεται στο νόμο για το πταίσμα που τελέστηκε.

2. Το ίδιο ισχύει ανεξάρτητα από το χρόνο τιμωρίας αν από το συνδυασμό του νέου πταίσματος με τα προηγούμενα αποδεικνύεται ότι ο υπαίτιος διαπράττει πταίσματα καθ' έξιν ή κατ' επάγγελμα.

II. Τα ειδικότερα πταίσματα

Άρθρο 413

Αποδοχή διακρίσεων και αμοιβών από ξένη δύναμη

Ημεδαπός που δέχεται από ξένη δύναμη μισθό, σύνταξη, τίτλο, παράσημο ή άλλο διακριτικό σημείο χωρίς ρητή άδεια της κυβέρνησης τιμωρείται με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο 414

Παράνομη άσκηση επαγγέλματος

1. Όποιος χωρίς την άδεια της αρχής ασκεί επάγγελμα που για την άσκησή του ο νόμος απαιτεί τέτοια άδεια, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

2. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται: **α)** όταν η άδεια που απαιτεί ο νόμος αποβλέπει αποκλειστικά σε φορολογικούς σκοπούς και **β)** στις περιπτώσεις που ρυθμίζονται ιδιαίτερα από το νόμο.

Άρθρο 415

Αυθαίρετη μεταβολή ονόματος

Όποιος χωρίς άδεια της αρχής μεταβάλλει το επώνυμό του ή δίνει στον εαυτό του ξένο επώνυμο τιμωρείται με κράτηση.

Άρθρο 416

Πρόκληση ανησυχίας

Όποιος με πρόθεση προκαλεί ανησυχία σε άλλο ή κινητοποιεί την αρχή ή την ένοπλη δύναμη ζητώντας ψευδώς βοήθεια ή χρησιμοποιώντας απόπως σήματα κινδύνου ή με ψευδείς δεισιδαιμονικές ανακοινώσεις ή φήμες τιμωρείται με κράτηση ή με πρόστιμο αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

Άρθρο 417

Διατάραξη ησυχίας

Όποιος διαταράσσει δημόσια τις ασχολίες, τις τέρψεις ή την νυχτερινή ησυχία των κατοίκων με υπερβολικούς κρότους που παράγονται κατά την άσκηση κάποιου επαγγέλματος ή που προκαλούνται με άλλον τρόπο ή με θορύβους, διαπληκτισμούς ή με οποιεσδήποτε άλλες πράξεις τιμωρείται με κράτηση ή πρόστιμο.

Άρθρο 418

Υπέρβαση νυκτερινής ώρας

Αν τα εστιατόρια ή τα άλλα δημόσια κέντρα αναψυχής και διασκέδασης δεν σταματήσουν τη λειτουργία τους τις νυκτερινές ώρες που έχει καθορίσει η αστυνομία επιβάλλεται πρόστιμο ή κράτηση: **α)** στον διευθυντή του καταστήματος που ανέχεται την παραμονή ξένων πέρα από αυτή την ώρα και **β)** στους θαμώνες που παραμένουν στο κατάστημα μετά την προτροπή του διευθυντή του καταστήματος ή κάποιου αστυνομικού να απομακρυνθούν.

Άρθρο 419

Παραβάσεις σχετικές με τα δημόσια θεάματα

Με πρόστιμο ή με κράτηση τιμωρείται όποιος διοργανώνει δημόσια θεάματα, θεατρικές ή άλλες δημόσιες παραστάσεις χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής, καθώς και όποιος παραβαίνει σχετικά με τέτοια θεάματα ή παραστάσεις τις διατάξεις που έχουν εκδοθεί από τις αρχές για το τόπο, το χρόνο ή τον τρόπο της διεξαγωγής τους.

Άρθρο 420

Παραβάσεις διατάξεων για τους δρόμους

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που έχει εκδώσει η αρμόδια αρχή και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις που αποσκοπούν στην ασφάλεια, την τάξη, την άνεση, την ησυχία ή την καθαριότητα στους δημόσιους δρόμους ή τις πλατείες ή στα νερά τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

Άρθρο 421

Παράβαση διατάξεων για τους αιγιαλούς

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές που έχουν εκδοθεί για να προστατεύσουν τους αιγιαλούς, τις όχθες θαλασσών, λιμνών ή ποταμών και τις φυτείες ή άλλες εγκαταστάσεις που υπάρχουν επάνω σ' αυτές.

Άρθρο 422

Παραμέληση πρόληψης βλάβης από δηλητηρίαση

Όποιος γνωρίζει ότι από τη χρήση κάποιου πράγματος μπορεί να προκύψει κίνδυνος δηλητηρίασης ανθρώπου ή ζώου και παραλείπει να προλάβει τον κίνδυνο με τα μέσα που είναι δυνατά σ' αυτόν τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο 423

Παράνομη παρασκευή και παροχή δηλητηρίων

Με κράτηση μέχρι 2 μηνών ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: **α)** παρασκευάζει, πουλάει ή χορηγεί με άλλον τρόπο δηλητήριο χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής· η παρ.2 στοιχ. α' του άρθρου 414 εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή· **β)** παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις τις σχετικές με την παρασκευή, πώληση ή άλλη χορήγηση δηλητηρίου ή γίνεται με κάποια απ' αυτές τις ενέργειες υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας, από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άλλον ή ξένο ζώο.

Άρθρο 424

Παραβάσεις σχετικές με τη φύλαξη και τη μεταφορά

Με τις ποινές του άρθ.423, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: **α)** κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο δηλητήριο και δεν το φυλάει με επιμέλεια ώστε να αποφευχθεί κάθε αλλαγή του ή βλαβερή χρήση του· **β)** παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις, τις σχετικές με τη φύλαξη ή τη μεταφορά δηλητηρίου.

Άρθρο 425

Επικίνδυνη για την υγεία συνάφεια

Αν κάποιος που πάσχει από μεταδοτική ασθένεια έρχεται με άλλον σε τέτοια προσωπική συνάφεια από την οποία να μπορεί αμέσως να μεταδοθεί η ασθένεια, τιμωρείται με κράτηση μέχρι πέντε μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο 426

Παράβαση διατάξεων για τους νεκρούς

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή για την προστασία της δημόσιας υγείας και οι οποίες αφορούν την έκθεση νεκρών σε κοινή θέα ή το χρόνο τον τόπο ή τον τρόπο του ενταφιασμού τους τιμωρείται με κράτηση μέχρι δύο μηνών ή με πρόστιμο.

Άρθρο 427

Παράβαση διατάξεων για την καθαριότητα

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως της αστυνομικής που αφορούν τη καθαριότητα η οποία πρέπει να τηρείται: **α)** στα νερά που χρησιμοποιούν ή όχι οι άνθρωποι· **β)** στα τρόφιμα που είναι εκτεθειμένα ή προορισμένα για πώληση· **γ)** στα καταστήματα ή στους χώρους παρασκευής ή πώλησης τροφίμων· **δ)** στην άσκηση

οποιασδήποτε τέχνης, εμπορίου, βιομηχανίας ή άλλης εργασίας και **ε)** γενικά σε κάθε σχέση, πράξη ή παράλειψη, από την οποία μπορεί να επηρεαστεί η δημόσια καθαριότητα, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι 2 μηνών, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί την πράξη βαρύτερα.

Άρθρο 428

Ρύπανση

Όποιος ρίχνει σε ανθρώπους ή σε ξένα σπίτια ή άλλα κτίρια ή σε ξένους περιφραγμένους χώρους ακαθαρσίες ή άλλα αντικείμενα που μπορούν να προκαλέσουν ενόχληση σε άλλον, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 429

Παράβαση διατάξεων για τα τρόφιμα

1. Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών τιμωρείται όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής, που αφορούν: **α)** την υποβολή των τροφίμων στην εποπτεία ή στην εξέταση της αρχής **β)** την υποχρέωση των εμπόρων να προμηθευτούν ή να αποθηκεύσουν τρόφιμα **γ)** τον τόπο ή το χρόνο, το θεμιτό τίμημα ή άλλες λεπτομέρειες της πώλησής τους και γενικά τα σχετικά με το εμπόριο ή τη διάθεση τροφίμων.

2. Η διάταξη της παρ.1 δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η παράβαση προβλέπεται από ειδική διάταξη.

Άρθρο 430

Παράβαση διατάξεων για την πρόληψη πλημμύρων

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, και ιδίως η αστυνομική για την αποφυγή των ζημιών που προκαλούνται από τα νερά τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών.

Άρθρο 431

Διατάραξη κυκλοφορίας

Όποιος παρεμποδίζει χωρίς δικαίωμα την κυκλοφορία σε τόπους κοινής χρήσης στη στεριά ή στα ύδατα ή με οποιονδήποτε τρόπο διαταράσσει ή θέτει σε κίνδυνο την ασφάλειά της τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών, αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί βαρύτερα την πράξη αυτή.

Άρθρο 432

Παράνομη παρασκευή και παροχή εκρηκτικών υλών

Με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή, τιμωρείται όποιος: **α)** χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής παρασκευάζει, πουλάει ή παρέχει με άλλο τρόπο πυρίτιδα ή άλλη εκρηκτική ύλη ή εύφλεκτο πυροτέχνημα ή καυστική ύλη· η παρ.2 στοιχ. α' του άρ. 414 εφαρμόζεται και σ' αυτή την περίπτωση **β)** παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως τις αστυνομικές διατάξεις, τις σχετικές με την παρασκευή, πώληση ή χορήγηση, τη φύλαξη, τη μεταφορά ή τη χρήση κάποιου παρόμοιου αντικειμένου **γ)** γίνεται σε κάποια απ'αυτές τις ενέργειες υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα.

Άρθρο 433

Παράβαση διατάξεων για την προφύλαξη από τη φωτιά

Με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο τιμωρείται, αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή όποιος: **α)** κάνει απερίσκεπτη και αμελή χρήση της φωτιάς ή των μέσων φωτισμού, κατά τρόπο που να μπορεί να προκύψει από αυτήν βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα και **β)** παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή και ιδίως η αστυνομική για την αποτροπή του κινδύνου εμπρησμού.

Άρθρο 434

Παράβαση οικοδομικών διατάξεων

Με κράτηση ή με πρόστιμο αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή τιμωρείται όποιος: **α)** παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή και ιδίως η αστυνομική, για την ασφάλεια ή την υγιεινή των οικοδόμων ή γενικά για τη ρύθμιση της τάξης κατά την οικοδόμηση ή την αποτροπή των κινδύνων που μπορούν να προκύψουν απ' αυτή· **β)** κατά την οικοδόμηση γίνεται υπαίτιος οποιαδήποτε αμέλειας από την οποία μπορεί να προκύψει βλάβη σε άνθρωπο ή σε ξένο πράγμα· **γ)** γίνεται υπαίτιος μιας από τις πράξεις που αναφέρονται στα στοιχ. α', β' κατά την εκτέλεση κάποιου άλλου ανάλογου έργου ή κατεδάφισης.

Άρθρο 435

Πρόκληση κινδύνου με ζώα

Όποιος: **α)** αφήνει να περιφέρεται ελεύθερο άγριο ζώο ή ζώο που έχει επικίνδυνα ελαττώματα· **β)** παραλείπει να πάρει τα προφυλακτικά μέτρα που απαιτούνται για να αποτραπούν οι βλάβες από τέτοια ζώα ή μέτρα που έχουν διαταχθεί από την αρμόδια αρχή· **γ)** διατηρεί επικίνδυνο άγριο ζώο χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής· **δ)** ερεθίζει σκυλιά εναντίον ανθρώπων, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση 2 μηνών.

Άρθρο 436

Πρόκληση κινδύνου με όπλα

Με κράτηση ή με πρόστιμο αν άλλη διάταξη δεν επιβάλλει βαρύτερη ποινή τιμωρείται όποιος σχετικά με τη κατοχή τη χρήση ή τη παράδοση όπλου σε άλλο: **α)** παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής και ιδίως της αστυνομικής· **β)** γίνεται υπαίτιος οποιασδήποτε αμέλειας έτσι ώστε να μπορεί να προκύψει απ' αυτήν βλάβη σε άλλον.

Άρθρο 437

Πρόκληση κινδύνου με λιθοβολισμό

Όποιος ρίχνει εναντίον ανθρώπου ή σε ξένα σπίτια ή άλλα κτίρια ή σε αυλές, κήπους ή περιφραγμένους χώρους ή σε τόπους όπου συνήθως διαμένουν ή συχνάζουν άνθρωποι πέτρες ή άλλα σκληρά αντικείμενα τα οποία μπορούν να προκαλέσουν βλάβη σε ανθρώπους ή σε ξένα ιδιοκτησία, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 438

Παραλείψεις σχετικές με τη φύλαξη πηγαδιών κ.λ.π.

Με πρόστιμο ή κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρείται όποιος σε μέρη που συχνάζουν άνθρωποι: **α)** αφήνει ασκέπαστα απερίφρακτα ή με άλλο τρόπο αφύλακτα πηγάδια, υπόγεια, λάκκους, γκρεμούς ή άλλες εκβαθύνσεις, τεχνητές ή φυσικές έτσι ώστε να μπορεί να προκύψει απ' αυτά κίνδυνος για άλλον· **β)** τοποθετεί χωρίς αστυνομική άδεια παγίδες, μηχανήματα αυτόματης βολής ή άλλες ανάλογες εγκαταστάσεις, από τα οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άλλον.

Άρθρο 439

Παραμέληση της εποπτείας παραφρόνων

Όποιος παραμελεί το καθήκον της εποπτείας παράφρονα έτσι που να μπορεί να προκύψει από την παραμέληση κίνδυνος για άλλον τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 440

Επικίνδυνη μέθη

1. Όποιος σε κατάσταση υπαίτιας μέθης προξενεί κίνδυνο σε πρόσωπο ή ουσιώδη διατάραξη της δημόσιας τάξης τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση, εκτός αν η πράξη τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, ενώ ασχολείται με εργασίες που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή, περιάγει τον εαυτό του σε κατάσταση μέθης, καθώς επίσης και όποιος, ενώ είναι μεθυσμένος, ασχολείται με τέτοιες εργασίες.

Άρθρο 441

Άρνηση γιατρών

Γιατροί και μαίες που χωρίς δικαιολογημένο κώλυμα αρνούνται την εκτέλεση των έργων τους ή που αναφορικά με αυτήν γίνονται υπαίτιοι οποιασδήποτε αμέλειας από την οποία μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άλλον τιμωρούνται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα από άλλη διάταξη.

Άρθρο 442

Παραμέληση αναγγελίας εύρεσης νεκρού

Όποιος δεν ανακοινώνει αμέσως στις αρχές την ανεύρεση νεκρού τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο 443

Κρυφή και πρόωρη ταφή

Όποιος: **α)** χωρίς την απαιτούμενη άδεια της αρχής ενταφιάζει ή με οποιονδήποτε τρόπο εξαφανίζει ή ανατέμνει νεκρό, καθώς και όποιος **β)** παραβαίνει τις διατάξεις που εκδίδει η αρμόδια αρχή, για να αποτρέψει την πρόωρη ταφή, την εξαφάνιση ή την ανατομή νεκρού, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών.

Άρθρο 444

Παράλειψη της αναγγελίας ξένων κ.λ.π.

Όποιοι παραβαίνουν τις αστυνομικές διατάξεις για την σημείωση ή την αναγγελία στην αρχή των ξένων στους οποίους παρέχουν κατάλυμα ή εκμισθώσουν κατοικία τιμωρούνται με πρόστιμο ή με κράτηση αν η πράξη δεν βαρύνεται από άλλη διάταξη.

Άρθρο 445

Παράβαση διατάξεων για τους ιδιωτικούς υπαλλήλους

Όποιος παραβαίνει τις αστυνομικές διατάξεις που αφορούν ιδιωτικούς υπαλλήλους ή υπηρέτες τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 446

Παράνομη κατασκευή κλειδιών κ.λ.π.

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι δύο μηνών τιμωρούνται: **α)** οι κατασκευαστές κλειδιών και οι άλλοι τεχνίτες ή έμποροι που χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής παραδίδουν σε οποιονδήποτε αντικλείδια ή άλλα εργαλεία που ανοίγουν κλειδαριές· **β)** οι κατασκευαστές κλειδιών και οι άλλοι τεχνίτες που: **αα)** κατασκευάζουν κλειδιά για πόρτες, θαλάμους ή αποθηκευτικούς χώρους χωρίς άδεια της αστυνομικής αρχής ή χωρίς τη συγκατάθεση του κατόχου κατοικίας άλλου ακινήτου ή κινητού ή του αντιπροσώπου του κατόχου· **ββ)** ανοίγουν κλειδαριές οποιουδήποτε είδους όταν τους το ζητήσει κάποιος, χωρίς να έχουν την εντολή της αρχής ή χωρίς να βεβαιωθούν ότι εκείνος που τους ζητεί να ανοίξουν τα πράγματα είναι ο κάτοχός τους ή ο αντιπροσώπός του.

Άρθρο 447

Παραβάσεις σχετικά με τα μέτρα και τα σταθμά

Με πρόστιμο ή με κράτηση αν άλλη διάταξη δεν τιμωρεί βαρύτερα την πράξη τιμωρούνται: **α)** οι επαγγελματίες που θα βρεθούν να έχουν ζυγαριές μέτρα ή σταθμά που είναι κατάλληλα για την άσκηση του επαγγέλματός τους, δεν έχουν όμως το νόμιμο σήμα για την ακρίβειά τους σύμφωνα με το νόμο ή που είναι πράγματι ανακριβή· **β)** όποιοι παραβαίνουν τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής, και ιδίως της αστυνομικής για τις ζυγαριές για τα μέτρα και τα σταθμά.

Άρθρο 448

Παραβάσεις σχετικές με τις διατιμήσεις

Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις του άρ. 429 και κάθε άλλης ειδικότερης διάταξης του νόμου παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής για τις διατιμήσεις τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 449

Κατασκευή και πώληση ειδών χωρίς σήμα

Όποιος κατασκευάζει ή πουλάει χρυσά ή ασημένια είδη που δεν έχουν το νόμιμο σήμα τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο 450

Πρόκληση κινδύνων σχετικών με την κυκλοφορία νομισμάτων

Με πρόστιμο τιμωρείται όποιος: **α)** κατασκευάζει πουλάει ή θέτει με οποιοδήποτε τρόπο σε κυκλοφορία αντικείμενα που μοιάζουν τόσο πολύ με χρυσά ή ασημένια νομίσματα, με χαρτονομίσματα ή με έγγραφα που εξομοιώνονται κατά το άρθρο 214 με χαρτονομίσματα, ώστε να είναι δυνατό να εκληφθούν ως γνήσια· **β)** κατασκευάζει σφραγίδες, ανάγλυφα, πλάκες ή άλλες μήτρες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή κάποιου από τα αντικείμενα του στοιχείου α'.

Άρθρο 451

Παράνομη κατασκευή νομισματοκοπιών εργαλείων

Με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών τιμωρείται όποιος χωρίς έγγραφη άδεια της αρχής κατασκευάζει, προμηθεύεται ή παραδίδει σε άλλον εκτός από την αρχή ή το νόμιμο δικαιούχο: **α)** σφραγίδες, ανάγλυφα, πλάκες ή άλλες μήτρες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη κατασκευή μεταλλικών ή χάρτινων νομισμάτων ή εγγράφων που εξομοιώνονται κατά το άρθρο 214 με χαρτονομίσματα, επίσημων ενσήμων (άρθρο 218), δημοσίων βεβαιώσεων ή πιστοποιήσεων· **β)** αποτυπώματα των μητρών ή υποδείγματα των παραπάνω επίσημων εγγράφων, βεβαιώσεων ή πιστοποιητικών.

Άρθρο 452

Άρνηση αποδοχής νομισμάτων

Όποιος αρνείται να δεχτεί για πληρωμή νομίσματα που έχουν νόμιμη κυκλοφορία στο κράτος τιμωρείται με πρόστιμο.

Άρθρο 453

Παράνομη κατασκευή ιδιωτικών σφραγίδων

Με πρόστιμο τιμωρείται όποιος με παραγγελία άγνωστων ή αναξιόπιστων προσώπων κι χωρίς να εξετάσει λεπτομερέστερα κι να εξασφαλιστεί απ' ενδεχόμενη κατάχρηση κατασκευάζει ή παραδίδει ιδιωτικά σύμβολα ή σφραγίδες ή τύπους συναλλαγματικών που χρησιμοποιούν ορισμένοι εμπορικοί οίκοι.

Άρθρο 454

Παράβαση διατάξεων για τα ενεχυροδανειστήρια

Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της αρμόδιας αρχής τις σχετικές με τα ενεχυροδανειστήρια τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή και με τις δύο αυτές ποινές.

Άρθρο 455

Απόκρυψη ανθρωποκτονίας

Όποιος διέπραξε ανθρωποκτονία που μένει ατιμώρητη σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 22 και 25 και δεν την ανάγγειλε αμέσως στην πλησιέστερη αρχή τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

Άρθρο 456

Μείωση εκτάσεων

1. Όποιος με πρόθεση και χωρίς δικαίωμα μειώνει ξένο ακίνητο, δημόσια ή ιδιωτική οδό ή πλατεία ή τα σύνορα που διαχωρίζουν τις ιδιοκτησίες, με σκάψιμο, όργωμα ή με άλλον τρόπο, τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών.
2. Η ποινική δίωξη ασκείται μόνο ύστερα από έγκληση, εκτός αν πρόκειται για κοινόχρηστη οδό ή πλατεία.

Άρθρο 457

Παραβίαση στέρησης δικαιώματος

Όποιος στερήθηκε οριστικά ή πρόσκαιρα κάποιο συγκεκριμένο δικαίωμα εξαιτίας καταδίκης του για έγκλημα και παρ' όλα αυτά το ασκεί τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση μέχρι τριών μηνών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα με άλλη διάταξη.

ΕΙΚΟΣΤΟ ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 458

Παραβάσεις διοικητικών διατάξεων ⁽¹⁸⁶⁾

Όποιος με πρόθεση παραβαίνει επιτακτική ή απαγορευτική διάταξη διοικητικών νόμων, τιμωρείται με πρόστιμο τουλάχιστον είκοσι χιλιάδων δραχμών [59,00€], αν η ειδική διάταξη αναφέρεται στο άρθρο αυτό ως προς την ποινική κύρωση της παράβασης.

Άρθρο 459

Παράβαση αστυνομικών διατάξεων

Όποιος παραβαίνει αστυνομική διάταξη που αφορά άλλο αντικείμενο ή άλλον σκοπό εκτός από εκείνους που μνημονεύονται ειδικά στο προηγούμενο κεφάλαιο τιμωρείται με πρόστιμο ή με κράτηση.

ΤΡΙΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΑΡΘΡΟ 460

Ο Ποινικός Κώδικας αρχίζει να ισχύει από την 1 η Ιανουαρίου 1951.

ΑΡΘΡΟ 461

Από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα καταργείται ο Ποινικός Νόμος της 3ης Νοεμβρίου 1836, καθώς και κάθε διάταξη που τροποποιούσε αυτόν το νόμο.

ΑΡΘΡΟ 462

Όπου ο Στρατιωτικός Ποινικός Κώδικας και άλλοι ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε άρθρα του καταργούμενου Ποινικού Νόμου, οι παραπομπές αυτές από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα θεωρείται ότι γίνονται στις αντίστοιχες διατάξεις αυτού του Κώδικα.

ΑΡΘΡΟ 463

Οι ποινές κράτησης, φυλάκισης, ειρκτής, πρόσκαιρων και ισόβιων δεσμών που προβλέπονται στους ειδικούς ποινικούς νόμους, εννοούνται και εφαρμόζονται από την έναρξη της ισχύος αυτού του Ποινικού Κώδικα σύμφωνα με τα άρθρα του 51 έως 55. Η ειρκτή και τα πρόσκαιρα δεσμά αντιστοιχούν στην πρόσκαιρη κάθειρξη, τα ισόβια δεσμά στην ισόβια κάθειρξη.

ΑΡΘΡΟ 464

Τα όρια των ποινών που προβλέπονται στους ειδικούς νόμους εξακολουθούν να ισχύουν.

¹⁸⁶ Αντικαταστάθηκε με την παρ.12 του άρθρου 1 του ν. 2207/1994

ΑΡΘΡΟ 465

Δε θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων σύμφωνα με τις οποίες εκτός από αυτόν που καταδικάστηκε ευθύνεται και τρίτος για την πληρωμή χρηματικής ποινής ή χρηματικής ικανοποίησης.

ΑΡΘΡΟ 466

Δε θίγονται οι διατάξεις των ειδικών νόμων με τις οποίες καθορίζονται παρεπόμενες ποινές ή και άλλες συνέπειες εκτός από αυτές που προβλέπει ο Ποινικός Κώδικας.

ΑΡΘΡΟ 467

Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι τιμωρούν την απόπειρα και τη συνέργια με ποινή ίδια με την ποινή του τελειωμένου εγκλήματος, ο δικαστής μπορεί να επιβάλει ηπιότερη ποινή σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 1 του Ποινικού Κώδικα.

ΑΡΘΡΟ 468

Στις περιπτώσεις που ειδικοί νόμοι ορίζουν χρόνο παραγραφής διαφορετικό από αυτόν που αναγράφεται στο άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα, ως χρόνος παραγραφής θεωρείται η προθεσμία που ορίζουν αυτοί οι νόμοι για την οριστική παραγραφή, αν αυτή η προθεσμία είναι τουλάχιστον ενός έτους. Διαφορετικά ο χρόνος παραγραφής είναι ενός έτους. Όταν οι ειδικοί νόμοι δεν ορίζουν προθεσμία οριστικής παραγραφής ως χρόνος παραγραφής των αξιόποινων πράξεων που προβλέπονται σ' αυτούς ορίζεται ο χρόνος που καθορίζει το άρθρο 111 του Ποινικού Κώδικα.

ΑΡΘΡΟ 469

Οι ποινές στέρησης της ελευθερίας που έχουν επιβληθεί αμετακλήτως σε ανηλίκους που δεν είχαν συμπληρώσει το 170 έτος της ηλικίας τους όταν τελέστηκε η πράξη, θεωρούνται από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα' για τον περιορισμό αυτόν μέγιστο όριο είναι η διάρκεια της ποινής που καθορίζει η απόφαση και ελάχιστο όριο το μισό αυτού του χρόνου με εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 127 και των διατάξεων των άρθρων 129 και 132 του Κώδικα. Αν η ποινή που επιβλήθηκε είναι θάνατος ή ισόβια δεσμά, η ποινή αυτή μετατρέπεται αυτοδικαίως σε ποινή περιορισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα' μέγιστο όριο του περιορισμού αυτού είναι είκοσι έτη και ελάχιστο δέκα έτη.

ΑΡΘΡΟ 470

Στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 5 του Νόμου 5017/1931 τα ελληνικά ποινικά δικαστήρια εκδικάζουν κακουργήματα ή πλημμελήματα που τελέστηκαν σε ξένα αεροσκάφη, αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 6 και 7 του Ποινικού Κώδικα. Στις περιπτώσεις γ' και δ' , η δίωξη γίνεται πάντοτε σύμφωνα με τους ελληνικούς ποινικούς νόμους, ανεξάρτητα από τους νόμους του κράτους της εθνικότητας του αεροσκάφους.

ΑΡΘΡΟ 471

Δεν θίγονται οι διατάξεις:

- 1) του νόμου ΤΟΔ' του 1871 «περί καταδιώξεως της ληστείας»'
- 2) του Νόμου ΓΩΛΣΤ' του 1911 «περί ζωοκλοπής και ζωοκτονίας» ,
- 3) οι διατάξεις για τη φθορά δάσους κ.λπ. του άρθρου 219, του νόμου 4173 «περί δασικού κώδικος», καθώς επίσης και όλες οι ειδικές ποινικές διατάξεις αυτού του νόμου, εκτός από εκείνες που προβλέπει το άρθρο 473 οι οποίες καταργούνται'
- 4) οι διατάξεις για την αγροτική κλοπή, την αγροτική φθορά και τη μετακίνηση ορόσημων του αν. ν. 1010 του 1939 «περί κώδικος αγροτικής ασφαλείας»'
- 5) οι ποινικές διατάξεις του ν.δ. 136 του 1946 «περί αγορανομικού κώδικος» όπως όλες οι ανωτέρω διατάξεις τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα'
- 6) οι διατάξεις του αν. ν. 375 του 1936 «περί τιμωρίας των εγκλημάτων κατασκοπείας και των εγκληματικών ενεργειών των απειλουσών την εξωτερικήν ασφάλειαν της χώρας», όπως ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα.(304)

ΑΡΘΡΟ 472

Διατηρούνται προσωρινά σε ισχύ για όση χρονική διάρκεια αυτές προβλέπουν οι διατάξεις:

- 1) των άρθρων 2 και 3 του νόμου 453 του 1945 «περί λήψεως μέτρων προς εμπέδωσιν της δημοσίας ασφαλείας»'
 - 2) του άρθρου 5 της Συντακτικής Πράξης 19 του 1945 «περί τροποποιήσεως ποινικών τινών διατάξεων»'
 - 3) του Γ' Ψηφίσματος του 1946 «περί εκτάκτων μέτρων αφορώντων την δημοσίαν τάξιν»'
- όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με μεταγενέστερες διατάξεις και
- 4) κάθε άλλη ειδική ποινική διάταξη που ισχύει για ορισμένο χρονικό διάστημα.(305)

ΑΡΘΡΟ 473

1. Από την έναρξη της ισχύος του Ποινικού Κώδικα κ α (304) ο Ν. ΓΩΛΣΤ/1911 (περίπτωση 2η) καταργήθηκε με το Ν. 1300/1982. Ο Ν: 4173 (περίπτωση 3η) καταργήθηκε με το Ν.Δ. 86/1969. Ο Ν. 1010/1939 (περίπτωση 4η) καταργήθηκε με το Ν. 3030/1954. Ο Ν. 375/1936 (περίπτωση 6η) καταργήθηκε με το Ν. 1289/1982. Το άρθρο 30 του Γ Ψηφίσματος (περίπτωση 3η) καταργήθηκε με το άρθρο 1 § 1 Ν.Δ. 4234/1962 «περί ρυθμίσεως θεμάτων αφορώντων εις την ασφάλειαν της χώρας". καταργούνται:
- α) όλες οι διατάξεις που περιέχονται σε ειδικούς νόμους και ρυθμίζουν το μέτρο της ποινής σε περίπτωση συρροής και υποτροπής' και
- β) οι διατάξεις που αποκλείουν την εφαρμογή της προσωρινής απόλυσης από τις φυλακές, της αναστολής της εκτέλεσης της ποινής υπό όρο 1<αι της μετατροπής της κράτησης ή της φυλάκισης σε πρόστιμο ή χρηματική ποινή,
2. Κ α τ α ρ γ ο ύ ν τ α ι επίσης οι εξής διατάξεις:
 1. Ο νόμος 811 του 1917 «περί προσωρινής απολύσεως εκ των φυλακών των καταδίκων», όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, εκτός από τα άρθρα του 8, 1 Ο και 11.
 2. Ο νόμος ΓΩΙΗ' «περί αναστολής της εκτελέσεως της ποινής», όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.
3. Το ν.δ. της 4 Ιουλίου 1933, όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 5986 που το επικύρωσε και με τον α. ν. 1294 του 1938 (εκτός από τα άρθρα του 15-19).
4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 102 του νόμου 1165 «περί τελωνειακού κώδικος», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του αν, ν. 2081 του 1939.
5. Τα άρθρα 3 και 10 του νόμου Γ_ΜΔ«περί φυγοδικίας».
- 6, Το άρθρο 27 παρ. 9 του νόμου 971 του 1917 «περί φορολογίας οινοπνεύματος», όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.
7. Τα άρθρα 1, 2 και 3 του νόμοι. 5096 «περί συμπληρώσεως διατάξεων τινών του Ποιν. Νόμου».
- 8, Η διάταξη του άρθρου 1 εδάφιο 3 του νόμου Γ_ «περί της εκ των αυτοκινήτων ευθύνης», σύμφωνα με την οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή στον κάτοχο του αυτοκινήτου σε περίπτωση αδικήματος που καταλογίζεται στον οδηγό.
9. Ο νόμος ΑΡΚΒ «περί αδικημάτων κατά της ασφαλείας σιδηροδρόμων», εκτός από το άρθρο 5.
10. Το άρθρο 1 του νόμου ΑΡΟΒ «περί ασφαλείας και αστυνομίας των σιδηροδρόμων».
11. Το άρθρο 5 του νόμου ΓΩΛΖ «περί συμβατικού τόκου, τοκογλυφίας και αισχροκερδείας».
12. Το άρθρο 34 εδ. δ' του νόμου 3632 «περί χρηματιστηρίων αξιών»,
13. Τα άρθρα 9-10 του νόμο 3090 «περί τροποποιήσεως της περί φυλακών νομοθεσίας».
14. Τα άρθρα. 9-1 Ο . του νόμ. 202 «περί τροποποιήσεως διατάξεων δικ. οργανισμού».
15. Το άρθρο 60 του νόμου 6094 «περί οργανώσεως της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών κ.λπ.».
16. Ο νόμος 755 του 1917 «περί αδικημάτων τινών κατά της ασφαλείας της χώρας και της κοινής ησυχίας». .
17. Ο νόμος 159_ «περί μονομαχίας» εκτός από τα άρθρα 7-8.
18. Ο νόμος 2111 «περί αδικημάτων κατά της ελευθερίας της εργασίας».
19. Το άρθρο 1 του νόμου 2918 «περί τροποποιήσεως Νόμου ΓΦΑ και 389 περί Λιμενικού Ταμείου Πειραιώς».
20. Τα άρθρα 1-7 του νόμου 1681 «περί αλητείας και επαιτείας».
21. Τα άρθρα 4 και 5 του νόμου 1682 «περί προστασίας των εις επαιτεία, αλητεία κ.λπ. εκδοτών ανηλίκων».
22. Τα άρθρα 66, 67, 68 του ν.δ/τος της 17 Ιουλίου 1923/16 Αυγούστου 1923 «περί

- σχεδίου πόλεων, κωμών και συνοικισμών κ.λπ.».
23. Οι παράγραφοι 1, 2, 3 του άρθρου 13 του νόμου 3316 «περί υδρεύσεως Αθηνών - Πειραιώς».
 24. Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου 7 του ν.δ. 5/20 Μαΐου 1926 «περί δικηγόρων».
 25. Η παράγραφος 5 του άρθρου 7 του νόμου 4862 «περί των ξένων σχολείων».
 26. Ο νόμος 4092 «περί προστασίας περιουσιακών δικαιών» εκτός από το άρθρο 3.
 27. Ο αριθμός 7 του άρθρου 232 του ν.δ. 11 Μαρτίου 1929 «περί δασικού κώδικος», που επικυρώθηκε με το νόμο 4173 του 1929.
 28. Τα άρθρα 41 έως 45 του νόμου 4277 «περί τηλεγραφικής ανταποκρίσεως», καθώς επίσης και το άρθρο 2 του νόμου 4275 «περί τηλεφωνικής ανταποκρίσεως», όσο επεκτείνονται αυτά τα άρθρα 41 έως 45 και στις τηλεφωνικές επικοινωνίες.
 29. Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 8 του νόμου 43_2 «περί κυρώσεως της μεταξύ Δημοσίου και Εθνικής Τραπέζης συμβάσεως περί συστάσεως και λειτουργίας της Αγροτικής Τραπέζης».
 30. Ο αριθμός 6 του άρθρου 24 του Π.Δ. 23/28 Νοεμβρίου 1929 «περί κωδικοποιήσεως των περί κατασκευής και συντηρήσεως οδών διατάξεων», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του αν. 1966 του 1939.
 31. Τα άρθρα: 14, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του νόμου 6243/1934, και 15 του νόμου 4581 «περί ταχυδρομικής ανταποκρίσεως» και το άρθρο 9 του νόμου 6243/1934, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 2 του αν. ν. 1814 του 1939.
 32. Ο αριθμός 1 του άρθρου 72 και το άρθρο 73 του νόμου 4639 «περί αναγκαστικών συνεταιρισμών εγγείων βελτιώσεων».
 33. Τα άρθρα 57, 59, 61 του νόμου 4755 «περί κώδικος νόμων περί τελών χαρτοσήμου».
 34. Από το νόμο 4841 «περί αυτοκινήτων, κυκλοφορίας αυτών και υποχρεώσεων των οδηγών», το όγδοο εδάφιο του στοιχείου β' του αριθμού 11 του άρθρου 42, το οποίο αναφέρεται στη σωματική βλάβη που προκαλεί εισπράκτορας από αμέλεια και το τελευταίο εδάφιο του αριθμού 8 του άρθρου 43, το οποίο αναφέρεται στην ανθρωποκτονία από αμέλεια που τελεί εισπράκτορας.
 35. Το άρθρο 58 του νόμου 4971 «περί οργανισμού του Σώματος της Αστυνομίας Πόλεων».
 36. Το άρθρο 16 του νόμου 6015 «περί πυροσβεστικής υπηρεσίας».
 37. Η παράγραφος 2 του άρθρου 107 του αν. ν. 7/8 Ιουνίου 1935 «περί οργανισμού της Χωροφυλακής».
 38. Ο αριθμός 3 του μόνου άρθρου του νόμου 5004 «περί αστυνομικών διατάξεων. του Διευθυντού του Ναυστάθμου».
 39. Τα άρθρα 4 έως 10 του νόμου 5016 «περί κυρώσεως της εν Γενεύη υπογραφείσης την 20 Απριλίου 1929 Διεθνούς συμβάσεως περί λήψεως των αναγκαίων μέτρων προς καταστολή της παραχαράξεως και κιβδηλείας και καθιερώσεως των κατά των περί το νόμισμα εγκλημάτων επιβαλλομένων ποινών».
 40. Τα άρθρα 10,11,12,13,17,18,19, 20 έως και 28 του νόμου 5060 «περί Τύπου, προσβολών της τιμής εν γένει και άλλων σχετικών αδικημάτων», το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 και το άρθρο 4 του νόμου 5999 «περί τροποποιήσεως του νόμου 5060».
 41. Το άρθρο 13 του νόμου 5425 «περί τροποποιήσεως των περί εμμίσθων υποθηκοφυλακείων διατάξεων».
 42. Τα άρθρα 3 και 4 του νόμου 5458/1932 «περί απεργίας δημοσίων υπαλλήλων, υπηρετών κ.λπ.».
 43. Το άρθρο 4 του νόμου 6439/1934 «περί μεταρρυθμίσεως δικαστικών αποφάσεων καταδικαζουσών εις καταβολή περιοδικών παροχών και περί τιμωρίας της παραβάσεως της προς διατροφή υποχρεώσεως».
 44. Το άρθρο 5 του αν. ν. της 19ης Νοεμβρίου 1935 «περί μεταρρυθμίσεως και συμπληρώσεως της περί παρασήμων νομοθεσίας» όπως τροποποιήθηκε.
 45. Το άρθρο 9 του νόμου ΑΤιΒ «περί των αδικημάτων και της ασφαλείας των υποβρυχίων καλωδίων».
 46. Ο νόμος Β_ «περί παραποιήσεως γραμματοσήμων Κ.λπ. ξένων κρατών».
 47. Το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 13 του νόμου 5911 «περί διδακτικών βιβλίων».
 48. Τα άρθρα 15 έως και 25 του Ν.Δ/τος της 13 Δεκεμβρίου 1923 «περί ποινικού και πειθαρχικού κώδικος του Εμπ. Ναυτικού».
 49. Τα άρθρα 1 και 2 του νόμου 1390/1944 «περί τροποποιήσεως του νόμου 2135 περί εκδικάσεως των εγκλημάτων των ανηλίκων».
 50. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του αν. ν. 2794/1940 «περί οργανώσεως και λειτουργίας αναμορφωτικών καταστημάτων».

Γενικά κ α τ α ρ γ ε ί τ α ι κάθε διάταξη που περιέχεται σε ειδικούς νόμους, αν αφορά θέματα που τα ρυθμίζει ο Ποινικός Κώδικας στο ειδικό μέρος του.

Στον Υπουργό Δικαιοσύνης αναθέτουμε τη δημοσίευση και την εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 23 Μαΐου 1985

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤ. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗΣ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΝΟΥΓΕΡΗΣ**